

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

**ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**

**ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ**

2017-2018

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ**

ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΣΧΟΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2017-2018

ΑΘΗΝΑ 2017

Αναμορφώθηκε σύμφωνα με τις προτάσεις της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών και τις αποφάσεις των Συνελεύσεων του Τμήματος

Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος:

Ιορδάνης Ψημμένος, *Καθηγητής, Πρόεδρος του Τμήματος*

Διονύσης Γράβαρης, *Καθηγητής*

Ελένη Πρόκου, *Επίκουρη Καθηγήτρια*

Κωνσταντίνος Δημουλάς, *Επίκουρος Καθηγητής*

Κανάκης Λελεδάκης, *Επίκουρος Καθηγητής*

Επεξεργασία και μορφοποίηση κειμένου: Κωνσταντίνος Δημουλάς – Παρασκευή Τουρή

Copyright © 2017- All rights reserved

Διεύθυνση:
Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής
Πάντειο Πανεπιστήμιο
Λεωφόρος Συγγρού 136
176 71 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210-9201036-7
Fax: 210-9221222
Ιστοσελίδα: www.koinpolpanteion.gr
e-mail: koinpol@panteion.gr

Πίνακας περιεχομένων

I. ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	6
II. ΔΙΟΙΚΗΣΗ	7
III. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	7
IV. ΝΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ – ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ	9
V. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	9
V.1 Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ.....	9
V.1.1 Σκοπός και χαρακτήρας του Τμήματος	9
V.1.2 Η αποστολή του Τμήματος.....	11
V.1.3 Ο κοινωνικός ρόλος του Τμήματος	12
V.1.4 Οι επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων	12
V.1.5. Οδηγίες για τους πρωτοετείς φοιτητές	13
V.2 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ.....	14
V.2.1 Βασικοί στόχοι του προγράμματος σπουδών	14
V.2.2 Το ακαδημαϊκό έτος και τα εξάμηνα σπουδών	15
V.2.3 Η υποχρεωτικότητα και η επιλογή μαθημάτων.....	15
V.2.4 Οι διδακτικές μονάδες	16
V.2.5 Τα επίπεδα συνθετότητας	16
V.2.6 Κατηγορίες μαθημάτων	16
V.2.6.1 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ).....	17
V.2.6.2 Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)	17
V.2.6.3 Μαθήματα αυτενέργειας	17
V.2.6.4 Μαθήματα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)	18
V.2.6.5 Προαπαιτούμενα μαθήματα (ΠΑ).....	18
V.2.6.6 Προεπιλογές μαθημάτων (ΠΕ).....	18
V.2.7 Τα διδασκόμενα μαθήματα.....	18
V.2.8 Τα μαθήματα αυτενέργειας – Σεμινάρια και εργασίες	19
V.2.8.1 Γενικά.....	19
V.2.8.2 Τα σεμινάρια	19
V.2.8.3.2 Πτυχιακή εργασία	20
V.2.9 Οι εργασίες διδασκόμενων μαθημάτων	21
V.2.10 Διδασκόμενα μαθήματα, κύκλοι μαθημάτων και μαθήματα αυτενέργειας του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος.....	22
V.2.11 Η ξένη γλώσσα – Τα ξενόγλωσσα μαθήματα.....	22
V.2.12 Μαθήματα και σπουδές εκτός Τμήματος	23
V.2.13 Τα διατμηματικά και διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών	24
V.2.14 Το πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών και διδασκόντων LIFELONG LEARNING PROGRAMME/ERA.....	24
V.2.14.1 Erasmus+	25
V.2.14.2 Πρακτική άσκηση φοιτητών στο εξωτερικό	26
V.2.15 Πρακτική άσκηση φοιτητών.....	27
V.2.16 Διδασκαλία και έρευνα.....	27
V.3 Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ	28
V.3.1 Η εγγραφή φοιτητών στο Τμήμα.....	28
V.3.2 Η πρώτη δήλωση επιλογής μαθημάτων και η δήλωση επαναλαμβανόμενων μαθημάτων	28
V.3.3 Φοιτητές ειδικών κατηγοριών	29
V.3.4 Τα διδακτικά συγγράμματα	29
V.3.5 Φιλοξενούμενοι φοιτητές	29
V.3.6 Ακροατές φοιτητές	30
V.3.7 Τελειόφοιτοι φοιτητές	30
V.4 ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ	30
V.4.1 Οι προϋποθέσεις λήψης πτυχίου	31

V.4.2 Ο βαθμός πτυχίου	31
V.5 ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ.....	33
VI. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ	34
VII. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ.....	36
VIII. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ	36
IX. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ-ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ	38
X. ΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	41
XI. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ	42
XII. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2017- 2018.....	47
ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ	47
ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ.....	47
XIII. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ.....	54

I. ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	
ΑΠΣ	Ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών
Σ	Συνέλευση (του Τμήματος)
ΔΕ	Δήλωση Επιλογής (Μαθημάτων)
ΔΕΜ	Δήλωση Επαναλαμβανόμενων Μαθημάτων
ΔΜ	Διδακτική Μονάδα
ΔΠΣ	Διατμηματικό και/ή Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Συνεργασίας
ΕΕ	Εαρινό Εξάμηνο
ΕΔΜ	Εργασία Διδασκόμενου Μαθήματος
ΕΞ	Εξαμηνιαία Εργασία
ΕΠ	(Μάθημα) Επιλογής
ΕΣ	Επίπεδο Συνθετότητας
ΚΕΚΜΟΚΟΠ	Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής
MET	Μάθημα εκτός Τμήματος
ΠΑ	Προαπαιτούμενο (Μάθημα)
ΠΕ	(Μάθημα) Προεπιλογής
ΠΤ	Πτυχιακή (Εργασία)
ΣΕ	Σεμινάριο
ΥΠ	Υποχρεωτικό (Μάθημα)
ΧΕ	Χειμερινό Εξάμηνο
ECTS	European Credit Transfer and Accumulation System (Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς και Συγκέντρωσης Ακαδημαϊκών Μονάδων)

I. ΔΙΟΙΚΗΣΗ		
ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ – ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ		
Πρύτανης:	Ισμήνη Κριάρη-Κατράνη Καθηγήτρια Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Επιστημών Οικονομίας και Δημόσιας Διοίκησης Τηλ.: 210-9201013	
Αναπληρωτής Πρυτάνεως Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού:	Βασίλης Δ. Κουγέας Καθηγητής Εθνικού και Ευρωπαϊκού Δημοσιονομικού Δικαίου Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης	
Αναπληρωτής Πρυτάνεως Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης:	Νίκος Λεάνδρος Καθηγητής Οικονομικών Τμήμα Επικοινωνίας, Μέσων και Πολιτισμού	
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ		
Πρόεδρος:	Καθ. Ιορδάνης Ψημμένος Τηλ: 210-9201732 Fax :210- 9221222	e-mail: ipsimmenos@yahoo.co.uk
Γραμματέας:	Ελένη Τσουκαλά Τηλ: 210-9201384, 1037 Fax: 210-9221222	e-mail: koinpol@panteion.gr
Γραμματεία:	Για πληροφορίες: Ελένη Τσουκαλά Ευαγγελία Λαμπρίδου Παναγιώτης Μωυσίδης	Τηλ: 210-9201037 Τηλ: 210-9201384 Τηλ: 210-9201381 Τηλ: 210-9201036
Θυρίδα Γραμματείας (ώρες για το κοινό):	Τρίτη 10.00-13.00	
Ιστοσελίδα:	www.koinpolpanteion.gr	
Αριθμός Φοιτητών/τριών:	1292	

III. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ			
ΟΝΟΜΑ	ΓΡΑΦΕΙΟ Νέο Κτίριο	ΤΗΛ.	E-MAIL
Θεοδοσία Ανθοπούλου Αναπλ. Καθηγήτρια	Δ11	210-9201745	antho@panteion.gr
Διονύσιος Γράβαρης Καθηγητής	Δ7	210-9201755	sakisgravaris@gmail.com
Κωνσταντίνος Δημουλάς Επικ. Καθηγητής	ΣΤ20	210-9201813	kostas05@panteion.gr
Δημήτριος Καλτσώνης Αναπλ. Καθηγητής	Αριστοτέλους 3 & Συγγρού, 5ος όροφος	210- 9201574	dkaltsonis@gmail.com
Μαρία Καραμεσίνη	Δ7	210-9201755	mkarames@panteion.gr

Καθηγήτρια			mkarames@ath.forthnet.gr
Μαρία Κορασίδου Επικ. Καθηγήτρια	Δ7	210-9201754	mkorasid@panteion.gr mkorasid@otenet.gr
Ιωάννης Κουζής Καθηγητής	Δ8	210-9201753	ikou@inegsee.gr ioannis_kouzis@yahoo.gr
Κανάκης Λελεδάκης Επικ. Καθηγητής	Δ11	210-9201765	leledakis@panteion.gr leledakis@gmail.com kanakis.leledakis@gmail.com
Ηρακλής Μαυρίδης Επικ. Καθηγητής	ΣΤ20	210-9201830	irmavridis@gmail.com imavridis@panteion.gr
Κωνσταντίνος Μέμος Ε.ΔΙ.Π.	104 (Γυάλινο Κτίριο)	210-9201664	memosk@panteion.gr kostas_memos@yahoo.gr
Αικατερίνη Μιχαλοπούλου Καθηγήτρια	Δ10	210-9201748	kmichal@panteion.gr
Χρήστος Μπάγκαβος Αναπλ. Καθηγητής	Δ9	210-9201733	bagavospanteion@gmail.com
Αντώνιος Μωυσίδης Καθηγητής	Δ21	210-9201731	amoissid@panteion.gr
Δέσποινα Παπαδοπούλου Αναπλ. Καθηγήτρια	Δ20	210-9201732	dpapado@panteion.gr
Χρίστος Παπαθεοδώρου Καθηγητής	Δ 8	210- 9201752	ch.papatheo@gmail.com christos@socadm.duth.gr
Γεωργία Πετράκη Αναπλ. Καθηγήτρια	E23	210-9201805	geopetr@panteion.gr
Ελένη Πρόκου Επ. Καθηγήτρια	E23	210-9201784	eproukou@panteion.gr
Σπυρίδων Σακελλαρόπουλος Αναπλ. Καθηγητής	Δ11	210-9201765	sgsakell@vivodinet.gr
Μαρία Στρατηγάκη Αναπλ. Καθηγήτρια	Δ7	210-9201755	mstrati@panteion.gr mstrati@otenet.gr
Μαρία Συμεωνάκη Επ. Καθηγήτρια	Δ10	210-9201747	msimeon@ panteion.gr
Ιορδάνης Ψημμένος Καθηγητής	Δ20	210-9201732	iordanispsimme@yahoo.co.uk

ΟΜΟΤΙΜΟΙ ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ

Δημήτριος Τσαούσης			
Λουκία Μουσούρου			
Κούλα Κασιμάτη			
Σάββας Ρομπόλης	Δ9	210-9201751	vpetrak@inegsee.gr
Γεώργιος Ρούσης	Αριστοτέλους 3 & Συγγρού, 5ος όροφος	210-9201573	grousis@panteion.gr

ΕΙΔΙΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.Τ.Ε.Π.)

Παρασκευή Τουρή	Εργαστήριο Σπουδών Φύλου	2109201516	vtouri@gmail.com
-----------------	-----------------------------	------------	------------------

IV. ΝΕΟΙ/ΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ – ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΥΠΟΔΟΧΗΣ

Την πρώτη εβδομάδα του ακαδημαϊκού έτους οργανώνεται από το Τμήμα μια σειρά δραστηριοτήτων οι οποίες απευθύνονται στους νέους φοιτητές και στις νέες φοιτήτριες. Οι δραστηριότητες αυτές αποσκοπούν, μεταξύ των άλλων, στην ενημέρωση των φοιτητών/τριών σχετικά με την λειτουργία του Τμήματος, το Πρόγραμμα Σπουδών καθώς και τις υπηρεσίες που παρέχονται από το Τμήμα και το Πανεπιστήμιο.

Η ενημέρωση περιλαμβάνει σειρά διαλέξεων, που πραγματοποιούνται στις αντίστοιχες ώρες διδασκαλίας των μαθημάτων του Α΄ εξαμήνου, και οι οποίες αφορούν στα εξής:

- Οι κοινωνικές επιστήμες γενικά και η κοινωνική πολιτική ειδικότερα.
- Παρουσίαση του τμήματος, του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών, του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, των εργαστηρίων του τμήματος, των επαγγελματικών δυνατοτήτων των αποφοίτων.
- Καθοδήγηση φοιτητών/τριών για επιλογές των μαθημάτων κ.λπ..
- Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης-σύνδεση με έρευνα και παραγωγή γνώσης.
- Διαδικασία μελέτης-Δομή μιας επιστημονικής εργασίας-Τρόποι βιβλιογραφικών αναφορών.
- Παρουσίαση βιβλιοθήκης (από το προσωπικό της βιβλιοθήκης).
- Ενημέρωση από το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας.
- Ενημέρωση από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων & Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Ενημέρωση από το Τμήμα Δημοσιευμάτων.
- Ενημέρωση από το Γραφείο Σταδιοδρομίας-Διασύνδεσης.
- Ενημέρωση από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών.
- Ενημέρωση από τη Δ/ση Μηχανοργάνωσης.
- Ενημέρωση από το Γυμναστήριο.

Το αναλυτικό πρόγραμμα των δραστηριοτήτων ανακοινώνεται από τη Γραμματεία και αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

V. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

V.1 Η ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

V.1.1 Σκοπός και χαρακτήρας του Τμήματος

Το Τμήμα και το γνωστικό αντικείμενο της κοινωνικής πολιτικής

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών είναι ένα νέο και καινοτόμο Τμήμα που λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005. Προέρχεται από την κατάτμηση με το Π.Δ. 106/2004 του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, που είχε ιδρυθεί το 1989 με το Π.Δ.377/89 και λειτούργησε από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991.

Η κοινωνική πολιτική αναφέρεται στην οργανωμένη παρέμβαση του κράτους ή των φορέων άσκησης πολιτικών, η οποία μέσα από την αναγνώριση και ικανοποίηση αναγκών – σε ατομικό και συλλογικό επίπεδο – στοχεύει στη ρύθμιση της κοινωνικής αναπαραγωγής, την

αντιμετώπιση των κοινωνικών ανισοτήτων και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγύης. Η επίτευξη της κοινωνικής ευημερίας μέσω αναδιανομής πλούτου και ευκαιριών αποτελεί ένα σημαντικό αλλά όχι μοναδικό στόχο. Η κοινωνική πολιτική συνδέεται άρρηκτα με την κοινωνική αλλαγή και αποτελεί πολύτιμο εργαλείο επίτευξης των στόχων άλλων πολιτικών, ιδιαίτερα σε εποχές εκτενούς αναδιάρθρωσης κοινωνικών δομών και σχέσεων. Ο χαρακτήρας και το περιεχόμενό της συναρτώνται με το εκάστοτε ισχύον ιστορικό, κοινωνικό, πολιτισμικό και ιδεολογικό πλαίσιο. Στη σύγχρονη εποχή διαμορφώνεται σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, από τα εθνικά κράτη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και τους διεθνείς οργανισμούς (π.χ. ΟΗΕ, Συμβούλιο της Ευρώπης, ΟΟΣΑ) και υλοποιείται από ένα ευρύ φάσμα φορέων του κράτους, του ευρύτερου δημόσιου τομέα, της αγοράς και της κοινωνίας των πολιτών. Τα επί μέρους πεδία της περιλαμβάνουν την υγεία, την κοινωνική ασφάλιση και την κοινωνική πρόνοια, που αποτελούν τον πυρήνα της κοινωνικής πολιτικής και ευρύτερα, την εκπαίδευση, την απασχόληση, την κατοικία, την προστασία του περιβάλλοντος, τον πολιτισμό και τη διαχείριση του ελεύθερου χρόνου.

Η κοινωνική πολιτική, ως γνωστικό αντικείμενο, έχει διεπιστημονικό χαρακτήρα και προϋποθέτει τη σύζευξη θεωρίας και εφαρμογής. Η μελέτη της περιλαμβάνει επομένως την κατανόηση και την ανάλυση κοινωνικών φαινομένων και προβλημάτων καθώς και των ασκούμενων πολιτικών στα επιμέρους πεδία της, υπό το πρίσμα διαφορετικών θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

Ο διεπιστημονικός χαρακτήρας του αντικειμένου και η ανάγκη σύζευξης θεωρίας και εφαρμογής καθορίζουν τη φυσιογνωμία, τους σκοπούς και την ακαδημαϊκή αποστολή του τμήματος.

Σκοπός του Τμήματος

Σκοπός του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής είναι να εκπαιδεύσει επιστήμονες στη μελέτη και την έρευνα της κοινωνίας και των προβλημάτων της, την ανάλυση των θεσμών, των κοινωνικών δομών και του διαχρονικού και συγχρονικού μετασχηματισμού τους με τελικό στόχο το σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό, εθνικό και διεθνές επίπεδο. Ειδικότερα, στόχος του Τμήματος είναι να εφοδιάσει τους/τις φοιτητές/-τριες του με ειδικευμένες γνώσεις για την κοινωνική θεωρία, την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη, την κοινωνική ιστορία της Ελλάδας και της Ευρώπης, την κοινωνιολογία του αγροτικού και αστικού χώρου, τη γεωγραφία του αγροτικού χώρου, τη δημογραφία και την κρατική ή τη μη οργανωμένη συλλογική παρέμβαση στους τομείς της απασχόλησης, της κοινωνικής ασφάλισης, των εργασιακών και κοινωνικών σχέσεων, του εισοδήματος, της υγείας, της άμβλυσης των ανισοτήτων, του κοινωνικού αποκλεισμού, των κοινωνικών δικαιωμάτων, του φύλου, της εκπαίδευσης, της μετανάστευσης, της οικογένειας, της στέγασης, των κοινωνικών κινημάτων και του περιβάλλοντος.

Χαρακτήρας του Τμήματος

Σύμφωνα με την περιγραφή της αποστολής του, το Τμήμα, όπως διατυπώνεται στο ιδρυτικό του Προεδρικό Διάταγμα, έχει ως βασικό του σκοπό “τη μελέτη και την ανάλυση των κοινωνικών δομών και τάσεων μετασχηματισμού της κοινωνίας” και “τον προγραμματισμό και εφαρμογή της κοινωνικής πολιτικής σε εθνικό και τοπικό επίπεδο”. Ο σκοπός του Τμήματος συνδυάζει έτσι τη θεωρητική αναζήτηση με την πρακτική εφαρμογή. Το Τμήμα έχει δυναμικό και καινοτόμο χαρακτήρα που του επιτρέπει να ανταποκρίνεται στις συνεχείς θεωρητικές εξελίξεις καθώς και στις επιστημονικές και γνωσιολογικές προϋποθέσεις κατανόησης και ικανοποίησης των αναγκών που ανακύπτουν στη συνεχώς μεταβαλλόμενη ελληνική και ευρωπαϊκή κοινωνία.

Για την εκπαίδευση των φοιτητών/τριών του στις γνωστικές περιοχές που καλύπτει, το Τμήμα αντλεί από ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών επιστημών όπως η Κοινωνιολογία, η Οικονομική Επιστήμη, η Πολιτική Επιστήμη, η Νομική Επιστήμη, η Ιστορία, η Στατιστική, η Δημογραφία και η Κοινωνική Γεωγραφία. Το Τμήμα έχει έτσι έναν έντονα διεπιστημονικό χαρακτήρα που επιτρέπει στους/στις φοιτητές/τριες του να αποκτήσουν μια σφαιρική αντίληψη της κοινωνικής πραγματικότητας και της μεταβολής της, τόσο στο επίπεδο των διεργασιών όσο και στο επίπεδο των αποτελεσμάτων.

Παράλληλα με τη διδασκαλία, το Τμήμα προάγει την έρευνα μέσω του Κέντρου Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΕΚΜΟΚΟΠ) καθώς και των δύο Εργαστηρίων του (Σπουδών Φύλου και Πληροφορικής). Η έρευνα στο Τμήμα τροφοδοτείται σε μεγάλο βαθμό από τις διδακτικές ανάγκες και με τη σειρά της τροφοδοτεί τη διδασκαλία και τις ευρύτερες εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Τμήματος με τα ευρήματα και τα πορίσματά της.

Επίσης, αυτό που χαρακτηρίζει έντονα το Τμήμα είναι το άνοιγμά του στην Ευρώπη και τον κόσμο. Το Τμήμα πιστεύει ότι οι ραγδαίες εξελίξεις που σημειώνονται στο σημερινό κόσμο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση δεν επιτρέπουν την εσωστρεφή τάση που κυριαρχούσε παραδοσιακά στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση. Για να μπορεί να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της σημερινής και της αυριανής κοινωνίας, το Πανεπιστήμιο πρέπει να είναι ανοικτό προς κάθε κατεύθυνση. Για αυτόν το λόγο, το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος έχει έντονο συγκριτικό χαρακτήρα με ευρωπαϊκό και διεθνή προσανατολισμό.

V.1.2 Η αποστολή του Τμήματος

Προπτυχιακό επίπεδο

Το Τμήμα αποσκοπεί:

- στην απόκτηση από τους/τις φοιτητές/τριες επιστημονικών γνώσεων και την ανάπτυξη κριτικής σκέψης στα αντικείμενα που θεραπεύει,
- στην εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις μεθόδους επιστημονικής σκέψης και έρευνας,
- στην παροχή των απαιτούμενων γνώσεων και δεξιοτήτων για την ένταξή των φοιτητών/τριών στην αγορά εργασίας.

Αυτά επιτυγχάνονται μέσω της διδασκαλίας μαθημάτων, της εποπτείας εργασιών και γενικά του διδακτικού έργου των μελών ΔΕΠ, καθώς και μέσω της πρακτικής άσκησης των φοιτητών/-τριών σε επιλεγμένους φορείς.

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην εκπαίδευση των φοιτητών/τριών του Τμήματος στα θεωρητικά ρεύματα, τις μεθόδους και τεχνικές της κοινωνικής έρευνας, το σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την εκτέλεση, την παρακολούθηση και την αξιολόγηση προγραμμάτων και μέτρων κοινωνικής πολιτικής καθώς και σε ζητήματα οργάνωσης, διοίκησης και λειτουργίας των κοινωνικών υπηρεσιών εν γένει.

Μεταπτυχιακό επίπεδο

Το Τμήμα στοχεύει:

- στην παροχή εξειδικευμένων επιστημονικών γνώσεων σε ζητήματα θεωρίας, μεθοδολογίας των κοινωνικών ερευνών, σχεδιασμού και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής με εκτεταμένη χρήση Η/Υ (πληροφορική και των σχετικών πακέτων, SPSS κ.ά.),

- στην εισαγωγή και την καθοδήγηση των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στην επιστημονική έρευνα σε γνωστικά πεδία της κοινωνικής πολιτικής (εργασία και απασχόληση, κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική προστασία, ανισότητες και κοινωνική συνοχή, κ.λπ.) με τρόπο ώστε να αποκτήσουν την ικανότητα να κατανοούν και να ερμηνεύουν την ύπαρξη και την εξέλιξη των προβλημάτων στα πεδία της κοινωνικής πολιτικής καθώς και να σχεδιάζουν και να εκπονούν την έρευνα και να προτείνουν την εφαρμογή των αναγκαίων πολιτικών με την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων τους.

Αυτά επιτυγχάνονται μέσω της λειτουργίας του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών «Μεθοδολογία και Εφαρμογές στην Κοινωνική Πολιτική» και της εκπόνησης διδακτορικών διατριβών.

Προαγωγή της επιστήμης και της έρευνας

Το Τμήμα

- συμβάλλει στην παραγωγή νέας γνώσης μέσα από την έρευνα (εμπειρική και θεωρητική) και την επιστημονική μελέτη της κοινωνικής πολιτικής, τόσο ως γνωστικού αντικείμενου, όσο και ως υπαρκτών, εφαρμοζόμενων στην πράξη πολιτικών σε ιστορικό, κοινωνικό και πολιτισμικό πλαίσιο,
- και προάγει τον επιστημονικό διάλογο ως προς τη μελέτη και τις μεθόδους προσέγγισης της κοινωνικής πολιτικής και το σχολιασμό και την κριτική ανάλυση των ασκούμενων πολιτικών σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Αυτά επιτυγχάνονται μέσα από το συγγραφικό και ερευνητικό έργο, τις επιστημονικές δημοσιεύσεις, τη συμμετοχή σε επιστημονικά συνέδρια και άλλες ανάλογες δραστηριότητες. Στο έργο αυτό είναι καθοριστική η συμβολή του ερευνητικού κέντρου του Τμήματος (ΚΕΚΜΟΚΟΠ) καθώς και των Εργαστηρίων του.

V.1.3 Ο κοινωνικός ρόλος του Τμήματος

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής επιδιώκει να αναπτύξει έναν ευρύτερο κοινωνικό ρόλο:

- με την ανάπτυξη ενός κριτικού επιστημονικού λόγου για την τρέχουσα κοινωνική πολιτική και τη δημοσιοποίησή του στην κοινωνία και τους φορείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής,
- με τη συμβολή του στη διαμόρφωση, το σχεδιασμό και την αξιολόγηση των δημόσιων πολιτικών και πρακτικών που άπτονται των αντικειμένων του.

Για την εκπλήρωση αυτού του ρόλου, το Τμήμα αναπτύσσει συγκεκριμένες δραστηριότητες που συστηματοποιούν και προβάλλουν το έργο του. Σε αυτές περιλαμβάνονται:

- η οργάνωση επιστημονικών συναντήσεων, ημερίδων, συνεδρίων και συμποσίων
- με εθνικό και διεθνή χαρακτήρα πάνω σε επίκαιρα θέματα που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής,
- η καλλιέργεια σχέσεων με αντίστοιχα τμήματα, ινστιτούτα και ερευνητικά κέντρα με στόχο την προώθηση ποικίλων επιστημονικών δράσεων, ανταλλαγών κ.λπ. σε εθνικό και διεθνές επίπεδο,
- η ευρεία χρήση και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών για την προβολή του,
- αλλά και την υιοθέτηση νέων μορφών για την επίτευξη των στόχων του,
- η ανάπτυξη σχέσεων με φορείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής.

V.1.4 Οι επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων

Οι πανεπιστημιακές σπουδές χαρακτηρίζονται όχι τόσο από την ευθύγραμμη και άμεση σχέση με τις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς εργασίας όσο με τις διευρυμένες ανάγκες της οικονομίας και κοινωνίας. Οι στέρεες πανεπιστημιακές γνώσεις θεωρητικού, αναλυτικού και μεθοδολογικού χαρακτήρα παρέχουν στους/στις φοιτητές/τριες μας τις αναγκαίες δυνατότητες ανταπόκρισής τους στις σύγχρονες εξελίξεις που συντελούνται στην οικονομία, την απασχόληση, τις ειδικότητες και τα επαγγέλματα.

Το πτυχίο του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής παρέχει μεγάλο φάσμα επαγγελματικών δυνατοτήτων στους κατόχους του. Χάρη στο ευρύ υπόβαθρο που προσφέρεται, οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να απασχοληθούν σε πολλούς κλάδους του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα. Έχουν δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις Α.Σ.Ε.Π. α) για το δημόσιο, β) για να προσληφθούν ως καθηγητές/τριες στη δημόσια εκπαίδευση (ως Π.Ε. 10 Κοινωνιολόγοι). Επίσης, έχουν το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Διοίκησης, στην οποία παρέχεται εκπαίδευση στην κατεύθυνση της κοινωνικής διοίκησης. Οι επαγγελματικές προοπτικές των πτυχιούχων του Τμήματος ενισχύονται περισσότερο μέσα από τη διευρυμένη κλίμακα επιλογής προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών για εμβάθυνση σε ειδικότερα πεδία της κοινωνικής πολιτικής και γενικότερα των κοινωνικών επιστημών. Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής προσφέρει Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (για περισσότερες πληροφορίες βλ. σελ. 42). Ειδικότερα, οι πτυχιούχοι του Τμήματος μπορούν να απασχοληθούν:

- σε δημόσια ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα,
- σε ιδρύματα των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης,
- σε οργανισμούς και γραφεία μελετών,
- σε Δημόσιες Υπηρεσίες και Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας,
- σε Διοικητικές Περιφέρειες, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις και Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης,
- σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου,
- σε Ευρωπαϊκούς και Διεθνείς Οργανισμούς,
- σε Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) και σε φορείς της κοινωνίας των πολιτών με αρμοδιότητες σε θέματα κοινωνικής προστασίας και παρέμβασης,
- σε ιδιωτικούς φορείς που ασχολούνται με την εκπόνηση, εφαρμογή, παρακολούθηση και αξιολόγηση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής, κοινωνικού σχεδιασμού και κοινωνικής ανάπτυξης,
- στα τμήματα ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού (πολιτικές προσωπικού, εργασιακές σχέσεις, επαγγελματική κατάρτιση, υγιεινή και ασφάλεια, κοινωνική ασφάλιση κ.λπ.) δημόσιων και ιδιωτικών φορέων,
- στην εκπαίδευση¹, δημόσια και ιδιωτική.

V.1.5. Οδηγίες για τους/τις πρωτοετείς φοιτητές/τριες

Όσοι/ες φοιτητές/τριες γράφονται για πρώτη φορά στο Τμήμα το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 κι έπειτα θα πρέπει να δηλώσουν:

- πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ) το Α Εξάμηνο,
- πέντε (5) υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ) το Β Εξάμηνο,
- τέσσερα (4) υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ) και ένα (1) μάθημα επιλογής το Γ Εξάμηνο,
- τρία (3) υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ) και δύο (2) μαθήματα επιλογής το Δ Εξάμηνο,
- τρία (3) μαθήματα επιλογής (ΕΠ) και ένα (1) σεμινάριο(ΣΕΜ) το Ε Εξάμηνο,
- τρία (3) μαθήματα επιλογής (ΕΠ) και ένα (1) σεμινάριο(ΣΕΜ) το ΣΤ Εξάμηνο,

¹ Διευκρινίζεται ότι η πρόσβαση των πτυχιούχων του τμήματος ως καθηγητές/-τριες στη δευτεροβάθμια δημόσια εκπαίδευση διευκολύνεται με τη παρακολούθηση ενός ετησίου προγράμματος παιδαγωγικής κατάρτισης στην ΑΣΠΑΙΤΕ ή ενός ΠΜΣ Επιστημών της Αγωγής, εκτός εάν πρόκειται για την πρόσληψή τους ως Π.Ε. 10 Κοινωνιολόγοι.

-τρία (3) μαθήματα επιλογής (ΕΠ) και ένα (1) σεμινάριο(ΣΕΜ) (ή δύο (2) μαθήματα επιλογής (ΕΠ) και ένα σεμινάριο και πτυχιακή εργασία) το Ζ Εξάμηνο και

-τρία (3) μαθήματα επιλογής (ΕΠ) και ένα (1) σεμινάριο (ΣΕΜ) (ή τρία (3) μαθήματα επιλογής (ΕΠ), και πτυχιακή εργασία) το Η Εξάμηνο,

ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΟΥΝ ΕΠΙΤΥΧΩΣ ΤΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΝΑ ΛΑΒΟΥΝ ΤΙΣ 240 ECTS ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΕΙ Η ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ.

Σημ.: Εάν οι φοιτητές/τριες επιλέξουν πτυχιακή εργασία, τότε αυτή ισοδυναμεί με ένα μάθημα επιλογής και ένα σεμινάριο και έχει ετήσια διάρκεια.

V.2 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Μετά την κατάτμηση του ενιαίου Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, από την οποία προήλθε το σημερινό Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, συζητήθηκε, τόσο στο πλαίσιο των διαδοχικών Επιτροπών Σπουδών όσο και στο πλαίσιο της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, η αναμόρφωση του Προγράμματος Σπουδών, η οποία τελικά αποφασίστηκε το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008. Το αναμορφωμένο Πρόγραμμα Σπουδών εφαρμόζεται από το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.

V.2.1 Βασικοί στόχοι του προγράμματος σπουδών

Η φιλοσοφία των σπουδών στο Τμήμα αποβλέπει:

- να εξοπλίσει τους/τις φοιτητές/τριες με τις ουσιαστικές γνώσεις και τις δεξιότητες που απαιτεί η επιστημονική επάρκεια και η επαγγελματική τους ένταξη,
- να τους/τις βοηθήσει να καλλιεργήσουν μία ολοκληρωμένη αντίληψη για το επιστημονικό ήθος, την κοινωνική ευθύνη και ευαισθησία που οφείλουν να χαρακτηρίζουν τον επιστήμονα κοινωνικής πολιτικής.

Αυτή η επιδίωξη διατρέχει το σύνολο του προγράμματος σπουδών του Τμήματος και αποτυπώνεται τόσο στην οργάνωση των μαθημάτων όσο και στις εν γένει δραστηριότητές του.

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής είναι προσαρμοσμένο στη σύγχρονη πραγματικότητα και την προσεγγίζει σε όλα τα επίπεδα, στις μικρο- και μακρο-αναλύσεις των κοινωνικών προβλημάτων, την τοπική, εθνική και διεθνή διάσταση των κοινωνικών φαινομένων και των εφαρμοσμένων πολιτικών.

Το πρόγραμμα σπουδών στοχεύει στην απόκτηση:

- γενικών γνώσεων στις κοινωνικές επιστήμες,
- ειδικών γνώσεων σε επιμέρους πεδία της κοινωνικής πολιτικής.

Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών που εξοπλίζει τον/την φοιτητή/τρια τόσο με τις θεωρητικές όσο και με τις εφαρμοσμένες γνώσεις που θα του επιτρέψουν να κάνει μία σωστά προσανατολισμένη επαγγελματική σταδιοδρομία. Αυτό το χαρακτηριστικό του προγράμματος αποτυπώνεται στη λειτουργική διάρθρωσή του, στη διάκριση των μαθημάτων σε υποχρεωτικά και επιλογής, σε μαθήματα κορμού και μαθήματα πεδίων. Η ποικιλία συνδυασμών επιτρέπει στο/στην φοιτητή/τρια να διαμορφώσει το δικό του/της πρόγραμμα σπουδών και να το προσαρμόσει στις δικές του/της ανάγκες, προτιμήσεις και προοπτικές.

Κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 το πρόγραμμα σπουδών αναμορφώθηκε προκειμένου να προσαρμοστεί στις αλλαγές που συντελούνται στον ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό χώρο και στις

ανάγκες των φοιτητών/τριών. Οι νέες αλλαγές θα ισχύουν για τους/τις πρωτοετείς φοιτητές/τριες (όσοι/ες γράφονται για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018) ενώ όσοι/ες είναι ήδη εγγεγραμμένοι/ες φοιτητές/τριες, θα ολοκληρώσουν τις σπουδές τους σύμφωνα με το υφιστάμενο πρόγραμμα σπουδών.

V.2.2 Το ακαδημαϊκό έτος και τα εξάμηνα σπουδών

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1η Σεπτεμβρίου κάθε χρόνου και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου χρόνου. Το εκπαιδευτικό έργο που συντελείται σε ένα (1) ακαδημαϊκό έτος διαρθρώνεται χρονικά σε δύο (2) εξάμηνα: το Χειμερινό (ΧΕ) και το Εαρινό (ΕΕ).

Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει 13 τουλάχιστον πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας και 3-4 εβδομάδες για εξετάσεις. Η έναρξη του χειμερινού εξαμήνου τοποθετείται το νωρίτερο την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου. Το εαρινό εξάμηνο λήγει το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξαμήνων και των εξεταστικών περιόδων καθορίζονται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

Το εξάμηνο αποτελεί: (α) χρονική περίοδο ολοκλήρωσης του διδακτικού έργου ενός μαθήματος και (β) χρονική περίοδο για τον καθορισμό του ελαχίστου χρόνου σπουδών.

Για τη λήψη του πτυχίου Κοινωνικής Πολιτικής απαιτείται πραγματική φοίτηση οκτώ (8) τουλάχιστον εξαμήνων.

V.2.3 Η υποχρεωτικότητα και η επιλογή μαθημάτων

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος είναι δεσμευτικό για τα υποχρεωτικά μαθήματα τα οποία δηλώνονται κατά τα αντίστοιχα έτη που διδάσκονται (του πρώτου έτους το πρώτο έτος, το δεύτερο έτος το δεύτερο έτος και το τρίτο έτος το τρίτο έτος). **Ειδικά οι φοιτητές/τριες που γράφτηκαν στο Τμήμα το 2016-2017 και πριν, θα πρέπει να δηλώσουν όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του τρέχοντος και των προηγούμενων ετών κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.** Με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές/τριες, στα δύο (2) πρώτα έτη σπουδών, αποκτούν γενικές βασικές γνώσεις οι οποίες τους επιτρέπουν να παρακολουθήσουν άνετα το πρόγραμμα του τρίτου και τέταρτου έτους, στη διάρκεια των οποίων ο στόχος είναι η απόκτηση πιο εξειδικευμένων γνώσεων. Με την επιλογή αυτή στα δύο (2) πρώτα έτη σπουδών, οι φοιτητές/τριες ολοκληρώνουν την παρακολούθηση του συνόλου, σχεδόν, των υποχρεωτικών μαθημάτων (24 από τα συνολικά 26 υποχρεωτικά μαθήματα), η επιτυχής εξέταση των οποίων αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Για όσους/ες γράφονται στο Τμήμα για πρώτη φορά κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 το πρόγραμμα σπουδών για το πρώτο έτος περιλαμβάνει 10 υποχρεωτικά μαθήματα (5 μαθήματα το Α' εξάμηνο και 5 μαθήματα το Β' εξάμηνο) τα οποία αντιστοιχούν σε 6 ακαδημαϊκές μονάδες του συστήματος ECTS το καθένα.

Γενικά, με εξαίρεση τα υποχρεωτικά μαθήματα, το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος είναι ενδεικτικό. Κάθε φοιτητής/τρια διαμορφώνει με δική του/της πρωτοβουλία το Ατομικό Πρόγραμμα Σπουδών (ΑΠΣ), ανάλογα με τα ιδιαίτερα ενδιαφέροντά του/της και με τις δυνατότητες φοίτησης που έχει. Έτσι, μπορεί να επιλέξει σε κάθε χειμερινό (ΧΕ) ή εαρινό (ΕΕ) εξάμηνο όποια μαθήματα επιθυμεί, υπό τον όρο ότι, ο συνολικός κατά εξάμηνο αριθμός των Διδακτικών Μονάδων (ΔΜ) που αντιστοιχούν στα μαθήματα αυτά και δηλώνονται για πρώτη φορά, δεν θα ξεπερνάει τις δεκαοκτώ (18) ΔΜ για τα εξάμηνα Α' και Β', τις είκοσι μία (21) ΔΜ για τα εξάμηνα Γ' έως και ΣΤ', και τις είκοσι τέσσερις (24) ΔΜ για τα εξάμηνα Ζ' και Η'. Μετά την ολοκλήρωση του Η' εξαμήνου σπουδών ο/η φοιτητής/τρια μπορεί να

επιλέξει έως και το 50% του συνολικού αριθμού των μαθημάτων που προσφέρονται στο αντίστοιχο εξάμηνο.

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος καθορίζεται στο τέλος του ακαδημαϊκού έτους από τη Συνέλευση (Σ), ύστερα από σχετική εισήγηση της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών, και ισχύει για το επόμενο ακαδημαϊκό έτος.

V.2.4 Οι διδακτικές μονάδες

Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί σε έναν αριθμό Διδακτικών Μονάδων (ΔΜ). Μία (1) ΔΜ αντιστοιχεί σε μία (1) εβδομαδιαία ώρα αυτοτελούς διδασκαλίας επί ένα (1) εξάμηνο ή σε μία (1) ως τρεις (3) εβδομαδιαίες ώρες υπολοίπου διδακτικού έργου επί ένα (1) εξάμηνο. Οι ΔΜ καταχωρίζονται στην ατομική μερίδα του/της φοιτητή/τρια μετά την επιτυχή παρακολούθηση του μαθήματος. Όλα τα μαθήματα του Τμήματος, διδασκόμενα και αυτενέργειας, αντιστοιχούν σε τρεις (3) ΔΜ. Εξαιρείται η πτυχιακή εργασία, η οποία αντιστοιχεί σε εννέα (9) ΔΜ. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Ακαδημαϊκών Μονάδων, κάθε μάθημα του Τμήματος αντιστοιχεί σε πέντε (5) ECTS. Η πτυχιακή εργασία αντιστοιχεί σε δεκαπέντε (15) ECTS. Από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 τα υποχρεωτικά μαθήματα του πρώτου έτους σπουδών (Α' και Β' εξάμηνο) αντιστοιχούν σε 6 ακαδημαϊκές μονάδες του συστήματος ECTS το καθένα.

V.2.5 Τα επίπεδα συνθετότητας

Τα μαθήματα κατατάσσονται σε τέσσερα (4) Επίπεδα Συνθετότητας (ΕΣ), ανάλογα με το βαθμό της εξειδίκευσης τους και το επίπεδο γνώσεων που προϋποθέτουν. Κάθε επίπεδο συνθετότητας αντιστοιχεί σε ένα (1) έτος κανονικής φοίτησης, δηλαδή σε δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα (ΧΕ και ΕΕ) ενός ακαδημαϊκού έτους. Έτσι, π.χ. τα μαθήματα που κατατάσσονται στο ΕΣ3 ανταποκρίνονται κατ' αρχή στις δυνατότητες ενός τριτοετούς φοιτητή (δηλαδή, στο Ε' και ΣΤ' εξάμηνο σπουδών).

V.2.6 Κατηγορίες μαθημάτων

Η χρονική οργάνωση κάθε μαθήματος εκτείνεται σε ένα (1) εξάμηνο. Κάθε μάθημα έχει έναν εξασήφιο κωδικό αριθμό που αποτελεί την ταυτότητά του και το βασικό στοιχείο αναφοράς του.

Τα μαθήματα του Τμήματος κατατάσσονται σε διδασκόμενα μαθήματα και σε μαθήματα αυτενέργειας.

Τα διδασκόμενα μαθήματα κατατάσσονται σε Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ) και σε Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ). Τα μαθήματα αυτενέργειας είναι σεμινάρια και προπτυχιακές εργασίες (εξαμηνιαίες εργασίες και πτυχιακή εργασία) και είναι Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ). Τα διδασκόμενα μαθήματα και τα μαθήματα αυτενέργειας διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Επιπρόσθετα, οι φοιτητές/τριες έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν Μαθήματα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ) τα οποία είναι επίσης Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ) και τα οποία αντιστοιχούν με ισάριθμα διδασκόμενα μαθήματα.

Στον πίνακα που ακολουθεί συνοψίζονται οι κατηγορίες των μαθημάτων:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	
Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ)	Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)
Διδασκόμενα	α) Διδασκόμενα
	β) Μαθήματα αυτενέργειας
	β.1 Σεμινάρια
	β.2 Προπτυχιακές Εργασίες
	β.2.1 Πτυχιακή Εργασία (ΠΤ)
	γ) Μαθήματα εκτός Τμήματος (ΜΕΤ)

Στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος (ΥΠ ή ΕΠ) παρέχεται στους/στις φοιτητές/τριες η δυνατότητα εκπόνησης Εργασίας Διδασκόμενου Μαθήματος (ΕΔΜ). Η ΕΔΜ δεν έχει απαλλακτικό χαρακτήρα. Ο βαθμός της ΕΔΜ προστίθεται στον βαθμό της επιτυχούς εξαμηνιαίας εξέτασης του διδασκόμενου μαθήματος (προκειμένου περί ΕΔΜ, βλ. παράγραφο V.2.9).

Οι φοιτητές/τριες εκτός του Τμήματος που επιλέγουν μαθήματα από το Τμήμα, ως ΜΕΤ, υποχρεώνονται να ακολουθούν τη σειρά των προαπαιτούμενων μαθημάτων (ΠΑ) όπου υφίσταται.

V.2.6.1 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ)

Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ) είναι τα μαθήματα που συνθέτουν τη βάση του πτυχίου του Τμήματος. Τα ΥΠ μαθήματα είναι κοινά για όλους τους/τις φοιτητές/τριες. Η επιτυχής εξέταση του/της φοιτητή/τριας στα ΥΠ μαθήματα είναι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου.

Τα Υποχρεωτικά μαθήματα κατατάσσονται σε Επίπεδα Συνθετότητας (ΕΣ) 1, 2, ή 3, ανάλογα με το επίπεδο γνώσεων που απαιτούν. Μαθήματα με καθαρά εισαγωγικό χαρακτήρα κατατάσσονται στο ΕΣ1. Τα 24 από τα 26 Υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ) του Προγράμματος Σπουδών διδάσκονται στα δύο (2) πρώτα έτη (βλ. αναλυτικά παράγραφο V.2.10).

Η διδασκαλία των Υποχρεωτικών μαθημάτων στοχεύει στο να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες γενικές βασικές γνώσεις στα αντικείμενα της κοινωνικής πολιτικής, της κοινωνιολογίας, της κοινωνικής και πολιτικής θεωρίας, της κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας, της μεθοδολογίας, της οικονομικής θεωρίας, του δικαίου, της γεωγραφίας και της δημογραφίας.

V.2.6.2 Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)

Τα μαθήματα επιλογής του Τμήματος, διδάσκονται από μέλη ΔΕΠ που ορίζονται από τη Σ του Τμήματος. Τα μαθήματα αυτά, τα οποία συνιστάται στους/στις φοιτητές/τριες να τα επιλέξουν από το τρίτο έτος σπουδών και μετά, στοχεύουν στην απόκτηση ειδικών γνώσεων σε επιμέρους πεδία της κοινωνικής πολιτικής.

V.2.6.3 Μαθήματα αυτενέργειας

Μαθήματα αυτενέργειας είναι τα σεμινάρια και οι εργασίες (εξαμηνιαίες εργασίες και πτυχιακή εργασία). Αντιστοιχούν με ισάριθμα διδασκόμενα μαθήματα, εκτός από την

πτυχιακή εργασία που αντιστοιχεί με τρία (3) διδασκόμενα μαθήματα (προκειμένου περί μαθημάτων αυτενέργειας, βλ. παράγραφο V.2.8).

V.2.6.4 Μαθήματα εκτός Τμήματος (MET)

Οι φοιτητές/τριες έχουν την δυνατότητα να επιλέξουν Μαθήματα εκτός Τμήματος (MET). Πρόκειται για μαθήματα επιλογής τα οποία αντιστοιχούν με ισάριθμα διδασκόμενα μαθήματα (προκειμένου περί MET, βλ. παράγραφο V.2.12).

Οι φοιτητές/τριες εκτός του Τμήματος που επιλέγουν μαθήματα από το Τμήμα, ως MET, υποχρεώνονται να ακολουθούν τη σειρά των προαπαιτούμενων μαθημάτων (ΠΑ) όπου υφίσταται.

V.2.6.5 Προεπιλογές μαθημάτων (ΠΕ)

Ως προεπιλογές μαθημάτων προσδιορίζονται τα μαθήματα που έχουν εισαγωγικό ή προκαταρτικό χαρακτήρα για κάποιο ή κάποια άλλα μαθήματα. Οι προεπιλογές αποτελούν υπόδειξη προς τον/την φοιτητή/τρια, για να παρακολουθήσει πιο άνετα και αποτελεσματικά τα μαθήματα που έχουν κάποια λογική ή συστηματική αλληλουχία μεταξύ τους.

V.2.7 Τα διδασκόμενα μαθήματα

Κάθε φοιτητής/τρια θεωρείται ότι παρακολούθησε ένα (1) διδασκόμενο μάθημα με επιτυχία εφόσον συγκέντρωσε βαθμό εξαμήνου τουλάχιστον πέντε (5). Οι εξεταστικές περίοδοι ορίζονται από το νόμο. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης των εξεταστικών περιόδων καθορίζονται από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου.

Εργασίες που εκπονούνται ή ασκήσεις στις οποίες υποβάλλονται οι φοιτητές/τριες στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος βαθμολογούνται στην κλίμακα 0-10. Ο βαθμός της μεμονωμένης εργασίας ή ο μέσος όρος του συνόλου των βαθμών των εργασιών και/ή κάθε είδους ασκήσεων του εξαμήνου προστίθεται στο βαθμό της επιτυχούς εξαμηνιαίας εξέτασης του μαθήματος με την εξής αντιστοιχία: 1 βαθμός για βαθμό εργασίας ή μέσο όρο βαθμών εργασιών και/ή ασκήσεων του εξαμήνου 5 ή 6, 2 βαθμοί για βαθμό 7 ή 8 και 3 βαθμοί για βαθμό 9 ή 10. Εργασίες και/ή ασκήσεις που απαιτούνται ή διεξάγονται στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος ουδέποτε έχουν απαλλακτικό χαρακτήρα. Η βαθμολογία εργασίας ή ο μέσος όρος του συνόλου των βαθμών εργασιών και/ή ασκήσεων του εξαμήνου δεν προστίθεται στο βαθμό της επιτυχούς εξέτασης σε περίπτωση επανάληψης του διδασκόμενου μαθήματος (ειδικότερα για τις εργασίες στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος, βλ. παράγραφο V.2.9).

Φοιτητής/τρια που δεν εξετάστηκε με επιτυχία σε διδασκόμενο μάθημα ΥΠ υποχρεούται να το επαναλάβει. Αν το μάθημα είναι ΕΠ ο/η φοιτητής/τρια δικαιούται είτε να επιλέξει κάποιο άλλο από τα μαθήματα ΕΠ είτε να επαναλάβει το μάθημα ΕΠ στο οποίο απέτυχε. Οι ΔΜ μαθημάτων ΥΠ στα οποία εξετάστηκε με επιτυχία ο/η φοιτητής/τρια κατοχυρώνονται και δε μεταβάλλονται σε περιπτώσεις μεταγενέστερης μεταβολής των ΔΜ ή της κατηγορίας του μαθήματος. Σε περίπτωση κατάργησης ή αντικατάστασης μαθήματος ΥΠ στο οποίο απέτυχε οριστικά, ο/η φοιτητής/τρια υποχρεούται να συμπληρώσει τις ελλείπουσες ΔΜ με ΔΜ μαθημάτων της ίδιας κατηγορίας του νέου προγράμματος.

V.2.8 Τα μαθήματα αυτενέργειας – Σεμινάρια και εργασίες

V.2.8.1 Γενικά

Μαθήματα αυτενέργειας είναι τα σεμινάρια και οι εργασίες (εξαμηνιαίες εργασίες και πτυχιακή εργασία). Στην κατηγορία αυτή δεν ανήκουν οι εργασίες διδασκόμενου μαθήματος (ΕΔΜ) οι οποίες εκπονούνται στο πλαίσιο διδασκόμενου μαθήματος (προκειμένου περί ΕΔΜ, βλ. αναλυτικά παράγραφο V.2.9).

Τα μαθήματα αυτενέργειας περιλαμβάνονται στο ετήσιο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος και λαμβάνουν ιδιαίτερο κωδικό αριθμό. Οι προϋποθέσεις και οι όροι συμμετοχής στα μαθήματα αυτενέργειας του επόμενου ακαδημαϊκού έτους ανακοινώνονται από την Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών, εγκρίνονται από τη Σ μέχρι το τέλος Μαΐου του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους και περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα σπουδών του επόμενου ακαδημαϊκού έτους.

Η δήλωση μαθημάτων αυτενέργειας γίνεται στις ίδιες προθεσμίες και με τον ίδιο τρόπο που γίνεται η δήλωση επιλογής εξαμηνιαίων μαθημάτων. Δεν είναι δυνατή η δήλωση περισσότερων των τριών (3) μαθημάτων αυτενέργειας κατά εξάμηνο.

Τα μαθήματα αυτενέργειας βαθμολογούνται κατά την εξεταστική περίοδο του εξαμήνου στο οποίο διδάχτηκαν, εφόσον πρόκειται για σεμινάρια ή στο εξάμηνο στο οποίο δηλώθηκαν η εξαμηνιαία, ή η πτυχιακή εργασία. Τα μαθήματα αυτενέργειας δεν επανεξετάζονται ούτε επαναλαμβάνονται. Κάθε φοιτητής/τρια θεωρείται ότι παρακολούθησε ένα (1) μάθημα αυτενέργειας με επιτυχία εφόσον συγκέντρωσε βαθμό τουλάχιστον πέντε (5).

V.2.8.2 Τα σεμινάρια

Σκοπός των σεμιναρίων είναι η εκ μέρους των φοιτητών/τριών αξιοποίηση των γνώσεων και των δεξιοτήτων για την πολυεπίπεδη και πολύπλευρη διερεύνηση και ανάλυση επιμέρους προβλημάτων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος. Η συνεχής και ενεργός συμμετοχή των φοιτητών/τριών είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχή παρακολούθηση του σεμιναρίου, δεδομένου ότι το διδακτικό έργο στηρίζεται κυρίως στην αυτενέργεια των φοιτητών/τριών που συμμετέχουν σ' αυτά και λιγότερο στη διδασκαλία. Σε κάθε σεμινάριο αντιστοιχούν τρεις (3) ΔΜ. Τα σεμινάρια κατατάσσονται σε ΕΣ τρία (3) ή τέσσερα (4). Τα σεμινάρια συνυπολογίζονται στο σύνολο των επιλεγόμενων μαθημάτων κάθε εξαμήνου. Δεν είναι δυνατή η δήλωση περισσότερων των τριών (3) σεμιναρίων κατά εξάμηνο. Η αξιολόγηση των φοιτητών/τριών που έχουν επιλέξει κάποιο σεμινάριο δεν επαναλαμβάνεται στην εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου.

Η παρακολούθηση και η ενεργός συμμετοχή στο σεμινάριο είναι υποχρεωτική. Δεν επιτρέπονται πάνω από τρεις (3) συνολικά απουσίες από το σεμινάριο, ανεξάρτητα από το αν οι απουσίες αυτές είναι δικαιολογημένες ή όχι. Φοιτητής/τρια που σημείωσε περισσότερες από τρεις (3) απουσίες θεωρείται ότι απέτυχε στο σεμινάριο. Δικαιούται όμως να το παρακολουθήσει ως ακροατής/τρια, αν το επιθυμεί. Οι φοιτητές/τριες υπογράφουν σε ξεχωριστή για κάθε συνεδρίαση κατάσταση παρουσιών η οποία υπογράφεται και χρονολογείται από το διδάσκοντα. Οι καταστάσεις κατατίθενται στη Γραμματεία του Τμήματος και αποτελούν αναγκαίο προαπαιτούμενο για την ανακοίνωση της βαθμολόγησης του σεμιναρίου.

Οι φοιτητές/τριες που συμμετέχουν στο σεμινάριο υποχρεούνται να καταθέσουν μία (1) τουλάχιστον γραπτή εργασία και να κάνουν μία (1) τουλάχιστον προφορική παρουσίαση. Οι

εργασίες των φοιτητών/τριών κατατίθενται στη Γραμματεία (σε μορφή κατάστασης ανά μάθημα) από το διδάσκοντα μαζί με τη βαθμολογία.

Τα σεμινάρια μπορούν να οργανώνονται και σε ξένη γλώσσα. Η εξασφάλιση μετάφρασης δεν είναι υποχρεωτική για το Τμήμα.

Η συνολική διάρκεια του σεμιναρίου ακολουθεί τη συνολική διάρκεια των διδασκόμενων μαθημάτων. Ο συνολικός αριθμός των φοιτητών/τριών που συμμετέχουν στο σεμινάριο δε μπορεί να είναι μεγαλύτερος από δεκαπέντε (15).

Σε περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών/τριών που επέλεξαν μάθημα ΕΠ δεν ξεπερνάει τους δεκαπέντε (15) και με δυνατότητα επέκτασης (είναι στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντα) του αριθμού έως είκοσι (20), ο/η διδάσκων/ουσα μπορεί να οργανώσει το μάθημα ως σεμινάριο. Η απόφαση αυτή του/της διδάσκοντος/ουσας ανακοινώνεται στη Γραμματεία και στην Επιτροπή Σπουδών του Τμήματος. Οι φοιτητές/τριες που δεν επιθυμούν να παρακολουθήσουν το μάθημα ως σεμινάριο δικαιούνται να επιλέξουν άλλο μάθημα του ίδιου εξαμήνου. Η αλλαγή του μαθήματος δε μπορεί να γίνει μετά την παρέλευση τριών εβδομάδων από την έναρξη διδασκαλίας του μαθήματος που μετατράπηκε σε σεμινάριο. Το σεμινάριο που προέκυψε από μετατροπή διδασκόμενου μαθήματος διδάσκεται σύμφωνα με τους όρους που αφορούν στη διδασκαλία των σεμιναρίων.

Οι φοιτητές/τριες που δεν επιθυμούν να εκπονήσουν εξαμηνιαία εργασία μπορούν να επιλέξουν άλλο μάθημα του ίδιου εξαμήνου. Η αλλαγή μαθήματος δε μπορεί να γίνει μετά την παρέλευση τριών εβδομάδων από την έναρξη διδασκαλίας του μαθήματος που μετατράπηκε σε εργασία. Η εξαμηνιαία εργασία που προέκυψε από μετατροπή διδασκόμενου μαθήματος ή σεμιναρίου εκπονείται σύμφωνα με τους όρους που αφορούν στην εκπόνηση εξαμηνιαίας εργασίας.

V.2.8.3.2 Πτυχιακή εργασία

Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με εννέα (9) ΔΜ μαθημάτων επιλογής, δηλαδή, με όσες διδακτικές μονάδες αντιστοιχούν σε τρία (3) μαθήματα επιλογής, όμως υπολογίζεται ως ένα (1) μάθημα για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου (βλ. παράγραφο V.4.2). Μετά τη βαθμολόγησή της, η εργασία κατατίθεται στη Γραμματεία του Τμήματος και ανακοινώνεται σε ειδική κατάσταση βαθμολογίας των πτυχιακών εργασιών.

Ο/η φοιτητής/τρια, στη διάρκεια των σπουδών του/της, δε μπορεί να εκπονήσει περισσότερες από μία (1) πτυχιακές εργασίες. Φοιτητής/τρια ο/η οποίος/α εκπονεί πτυχιακή εργασία δεν μπορεί παράλληλα να δηλώσει πάνω από δύο (2) άλλα μαθήματα αντενέργειας (σεμινάρια και/ή εξαμηνιαίες εργασίες). Η πτυχιακή εργασία είναι ατομική. Δεν επιτρέπεται ομαδική ή συλλογική συγγραφή πτυχιακής εργασίας.

Η πτυχιακή εργασία εκπονείται στη διάρκεια του Η' εξαμήνου. Το Τμήμα συνιστά στους/στις φοιτητές/τριες που επιθυμούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία να έρχονται σε επαφή με τους/τις διδάσκοντες/ουσες στη διάρκεια του αμέσως προηγούμενου εξαμήνου (Ζ' εξάμηνο). Οι φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει το Η' εξάμηνο σπουδών χωρίς να λάβουν πτυχίο, μπορούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία μόνο κατά τα εαρινά εξάμηνα σπουδών. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι ο/η φοιτητής/τρια να έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον ενενήντα (90) ΔΜ.

Κάθε μέλος ΔΕΠ μπορεί να αναλάβει την εποπτεία 3 κατά μέγιστο αριθμό πτυχιακών εργασιών. Εποπτεύων/ουσα μπορεί να είναι και μέλος ΔΕΠ άλλου τμήματος μάθημα του

οποίου επέλεξε ο/η φοιτητής/τρια ως MET, αρκεί το θέμα της πτυχιακής εργασίας να εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο των αντικειμένων του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και να υποβάλλεται αίτημα για την έγκρισή του από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος.

Η πτυχιακή εργασία μπορεί να υποβληθεί και σε μία (1) από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά ή γερμανικά) ύστερα από απόφαση της Σ, που λαμβάνεται μετά από σχετική εισήγηση του/της εποπτεύοντα/ουσας. Στην περίπτωση αυτή, η εργασία συνοδεύεται και από ολιγοσέλιδη περίληψη στα ελληνικά η οποία πρέπει να έχει έκταση τουλάχιστον πέντε (5) σελίδων.

Η πτυχιακή εργασία κατατίθεται μέχρι την ημέρα έναρξης των επαναληπτικών εξετάσεων του Σεπτεμβρίου. Στην περίπτωση όπου ο/η φοιτητής/τρια επιθυμεί τη βαθμολόγηση της πτυχιακής εργασίας κατά την εξεταστική περίοδο του εαρινού εξαμήνου, η κατάθεση της πτυχιακής εργασίας πρέπει να γίνει μέχρι την ημέρα έναρξης των εξετάσεων του εαρινού εξαμήνου. Η κατάθεση της εργασίας γίνεται με αίτηση που πρωτοκολλείται στο Τμήμα. Η εργασία διαβιβάζεται στον εποπτεύοντα διδάσκοντα για βαθμολόγηση με σχετικό σημείωμα της Γραμματείας.

Η έκταση της πτυχιακής εργασίας ορίζεται, τουλάχιστον, στις δώδεκα (12) χιλιάδες λέξεις. Στις προδιαγραφές αυτές δεν περιλαμβάνονται τα παραρτήματα (που περιέχουν λ.χ. αναδημοσιευμένα κείμενα, στατιστικούς πίνακες κ.λπ.) και οι σελίδες περιεχομένων, σημειώσεων, βιβλιογραφίας, ευρετηρίων κ.λπ.

Η πτυχιακή εργασία υποβάλλεται σε τέσσερα (4) αντίτυπα. Το ένα (1) από τα υποβαλλόμενα αντίτυπα παραμένει στη Γραμματεία του Τμήματος για στο Αρχείο του Τμήματος. Τα υπόλοιπα τρία (3) παραδίδονται στον εποπτεύοντα. Επιπλέον, η πτυχιακή εργασία υποβάλλεται και σε ηλεκτρονική μορφή.

Η πτυχιακή εργασία βαθμολογείται σε πρώτη φάση από τον εποπτεύοντα. Εφόσον η εργασία κριθεί επιτυχής ο/η φοιτητής/τρια εξετάζεται προφορικά επί της εργασίας του/της ενώπιον τριμελούς επιτροπής την οποία συγκροτεί ο εποπτεύων. Καταβάλλεται προσπάθεια το ένα (1) από τα μέλη της επιτροπής να είναι μέλος ΔΕΠ εκτός Τμήματος. Ωστόσο, τα δύο (2) από τα τρία (3) μέλη της εξεταστικής επιτροπής της πτυχιακής εργασίας θα πρέπει οπωσδήποτε να είναι μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής. Δε θεωρούνται μέλη ΔΕΠ εκτός Τμήματος οι διδάσκοντες/ουσες μαθήματα στο Τμήμα κατ' ανάθεση, ως επισκέπτες/τριες Καθηγητές, ειδικοί επιστήμονες ή συμβασιούχοι του ΠΔ 407/80. Ο τελικός βαθμός επιτυχίας της πτυχιακής εργασίας αποτελείται από το άθροισμα του αρχικού βαθμού επιτυχίας και του βαθμού της προφορικής εξέτασης. Για το άθροισμα αυτό, ο αρχικός βαθμός επιτυχίας πολλαπλασιάζεται επί το συντελεστή 0,6 και ο προφορικός βαθμός επί το συντελεστή 0,4.

Η δυνατότητα δήλωσης πτυχιακής εργασίας προαπαιτεί την επιτυχή ολοκλήρωση δύο (2) τουλάχιστον εργασιών διδασκόμενων μαθημάτων, συμπεριλαμβανομένων των σεμιναρίων. Για τις εργασίες των φοιτητών/τριών τηρείται αρχείο από τη Γραμματεία του Τμήματος.

V.2.9 Οι εργασίες διδασκόμενων μαθημάτων

Η Εργασία Διδασκόμενου Μαθήματος (ΕΔΜ) αποτελεί μέρος της διδασκαλίας του μαθήματος στο πλαίσιο του οποίου εκπονούνται και είναι προαιρετικές. Ο/η φοιτητής/τρια, στο πλαίσιο ενός διδασκόμενου μαθήματος, μπορεί να υποβάλλει μόνο μία (1) ΕΔΜ. Οι ΕΔΜ βαθμολογούνται από τον/την διδάσκοντα/ουσα. Σε καμία περίπτωση οι εργασίες μαθήματος δε μπορούν να έχουν απαλλακτικό χαρακτήρα.

Σκοπός των ΕΔΜ είναι να δώσουν στο/στη φοιτητή/τρια τη δυνατότητα να ασκηθεί στη μελέτη ενός θέματος που τον ενδιαφέρει και στον τρόπο συγγραφής και παρουσίασης ενός επιστημονικού κειμένου. Οι ΕΔΜ είναι κατά βάση ατομικές. Ομαδική ή συλλογική συγγραφή ΕΔΜ επιτρέπεται μόνο στην περίπτωση που ο αριθμός των φοιτητών/τριών δεν ξεπερνά τους δύο (2) και η συμβολή του καθενός στην εκπόνηση της εργασίας είναι σαφώς προσδιορισμένη. Η ομαδική ή συλλογική ΕΔΜ κρίνεται επιτυχής ή ανεπιτυχής ως σύνολο και όχι μεμονωμένα για τον καθένα από τους/τις δύο φοιτητές/τριες. Όταν η ομαδική ή συλλογική ΕΔΜ κρίνεται επιτυχής, ο βαθμός αποδίδεται ξεχωριστά για κάθε φοιτητή/τρια.

Η ΕΔΜ κρίνεται ανεπιτυχής όταν ο βαθμός είναι κάτω από πέντε (5) μονάδες εξαμηνιαίου βαθμού. Ο βαθμός της επιτυχούς ΕΔΜ προστίθεται στον βαθμό της επιτυχούς εξαμηνιαίας εξέτασης του/της φοιτητή/τριας, μετατρέπόμενος σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα: βαθμός εργασίας πέντε έως έξι (5-6) ισούται με ένα (1), βαθμός επτά έως οκτώ (7-8) με δύο (2) και βαθμός εννέα έως δέκα (9-10) με τρεις (3) μονάδες εξαμηνιαίου βαθμού. Ο βαθμός της ΕΔΜ σημειώνεται ιδιαίτερος στο γραπτό των εξετάσεων. Σε περίπτωση προφορικής εξέτασης, ο βαθμός της εξέτασης σημειώνεται και στην εργασία.

Σε περίπτωση αποτυχίας κατά την πρώτη εξέταση του/της φοιτητή/τριας, ο βαθμός της ΕΔΜ μπορεί να προστεθεί στο βαθμό της επιτυχούς επαναληπτικής εξέτασής του. Ο βαθμός της ΕΔΜ δε μεταφέρεται σε περίπτωση που ο φοιτητής επαναλάβει το μάθημα σε άλλο εξάμηνο.

Η ΕΔΜ της οποίας ο βαθμός προστέθηκε στο βαθμό εξαμηνιαίας εξέτασης του/της φοιτητή/τριας κατατίθεται από τον/την διδάσκοντα/ουσα στη Γραμματεία του Τμήματος (σε μορφή κατάστασης ανά μάθημα) μαζί με τη βαθμολογία των εξετάσεων.

V.2.10 Διδασκόμενα μαθήματα και μαθήματα αυτενέργειας του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος είναι υποχρεωτικό για το πρώτο έτος σπουδών, στο οποίο διδάσκονται 12 Υποχρεωτικά Μαθήματα (ΥΠ). Για τη συνέχεια, το Τμήμα υποδεικνύει στους/στις φοιτητές/τριες να ακολουθήσουν τα υποχρεωτικά μαθήματα (12) του δευτέρου έτους, ενώ συνιστάται η επιλογή των Μαθημάτων Επιλογής (ΕΠ) να γίνεται από το τρίτο έτος και μετά.

Οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 διδάσκονται 10 υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ).

V.2.11 Η ξένη γλώσσα – Τα ξενόγλωσσα μαθήματα

Κατά τα πρώτα έξι εξάμηνα της φοίτησής τους, οι φοιτητές/τριες υποχρεούνται να παρακολουθήσουν μία από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), εφόσον δεν προσκομίζουν τίτλο σπουδών ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία γνώσης μιας από τις γλώσσες αυτές που οδηγεί στη χορήγηση ισοτιμίας ή επάρκειας από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου. Η ξένη γλώσσα είναι μάθημα ΥΠ, η επιτυχής εξέταση του οποίου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη του πτυχίου. Η ξένη γλώσσα δεν περιλαμβάνεται στις 150 ΔΜ των μαθημάτων και ο βαθμός δεν υπολογίζεται στο βαθμό του πτυχίου. Η επιλογή της ξένης γλώσσας γίνεται με τη δήλωση επιλογής που καταθέτει ο φοιτητής στο πρώτο εξάμηνο της φοίτησής του στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών.

Ξενόγλωσσα μαθήματα προσφέρονται στους/στις εισερχόμενους/ες φοιτητές/τριες με το Πρόγραμμα ERASMUS στην Αγγλική και Γαλλική γλώσσα.

V.2.12 Μαθήματα και σπουδές εκτός Τμήματος

Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος μπορούν να παρακολουθήσουν σε άλλα Τμήματα ή Σχολές του Παντείου ή άλλων Πανεπιστημίων του εσωτερικού ή του εξωτερικού μεμονωμένα μαθήματα ή κύκλους μαθημάτων ή προγράμματα σπουδών (Μαθήματα εκτός Τμήματος, MET) υπό τους ακόλουθους όρους και προϋποθέσεις:

- να έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον εξήντα (60) ΔΜ από τα διδασκόμενα μαθήματα,
- τα μαθήματα ή τα προγράμματα σπουδών που επιθυμούν να παρακολουθήσουν εκτός του Παντείου Πανεπιστημίου να έχουν προηγουμένως αναγνωριστεί ως MET από τη Σ του Τμήματος, ύστερα από σχετική πρόταση της Επιτροπής Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος. Όλα τα μαθήματα που προσφέρονται από τα Τμήματα του Παντείου Πανεπιστημίου αναγνωρίζονται ως MET του Τμήματος,
- σε περίπτωση παρακολούθησης ξενόγλωσσων μαθημάτων ή κύκλου ή προγράμματος σπουδών να έχουν ικανοποιητική γνώση της γλώσσας στην οποία γίνεται διδασκαλία. Η ικανοποιητική γνώση της ξένης γλώσσας στην οποία διεξάγεται η διδασκαλία κρίνεται από τους προσκομιζόμενους τίτλους σπουδών, εφόσον το Τμήμα Ξένων Γλωσσών απήλλαξε τον/την φοιτητή/τρια από την υποχρεωτική παρακολούθηση μαθημάτων και τη χορήγηση της σχετικής επάρκειας ή από την επιτυχή συμπλήρωση του κύκλου μαθημάτων του Τμήματος Ξένων Γλωσσών που οδηγεί στην απόκτηση επάρκειας. στους/στις φοιτητές/τριες που επιθυμούν να επιλέξουν την παρακολούθηση κύκλων ή προγραμμάτων σπουδών σε ξένη γλώσσα, το Τμήμα προσπαθεί να εξασφαλίσει πρόσθετη διδασκαλία της ξένης γλώσσας, αν αυτό είναι απαραίτητο.

Επανάληψη των ίδιων μαθημάτων MET ή του ίδιου κύκλου ή προγράμματος σπουδών στο ίδιο ή σε άλλο Τμήμα, Σχολή ή ΑΕΙ δεν επιτρέπεται.

Εφόσον συντρέχουν οι όροι και προϋποθέσεις της επόμενης παραγράφου V.2.13:

- ο χρόνος σπουδών που διανύθηκε σε άλλο Τμήμα, Σχολή ή ΑΕΙ λογίζεται ως χρόνος φοίτησης στο Τμήμα,
- τα μαθήματα στα οποία ο φοιτητής εξετάστηκε με επιτυχία σε άλλο Τμήμα, Σχολή ή ΑΕΙ αναγνωρίζονται πλήρως και θεωρείται ότι εξετάστηκαν με επιτυχία στο Τμήμα,
- οι ΔΜ και η βαθμολογία, του/της φοιτητή/τριας στα μαθήματα που εξετάστηκε με επιτυχία σε άλλο Τμήμα, Σχολή ή ΑΕΙ μεταφέρονται στην ατομική μερίδα και υπολογίζονται για τη λήψη και το βαθμό πτυχίου.

Τα MET συνυπολογίζονται στο συνολικό αριθμό των μαθημάτων και ΔΜ που δικαιούται ο/η φοιτητής/τρια; να επιλέξει στο εξάμηνο. Συνίσταται στους φοιτητές να επιλέγουν MET που αντιστοιχούν σε 6 ακαδημαϊκές μονάδες του συστήματος ECTS για να διασφαλίζεται ότι θα ανταποκρίνονται στο κριτήριο των 30 ακαδημαϊκών μονάδων του συστήματος ECTS το εξάμηνο. Τυχόν εξαίρεση από τον κανόνα αυτόν επιτρέπεται μόνον ύστερα από άδεια του Τμήματος και εφόσον πρόκειται για ενιαίο κύκλο μαθημάτων ή ενιαίο πρόγραμμα σπουδών.

Σε περίπτωση που ο/η φοιτητής/τρια παρακολουθεί μαθήματα στο Τμήμα και παράλληλα σε άλλο ή άλλα Τμήματα, Σχολές ή ΑΕΙ, ο χρόνος φοίτησης υπολογίζεται μία φορά. Στην περίπτωση αυτή, ως χρόνος φοίτησης λογίζεται το εξάμηνο στο οποίο ανήκουν τα μαθήματα που ο/η φοιτητής/τρια παρακολουθεί στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής.

Σε περίπτωση που η βαθμολογία δεν συμπίπτει με τη βαθμολογία του Τμήματος, η σχετική αντιστοιχία καθορίζεται με απόφαση της Σ του Τμήματος. Η βαθμολογία μεταφέρεται στην ατομική μερίδα του/της φοιτητή/τριας προσαρμοσμένη με βάση την αντιστοιχία αυτή, ώστε να είναι δυνατός ο υπολογισμός τους για τη λήψη και για το βαθμό του πτυχίου.

Το σύνολο των MET δε μπορεί να υπερβαίνει τα οχτώ (8) μαθήματα. Ο περιορισμός αυτός δεν ισχύει σε περίπτωση που μέρος ή το σύνολο των MET αποτελεί ενότητα μαθημάτων που εντάσσονται σε διαπανεπιστημιακό πρόγραμμα συνεργασίας, στο οποίο συμμετέχει το Τμήμα, και τα οποία θεωρούνται ότι, ως ενότητα, αποτελούν μέρος του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών του Τμήματος.

Ο ανώτατος αριθμός των MET που μπορεί να επιλέξει ο/η φοιτητής/τρια (8 μαθήματα) υπολογίζεται όχι με βάση τα μαθήματα στα οποία εξετάζεται επιτυχώς, αλλά με βάση τα μαθήματα που δηλώνει. Έτσι, φοιτητής που έχει συμπληρώσει 8 μαθήματα MET στις δηλώσεις μαθημάτων, δε δικαιούται να επιλέξει άλλο εκτός Τμήματος μάθημα ακόμη και αν δεν έχει εξεταστεί επιτυχώς σε κανένα MET. ΠΡΟΣΟΧΗ: Συνιστάται σε φοιτητές/τριες που ενδιαφέρονται σε κάποιο έτος των σπουδών τους να μετακινηθούν με πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών/τριών (ERASMUS, κ.λπ.) να έχουν μεριμνήσει ώστε να μην έχουν ήδη συμπληρώσει τον ανώτατο αριθμό μαθημάτων δηλωμένων MET, καθώς είναι συνήθως δύσκολη η αντιστοίχιση των μαθημάτων που θα παρακολουθήσουν στο πανεπιστήμιο του εξωτερικού με μαθήματα που διδάσκονται στο Πάντειο. Τα μαθήματα του πανεπιστημίου του εξωτερικού, τα οποία επιλέγει και στα οποία επιτυγχάνει ο/η φοιτητής/τρια, αναγνωρίζονται από το Τμήμα ως MET (όταν δεν υπάρχει η δυνατότητα αντιστοίχισης με διδασκόμενα μαθήματα του Παντείου).

V.2.13 Τα διατμηματικά και διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών

Όταν δεν ορίζεται διαφορετικά, οι φοιτητές/τριες του Τμήματος μπορούν, εφόσον έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον εξήντα (60) ΔΜ, να συμμετάσχουν σε κοινά προγράμματα σπουδών που οργανώνονται σε συνεργασία με άλλα Τμήματα του Παντείου Πανεπιστημίου (Διατμηματικά Προγράμματα Σπουδών) και/ή Τμήματα ή Σχολές άλλων Πανεπιστημίων του εσωτερικού και/ή του εξωτερικού (Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών). Τα Διατμηματικά και/ή Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Συνεργασίας (ΔΠΣ) προσδίδουν στο Τμήμα έναν ιδιαίτερα δυναμικό χαρακτήρα, διότι επιτρέπουν στους φοιτητές του να καταρτίσουν το ατομικό τους πρόγραμμα σπουδών σε διευρυμένα πλαίσια επιλογών που ανταποκρίνονται σε μεγάλη ποικιλία ενδιαφερόντων. Έτσι, ο/η φοιτητής/τρια δεν αρκείται σε ένα περιορισμένο και στατικό πρόγραμμα σπουδών. Οι όροι συμμετοχής και οι τυχόν ιδιαίτεροι τίτλοι σπουδών καθορίζονται από τα επιμέρους Διατμηματικά και Διαπανεπιστημιακά Προγράμματα Σπουδών.

V.2.14 Το πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών/τριών και διδασκόντων/ουσών LIFELONG LEARNING PROGRAMME/ERA

Το Κοινοτικό πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών/τριών και διδασκόντων/ουσών έχει μετονομασθεί πρόσφατα σε LIFELONG LEARNING PROGRAMME (LLP). Πρόκειται για ένα πρόγραμμα δράσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της συνεχούς επιμόρφωσης και εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα αυτό αποτελείται από πολλές δράσεις. Αυτές που αφορούν κυρίως στους φοιτητές και το διδακτικό προσωπικό είναι οι ακόλουθες:

- το LLP/ERA-STUDIES που αφορά το παλιό SOCRATES-ERASMUS για κινητικότητα φοιτητών/τριών και διδασκόντων σε άλλα ιδρύματα χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- το LLP/ERA-PLACEMENTS που αντικατέστησε το παλιό πρόγραμμα LEONARDO για τη δυνατότητα πρακτικής άσκησης φοιτητών/τριών σε επιχειρήσεις του εξωτερικού τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο και τέλος,

- η δράση STAFFMOBILITY που αφορά το διδακτικό, διοικητικό και τεχνικό προσωπικό και αναφέρεται στη συνεχή κατάρτισή του σε αντίστοιχα ιδρύματα του εξωτερικού.

V.2.14.1 Erasmus+

Το πρόγραμμα ERASMUS ξεκίνησε στο Πάντειο Πανεπιστήμιο το 1987 και από τότε μέχρι σήμερα είναι σε συνεχή λειτουργία. Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών στο πρώτο σκέλος του προγράμματος δηλ στο LLP/ERA-STUDIES αποτελεί μία σημαντική δραστηριότητα του Τμήματος. Το Πρόγραμμα στοχεύει στην προώθηση της ισότιμης και αμοιβαίας συνεργασίας μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των Κρατών Μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην ενθάρρυνση των φοιτητών/τριών για άμεση επαφή και ανάπτυξη κοινών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθώς και στην ενεργοποίηση του συνολικού επιστημονικού δυναμικού των Κρατών Μελών, με απώτερο σκοπό την περαιτέρω οικονομική ανάπτυξη και την επίτευξη της κοινωνικής και πολιτικής συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Πρόγραμμα παρέχει οικονομική ενίσχυση στους μετακινούμενους φοιτητές, με σκοπό την κάλυψη μέρους των πρόσθετων δαπανών που συνεπάγονται οι σπουδές σε ένα άλλο Κράτος Μέλος, όπως είναι:

- τα έξοδα ταξιδιού μεταξύ χώρας προέλευσης και χώρας υποδοχής,
- τα έξοδα γλωσσικής προετοιμασίας στη χώρα υποδοχής, που βαρύνουν το μετακινούμενο φοιτητή,
- οι επιπλέον δαπάνες λόγω διαφοράς κόστους ζωής,
- οι πρόσθετες δαπάνες λόγω διαφορετικών συνθηκών σπουδών (μη δωρεάν παροχή σίτισης, κατοικίας κ.λπ.).

Η επιλογή ενός/μίας φοιτητή/τριας για συμμετοχή στο πρόγραμμα ERASMUS+ στον τελικό κατάλογο που δημοσιεύεται συνεπάγεται αυτόματα και την παροχή οικονομικής ενίσχυσης.

Η επιλογή των μετακινούμενων φοιτητών/τριών γίνεται από το ίδρυμα προέλευσής τους (το ίδρυμα στο οποίο είναι εγγεγραμμένοι σε πρόγραμμα σπουδών που οδηγεί στη λήψη τίτλου και στο οποίο θα επιστρέψουν για να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να λάβουν τον τίτλο σπουδών τους).

Οι όροι συμμετοχής στο πρόγραμμα σύμφωνα με τους Κοινοτικούς κανονισμούς είναι:

- Οι μετακινούμενοι/ες φοιτητές/τριες να είναι πολίτες κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή να τους έχει αναγνωρισθεί από ένα κράτος μέλος το καθεστώς του απάτριδα, του πρόσφυγα ή του μόνιμου κατοίκου,
- Οι μετακινούμενοι/ες να είναι εγγεγραμμένοι/ες ως κανονικοί φοιτητές σε πρόγραμμα σπουδών που οδηγεί στη λήψη τίτλου σπουδών,
- Η οικονομική ενίσχυση δεν προσφέρεται σε πρωτοετείς φοιτητές/τριες,
- Η οικονομική ενίσχυση δεν προσφέρεται σε φοιτητές/τριες που έχουν λάβει προηγούμενη ενίσχυση ή σε φοιτητές/τριες που ενισχύονται από άλλο κοινοτικό πρόγραμμα,
- Η οικονομική ενίσχυση δεν αναστέλλει την παροχή εθνικής υποτροφίας, δανείου ή ενίσχυσης,
- Η παρακολούθηση προγράμματος σπουδών στο ίδρυμα υποδοχής πρέπει να καλύπτει ουσιαστική χρονική διάρκεια, που να μην είναι μικρότερη από τρεις (3) μήνες και να μην υπερβαίνει ένα (1) πλήρες ακαδημαϊκό έτος,

- Ο χρόνος και το περιεχόμενο των επιτυχών σπουδών στο ίδρυμα υποδοχής αναγνωρίζονται πλήρως με τυπική δέσμευση του ιδρύματος προέλευσης ως αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών του φοιτητή,
- Οι συμμετέχοντες φοιτητές απαλλάσσονται από την πληρωμή διδάκτρων, εξετάστρων και τελών χρήσης βιβλιοθήκης στο ίδρυμα υποδοχής.

Δε δικαιούνται να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα:

- φοιτητές/τριες που δεν έχουν περάσει όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του Α' και Β' εξαμήνου,
- φοιτητές/τριες που συμπλήρωσαν τις διδακτικές μονάδες για τη λήψη πτυχίου και οφείλουν μόνο το σύνολο ή μέρος των ΔΜ της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας,
- φοιτητές/τριες που έχουν συμπληρώσει χρόνο σπουδών μεγαλύτερο από το μισό πέραν του υποχρεωτικού χρόνου φοίτησης, οκτώ συν τέσσερα (8+4) εξάμηνα, και έχουν συγκεντρώσει λιγότερο από το μισό του συνόλου των ΔΜ που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, χωρίς να υπολογίζονται σε αυτές οι ΔΜ της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας.

Η Σ ορίζει τους όρους και τις προϋποθέσεις συμμετοχής των προπτυχιακών φοιτητών/τριών του Τμήματος στο πρόγραμμα.

Τα μαθήματα που παρακολουθούν και περνούν με επιτυχία οι φοιτητές/τριες του Παντείου Πανεπιστημίου σε ΑΕΙ του εξωτερικού, στο πλαίσιο του προγράμματος, αναγνωρίζονται ως Μαθήματα εκτός Τμήματος (MET). ΠΡΟΣΟΧΗ: Φοιτητές/τριες που ενδιαφέρονται να μετακινηθούν με το πρόγραμμα κινητικότητας φοιτητών/τριών θα πρέπει να έχουν μεριμνήσει ώστε να μην έχουν ήδη συμπληρώσει τον ανώτατο αριθμό MET (8 μαθήματα) στα μαθήματα που έχουν δηλώσει (ακόμα και αν δεν έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε αυτά).

Όσον αφορά τις δηλώσεις των επιλεγόμενων μαθημάτων, οι φοιτητές/τριες στα Πανεπιστήμια του εξωτερικού οφείλουν να επιλέγουν μαθήματα που συγκεντρώνουν τουλάχιστον τριάντα (30) ECTS (ευρωπαϊκές μονάδες)/εξάμηνο σπουδών. Η επιλογή των μαθημάτων γίνεται σε συνεργασία με τον υπεύθυνο του Τμήματος που τους επιλέγει για μετακίνηση στο εξωτερικό. Ο γενικός κανόνας που ισχύει είναι ότι θα πρέπει τα επιλεγόμενα μαθήματα να εμπίπτουν σε θεματικές των Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου (κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες). Το Τμήμα δέχεται υποψήφιους/ες φοιτητές/τριες απ' όλα τα Τμήματα του Παντείου, δίνει όμως προτεραιότητα στους/στις φοιτητές/τριες του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής.

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, υπεύθυνη για το πρόγραμμα ERASMUS+ είναι η Επίκουρη Καθηγήτρια κα Ελένη Πρόκου και αναπληρωματικός υπεύθυνος, ο Επίκουρος Καθηγητής κ. Η. Μαυρίδης.

Αναλυτικές πληροφορίες για το Πρόγραμμα παρέχονται από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Παντείου Πανεπιστημίου.

V.2.14.2 Πρακτική άσκηση φοιτητών/τριών στο εξωτερικό

Παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στο πρόγραμμα ERASMUS, συμμετέχοντας σ' έναν φορέα του εξωτερικού της επιλογής του φοιτητή και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπει το πρόγραμμα.

Δικαιούνται να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα:

- Φοιτητές/τριες από το 3ο έτος σπουδών,
- Φοιτητές/τριες που έχουν περάσει το 70% των υποχρεωτικών μαθημάτων του 1ου και 2ου έτους, δηλαδή 17 υποχρεωτικά μαθήματα,

- Φοιτητές/τριες που έχουν συμπληρώσει χρόνο σπουδών μεγαλύτερο από το μισό πέραν του υποχρεωτικού χρόνου φοίτησης (οκτώ συν τέσσερα (8+4) εξάμηνα) και έχουν συγκεντρώσει περισσότερο από το μισό του συνόλου των ΔΜ που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, χωρίς να υπολογίζονται σε αυτές οι ΔΜ της υποχρεωτικής ξένης γλώσσας.

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, υπεύθυνη για το πρόγραμμα ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ-ERASMUS είναι Επίκουρη Καθηγήτρια κα Ελένη Πρόκου και αναπληρωματικός υπεύθυνος, ο Επίκουρος Καθηγητής κ. Η. Μαυρίδης.

Για περισσότερες πληροφορίες οι φοιτητές/τριες να απευθύνονται στο Τμήμα Διεθνών Σχέσεων και Ευρωπαϊκής Ένωσης του Παντείου Πανεπιστημίου.

V.2.15 Πρακτική άσκηση φοιτητών/τριών

Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών σε δημόσιους φορείς και οικονομικές μονάδες αποτελεί μία από τις βασικές δραστηριότητες του Τμήματος. Η εφαρμογή της άρχισε το 1997 και συνεχίζεται μέχρι σήμερα με επιτυχία. Η Πρακτική Άσκηση των φοιτητών/τριών έχει πολλαπλά οφέλη τόσο για τα μέλη ΔΕΠ όσο και για τους/τις φοιτητές/τριες.

Ειδικότερα οι φοιτητές/τριες έχουν τη δυνατότητα:

- να έρθουν σε άμεση επαφή με την εργασιακή πραγματικότητα, να συνδυάσουν τις θεωρητικές γνώσεις που αποκτούν στο Πανεπιστήμιο με την παραγωγική διαδικασία, όπως αυτή αναπτύσσεται μέσα στις ίδιες τις οικονομικές μονάδες,
- να βρεθούν σε περιβάλλον που θα διευκολύνει τον επαγγελματικό προσανατολισμό και τη μελλοντική τους ένταξη στον επαγγελματικό χώρο.

Το πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης για το σύνολο των φοιτητών/τριών είναι τρίμηνης διάρκειας και πραγματοποιείται στο πλαίσιο των ακαδημαϊκών εξαμήνων, χειμερινού και εαρινού. Η πρακτική άσκηση αποτελεί μάθημα επιλογής, χωρίς βαθμολογία, με πιστωτικές μονάδες που υπολογίζονται πέραν αυτών που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου.

Οι προϋποθέσεις για να δηλώσουν οι φοιτητές/τριες την πρακτική τους άσκηση ανακοινώνονται με την έναρξη του νέου ακαδημαϊκού έτους από την υπεύθυνη καθηγήτρια του προγράμματος.

Πρακτική άσκηση χειμερινού εξαμήνου Κ.Μ. 510600

Πρακτική άσκηση εαρινού εξαμήνου Κ.Μ. 510601

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, υπεύθυνη για το Πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κα Γ. Πετράκη.

Προσοχή: Η πρακτική άσκηση δεν δηλώνεται στην εφαρμογή δήλωσης μαθημάτων του εξαμήνου αλλά στη Γραμματεία της Πρακτικής Άσκησης. Επίσης θα πρέπει να προσέχουν οι φοιτητές/τριες που έχουν κάνει την Πρακτική τους Άσκηση, ότι αυτή εμφανίζεται στο σύνολο των επιτυχημένων μαθημάτων επιλογής της αναλυτικής βαθμολογίας τους αλλά δεν υπολογίζεται στο σύνολο των μαθημάτων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου.

V.2.16 Διδασκαλία και έρευνα

Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι φοιτητές/τριες ενθαρρύνονται να επιλέγουν μαθήματα αυτενέργειας αλλά και εργασίες διδασκόμενων μαθημάτων. Οι εκπαιδευτικές αυτές δράσεις προϋποθέτουν επίβλεψη των εργασιών των φοιτητών/τριών από τους/τις διδάσκοντες/ουσες, οι οποίοι/ες διεκπεραιώνουν έναν συμβουλευτικό-καθοδηγητικό ρόλο, ενώ οι φοιτητές/τριες μουνται στην ερευνητική διαδικασία. Επιτυγχάνεται έτσι η ενότητα διδασκαλίας και έρευνας, που αποτελούν τις δύο αλληλένδετες βασικές λειτουργίες του Πανεπιστημίου. Οι βοηθητικές υποδομές προς αυτή την κατεύθυνση είναι πέραν της βιβλιοθήκης του Παντείου Πανεπιστημίου, η βιβλιοθήκη του Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου και το αναγνωστήριο του ΚΕΚΜΟΚΟΠ. Το τελευταίο διαθέτει επίσης γραφεία μεταπτυχιακών και διδακτορικών φοιτητών/τριών, ενώ διοργανώνει θερινά σχολεία και συνέδρια. Τέλος, η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών/τριών συμπληρώνεται από την ενθάρρυνση και στήριξη της συμμετοχής τους στο θεσμό της Πρακτικής Άσκησης.

V.3 Η ΦΟΙΤΗΣΗ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ

V.3.1 Η εγγραφή φοιτητών/τριών στο Τμήμα

Η φοίτηση στο Τμήμα αρχίζει με την αρχική εγγραφή του φοιτητή. Η εγγραφή των πρωτοεισαγομένων φοιτητών/τριών γίνεται στην αρχή του Χειμερινού Εξαμήνου (ΧΕ) σε ημερομηνίες που ανακοινώνει το Υπουργείο Παιδείας για όλα τα Α.Ε.Ι. από τον ημερήσιο τύπο. Η εγγραφή συνοδεύεται από την κατάθεση των δικαιολογητικών που ορίζουν ο νόμος και το Πανεπιστήμιο.

Οι εγγραφές φοιτητών/τριών που ανήκουν σε ειδικές κατηγορίες (π.χ. πτυχιούχοι άλλων Α.Ε.Ι., κατατάξεις με απόφαση του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π. κ.λπ.), γίνονται όπως ο νόμος ορίζει. Η εγγραφή τους θεωρείται ότι έχει γίνει από την αρχή του ακαδημαϊκού έτους και έχουν το δικαίωμα να προσέλθουν στις εξετάσεις του ΧΕ, με την προϋπόθεση ότι η εγγραφή τους έχει ολοκληρωθεί μέχρι την έναρξη των εξετάσεων του ΧΕ. Προϋπόθεση επίσης αποτελεί η δήλωση των μαθημάτων. Σε άλλη περίπτωση εξετάζονται στα μαθήματα του ΧΕ το Σεπτέμβριο του ημερολογιακού έτους που εγγράφονται. Το αντίστοιχο ισχύει και εάν η προθεσμία εγγραφής των φοιτητών/τριών των ειδικών κατηγοριών τελειώνει στη διάρκεια του Εαρινού Εξαμήνου (ΕΕ). Οι εγγραφές των φοιτητών/τριών που υπάγονται στις ειδικές κατηγορίες γίνονται με τις προϋποθέσεις (κατατακτήριες εξετάσεις, απόφαση του Τμήματος κ.λπ.) και με την κατάθεση των δικαιολογητικών που προβλέπουν ο νόμος πλαίσιο και το Πανεπιστήμιο.

V.3.2 Η πρώτη δήλωση επιλογής μαθημάτων και η δήλωση επαναλαμβανόμενων μαθημάτων

Στο πρώτο δεκαπενθήμερο από την έναρξη του ΧΕ και του ΕΕ, οι φοιτητές/τριες υποβάλλουν ηλεκτρονικά (με τον κωδικό που παραλαμβάνουν από τη Γραμματεία) Δήλωση Επιλογής (ΔΕ) μαθημάτων που περιλαμβάνει όλα τα μαθήματα ΥΠ και ΕΠ που επιλέγουν να παρακολουθήσουν για πρώτη φορά στο εξάμηνο αυτό. Εκπρόθεσμη υποβολή ΔΕ δε γίνεται δεκτή παρά μόνο με άδεια του Τμήματος. Η κατάθεση της ΔΕ παρέχει στον/στην φοιτητή/τρια το δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις των εξαμηνιαίων μαθημάτων που επέλεξε και δήλωσε, και ισχύει μόνο για την εξεταστική ΧΕ - ΕΕ και των επαναληπτικών εξετάσεων Σεπτεμβρίου του τρέχοντος έτους.

Ο συνολικός κατά εξάμηνο αριθμός των Διδακτικών Μονάδων (ΔΜ) που αντιστοιχούν στα μαθήματα τα οποία δηλώνονται για πρώτη φορά, δεν θα ξεπερνάει τις δεκαοκτώ (18) ΔΜ για τα εξάμηνα Α' και Β' και τις είκοσι μία (21) ΔΜ για τα εξάμηνα (Γ' έως και ΣΤ') ή είκοσι τέσσερις (24) ΔΜ για τα εξάμηνα (Ζ' και Η').

Ο/η φοιτητής/τρια που επαναλαμβάνει διδασκόμενο μάθημα ΥΠ ή ΕΠ, ύστερα από αποτυχία του σε προηγούμενο ακαδημαϊκό έτος, υποβάλλει Δήλωση Επαναλαμβανόμενων Μαθημάτων (ΔΕΜ). Στο δεύτερο και τρίτο έτος των σπουδών, από την αρχική εγγραφή του/της, ο/η φοιτητής/τρια δικαιούται να δηλώσει μέχρι πέντε (5) επαναλαμβανόμενα μαθήματα κατά εξάμηνο. Στο τέταρτο έτος των σπουδών του, ο/η φοιτητής/τρια μπορεί να δηλώσει μέχρι οχτώ (8) επαναλαμβανόμενα μαθήματα. Μετά την ολοκλήρωση του Η' εξαμήνου σπουδών, ο/η φοιτητής/τρια μπορεί ελεύθερα να δηλώσει επαναλαμβανόμενα μαθήματα, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά δεν θα ξεπερνούν το 50% του συνολικού αριθμού των μαθημάτων που προσφέρονται στο αντίστοιχο εξάμηνο.

V.3.3 Φοιτητές/τριες ειδικών κατηγοριών

Φοιτητές/τριες ειδικών κατηγοριών θεωρούνται όσοι/ες εγγράφονται στο Τμήμα με διαδικασίες άλλες από τις ετήσιες πανελλαδικές εξετάσεις, αφού έχουν προηγουμένως πραγματοποιήσει σπουδές σε ίδρυμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης του εσωτερικού ή του εξωτερικού (π.χ. πτυχιούχοι εγγραφόμενοι ύστερα από κατατακτήριες εξετάσεις, μετεγγραφόμενοι από Α.Ε.Ι. του εσωτερικού ή του εξωτερικού, κατατασσόμενοι με απόφαση του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).

V.3.4 Τα διδακτικά συγγράμματα

Στους/στις φοιτητές/τριες χορηγούνται διδακτικά συγγράμματα και βοηθήματα, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις και τις προβλέψεις του νόμου πλαισίου.

Στα διδακτικά βοηθήματα περιλαμβάνονται οι πανεπιστημιακές σημειώσεις και οι φάκελοι.

V.3.5 Φιλοξενούμενοι/ες φοιτητές/τριες

Σύμφωνα με τον ν.2083/92 (άρθρο 25) και την απόφαση της Συγκλήτου (28.5.93), Έλληνες και αλλοδαποί φοιτητές που εγγράφονται από άλλο Τμήμα ή Σχολή του Παντείου ή άλλου Πανεπιστημίου του εσωτερικού ή του εξωτερικού για να παρακολουθήσουν μαθήματα ή κύκλους ή προγράμματα σπουδών του Τμήματος, εγγράφονται στο Τμήμα ως φιλοξενούμενοι/ες φοιτητές/τριες και έχουν για το διάστημα της φοίτησής τους στο Τμήμα όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις κανονικού/ης φοιτητή/τριας, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων λήψης συγγραμμάτων και συμμετοχής στις επαναληπτικές εξετάσεις. Φιλοξενούμενος/η φοιτητής/τρια που απέτυχε οριστικά σε μαθήματα που παρακολούθησε ή που δεν προσήλθε στις εξαμηνιαίες ή στις επαναληπτικές εξετάσεις δε δικαιούται να επαναλάβει σε νέο ακαδημαϊκό έτος το μάθημα αυτό. Ο συνολικός αριθμός φιλοξενούμενων φοιτητών/τριών κατά μάθημα ορίζεται από τη ΓΣ του Τμήματος.

Για την εγγραφή φιλοξενούμενου φοιτητή απαιτείται έγγραφο του ΑΕΙ προέλευσης όπου αναφέρονται: (α) το ΔΠΣ στο οποίο μετέχει ο/η φοιτητής/τρια, (β) η έγκριση του Πανεπιστημίου για το πρόγραμμα σπουδών που θα ακολουθήσει ο/η φιλοξενούμενος/η φοιτητής/τρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, (γ) η διαβεβαίωση ότι ο χρόνος και το πρόγραμμα σπουδών του/της φοιτητής/τρια στο Πάντειο Πανεπιστήμιο θα αναγνωρισθεί πλήρως και θα

αποτελέσει αναπόσπαστο μέρος του προγράμματος σπουδών του στο ΑΕΙ προέλευσης και (δ) η βεβαίωση ότι ο/η φιλοξενούμενος/η φοιτητής/τρια δεν έχει ήδη παρακολουθήσει και εξετασθεί χωρίς επιτυχία στο ΑΕΙ προέλευσης ή σε άλλο ΑΕΙ τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών που θα παρακολουθήσει στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Στην περίπτωση της εγγραφής του/της ελευθέρως διακινούμενου/νης φοιτητή/τριας , απαιτείται η άδεια της Σ του Τμήματος.

Η κατάθεση των δικαιολογητικών εγγραφής του/της φιλοξενούμενου/ης φοιτητή/τριας γίνεται στο Γραφείο της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων. Η εγγραφή του/της φιλοξενούμενου/ης φοιτητή/τριας στο Τμήμα γίνεται με βάση παραπεμπτικό σημείωμα που εκδίδει το γραφείο αυτό και μετά από απόφαση του Τμήματος.

Ο/Η φιλοξενούμενος/η φοιτητής/τρια δε δικαιούται να επαναλάβει μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα που παρακολούθησε χωρίς επιτυχία στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

Με τη λήξη του προγράμματος σπουδών η Γραμματεία του Τμήματος εγγραφής του φιλοξενούμενου φοιτητή τού χορηγεί βεβαίωση όπου εμφανίζονται: (α) ο χρόνος σπουδών του στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, (β) το πρόγραμμα σπουδών που παρακολούθησε και η κατά μάθημα ή εκπαιδευτική δραστηριότητα επίδοσή του και οι ΔΜ που αντιστοιχούν. Αντίγραφο της βεβαίωσης αυτής κατατίθεται στο γραφείο της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων.

V.3.6 Ακροατές/ριες φοιτητές/ριες

Τα μαθήματα του Τμήματος μπορούν να παρακολουθήσουν ως ακροατές/ριες άτομα που έχουν γίνει δεκτά με την ιδιότητα αυτή, ύστερα από σχετική αίτησή τους, με άδεια της Σ του Τμήματος. Στους/στις ακροατές/ριες μπορεί να χορηγηθεί βεβαίωση παρακολούθησης μαθήματος εφόσον το ζητήσουν και εφόσον η παρακολούθηση πιστοποιείται από τις ανάλογες παρουσίες του ακροατή που βεβαιώνονται σε κάθε παράδοση ενυπόγραφα από τον διδάξαντα το μάθημα. Οι ακροατές/ριες δεν εξετάζονται και δε βαθμολογούνται. Το πιστοποιητικό παρακολούθησης δεν αποτελεί τίτλο ακαδημαϊκού περιεχομένου ούτε μπορεί να χρησιμοποιηθεί για ακαδημαϊκούς σκοπούς.

V.3.7 Τελειόφοιτοι/ες φοιτητές/τριες

Τελειόφοιτοι/ες είναι: (α) οι φοιτητές/τριες του Ζ' και του Η' εξαμήνου κανονικής φοίτησης και (β) οι φοιτητές/τριες που συμπλήρωσαν 8 εξάμηνα φοίτησης από την αρχική εγγραφή τους χωρίς να έχουν συμπληρώσει τις ΔΜ ή κάποια άλλη από τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Μέχρι την αποφοίτησή τους οι τελειόφοιτοι παραμένουν εγγεγραμμένοι στο 9ο εξάμηνο φοίτησης.

Κατά τα ακαδημαϊκά έτη που ακολουθούν το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο συμπληρώθηκε η υποχρεωτική τους φοίτηση, οι τελειόφοιτοι δικαιούνται να δηλώσουν σε κάθε ΧΕ ή ΕΕ όσα επαναλαμβανόμενα μαθήματα επιθυμούν, υπό τον όρο ότι το σύνολο των μαθημάτων που δηλώνονται κάθε φορά δεν θα υπερβαίνει το 50% του συνόλου των μαθημάτων που διδάσκονται στο ίδιο εξάμηνο.

V.4 ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

V.4.1 Οι προϋποθέσεις λήψης πτυχίου

Για τη λήψη πτυχίου του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής απαιτείται:

Ο/Η φοιτητής/τρια να έχει συμπληρώσει οκτώ εξάμηνα φοίτησης από την αρχική του/της εγγραφή. Δεν θεωρείται εξάμηνο φοίτησης το εξάμηνο στο οποίο ο/η φοιτητή/τρια δεν υπέβαλε δήλωση εγγραφής ή επιλογής μαθημάτων ή δήλωση επαναλαμβανόμενων μαθημάτων.

Οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 και στο εξής αποφοιτούν αφού συγκεντρώσουν εκατόν πενήντα **(150)** ΔΜ, από τις οποίες οι εβδομήντα οκτώ **(78)** θα είναι από 26 **ΥΠ** μαθήματα και οι εβδομήντα δύο **(72)** από μαθήματα 24 **ΕΠ** (ή 21 **ΕΠ** και πτυχιακή εργασία).

Οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και στο εξής αποφοιτούν αφού συγκεντρώσουν 240 ακαδημαϊκές μονάδες του συστήματος ECTS από τις οποίες οι εκατό δύο (102) αντιστοιχούν στα δεκαεπτά (17) υποχρεωτικά μαθήματα (ΥΠ), οι ενενήντα (90) σε δεκαπέντε (15) μαθήματα επιλογής (ΕΠ) και οι σαράντα- οκτώ (48) σε τέσσερα (4) σεμινάρια (ΣΕΜ).

Για τη λήψη πτυχίου απαιτούνται κατ' ελάχιστο 48 μαθήματα και 150 ΔΜ. Οι φοιτητές/τριες του Τμήματος λαμβάνουν, επομένως, πτυχίο είτε με τη συμπλήρωση 48 μαθημάτων συμπεριλαμβανομένης της πτυχιακής εργασίας [σύνολο διδακτικών μονάδων: $(47 \times 3) + 9 = 150$] είτε με τη συμπλήρωση 50 μαθημάτων (σύνολο διδακτικών μονάδων: $50 \times 3 = 150$) άνευ πτυχιακής εργασίας. Κατά συνέπεια, ο βαθμός της πτυχιακής εργασίας δεν θα πολλαπλασιάζεται επί τρία, αφού λογίζεται ως ένα μάθημα.

Για τη λήψη του πτυχίου των πρωτοετών φοιτητών/τριών από το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018 και στο εξής απαιτούνται τριάντα (36) μαθήματα.

Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνει τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, προσαυξανόμενο κατά 100%. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις είναι δυνατή με απόφαση της Συγκλήτου και πλήρως αιτιολογημένη εισήγηση της Σ του Τμήματος η παράταση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης του αιτούντος κατά δύο (2) εξάμηνα. Οι φοιτητές/τριες έχουν το δικαίωμα να διακόψουν με έγγραφη αίτησή τους τις σπουδές τους για όσα εξάμηνα επιθυμούν και πάντως όχι περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου. Τα εξάμηνα αυτά δεν προσμετρώνται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης. Μετά την πάροδο της ανώτατης διάρκειας φοίτησης ο φοιτητής θεωρείται ότι έχει απολέσει αυτοδικαίως τη φοιτητική ιδιότητα.

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη λήψη πτυχίου είναι ο/η φοιτητής/τρια να έχει εξεταστεί επιτυχώς σε μία από τις κύριες ευρωπαϊκές γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά), εφόσον δεν του/της έχει χορηγηθεί ισοτιμία ή επάρκεια για μία από τις γλώσσες αυτές από το Τμήμα Ξένων Γλωσσών του Πανεπιστημίου.

V.4.2 Ο βαθμός πτυχίου

Ο βαθμός του πτυχίου του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής, αποτελεί το μέσο όρο του συνόλου των μαθημάτων ΥΠ και ΕΠ στα οποία εξετάστηκε με επιτυχία ο/η φοιτητής/τρια στη διάρκεια των σπουδών του. Για τον υπολογισμό του βαθμού του πτυχίου αθροίζονται οι επί μέρους βαθμοί και το άθροισμα που προκύπτει διαιρείται με το σύνολο των μαθημάτων στα οποία αντιστοιχούν οι βαθμοί. Στην περίπτωση όπου ο/η φοιτητής/τρια έχει εκπονήσει με

επιτυχία πτυχιακή εργασία, ο βαθμός της πτυχιακής εργασίας αντιστοιχεί στο βαθμό ενός μαθήματος. Παράλληλα, προκειμένου για τον υπολογισμό του συνολικού αριθμού των μαθημάτων, η πτυχιακή εργασία αντιστοιχεί σε 9ΔΜ αλλά αναγνωρίζεται ως ένα μάθημα.

Στο σύνολο των μαθημάτων περιλαμβάνονται και όσα μαθήματα αντιστοιχούν σε ΔΜ πέρα από τον ελάχιστο αριθμό που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.

Μαθήματα που έχει διδαχθεί ο/η φοιτητής/τρια σε άλλη Σχολή ή σε άλλο Τμήμα της Σχολής, τα οποία παρακολούθησε πριν από την εγγραφή του/της στο Τμήμα και τα οποία έχουν αναγνωρισθεί και κατοχυρωθεί από το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής, χωρίς όμως να κατοχυρωθεί και ο βαθμός που είχε λάβει ο/η φοιτητής/τρια στη Σχολή ή το Τμήμα προέλευσής του/της, λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό των ΔΜ που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου, δε λαμβάνονται όμως υπόψη για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου.

V.5 ΚΑΤΑΤΑΚΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

Στο Τμήμα η κατάταξη πτυχιούχων γίνεται με εξετάσεις στα τρία (3) παρακάτω μαθήματα:

Τίτλος μαθήματος	Ύλη μαθήματος
Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία	Giddens, A., 2002. <i>Κοινωνιολογία</i> . Αθήνα: Gutenberg.
Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική	Στασινοπούλου, Ο., 1990. <i>Κράτος πρόνοιας - Ιστορική εξέλιξη, σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις</i> . Αθήνα: Gutenberg. Σημειώσεις: «Εισαγωγή στην Κοινωνική Πολιτική», Ο. Στασινοπούλου.
Εισαγωγή στην οικονομική θεωρία	Γεωργακόπουλος, Θ., Λιανός, Θ., Μπένος, Θ., Τσεκούρας, Γ., Χατζηπροκοπίου, Μ., και Χρήστου, Γ., 1998. <i>Εισαγωγή στην πολιτική οικονομία</i> . Αθήνα: Μπένος (κεφάλαια: 1-17, 19-26, 28, 32 και 33).

Οι νέοι/ες φοιτητές/τριες που προκύπτουν μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας κατάταξης πτυχιούχων, κατατάσσονται στο Α' εξάμηνο σπουδών και απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, καθώς αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος. Αναλυτικές πληροφορίες για την κατάταξη πτυχιούχων και τις ημερομηνίες διενέργειας των κατατακτήριων εξετάσεων δίνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος.

VI. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

Το Κέντρο Κοινωνικής Μορφολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής (ΚΕΚΜΟΚΟΠ)

Το ΚΕΚΜΟΚΟΠ ιδρύθηκε το 1989 με απόφαση της Συγκλήτου του Παντείου Πανεπιστημίου. Η οικονομική διαχείριση γίνεται από την Επιτροπή Ερευνών και τελεί υπό την εποπτεία της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου. Διοικείται από πενταμελή Διοικούσα Επιτροπή, η οποία ορίζεται με τριετή θητεία από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου ύστερα από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και αποτελεί το Ερευνητικό Κέντρο του Τμήματος. Διευθύντρια του ΚΕΚΜΟΚΟΠ στην τρέχουσα θητεία είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Θεοδοσία Ανθοπούλου.

Το ΚΕΚΜΟΚΟΠ έχει ως σκοπό:

- Τη διεξαγωγή επιστημονικών ερευνών, αυτοτελώς, κατ' ανάθεση ή σε συνεργασία με άλλους φορείς σε θέματα κοινωνικής μορφολογίας, δημογραφίας, κοινωνικής και πολιτισμικής ανθρωπολογίας, κοινωνικής γεωγραφίας, εφαρμοσμένης κοινωνιολογίας και κοινωνικής πολιτικής.
- Την παραγωγή κάθε είδους εκπαιδευτικού, εποπτικού και βοηθητικού υλικού για τη στήριξη και προαγωγή της αποτελεσματικής διδασκαλίας, έρευνας και ενημέρωσης σε θέματα επιστημονικής αρμοδιότητας του ΚΕΚΜΟΚΟΠ και του επιστημονικού προσωπικού.
- Την ανάληψη κάθε είδους επιστημονικής πρωτοβουλίας και δραστηριότητας που μπορεί: α) να διευκολύνει το διδακτικό έργο του Τμήματος, β) να προάγει τη σύνδεση της διδασκαλίας και της επιστημονικής έρευνας με την κοινωνική πραγματικότητα και τα προβλήματά της και γ) να καταστήσει προσιτή την επιστημονική γνώση και τους επιστημονικούς προβληματισμούς στον ευρύτερο εκτός του Πανεπιστημίου χώρο.

Το ΚΕΚΜΟΚΟΠ έχει αναπτύξει μέχρι σήμερα πλούσια δράση στο χώρο της κοινωνικής έρευνας, και ειδικότερα σε ζωτικούς χώρους άσκησης κοινωνικής πολιτικής (εκπαίδευση, απασχόληση, μετανάστευση, φύλο, οικογένεια, κοινωνικές αλλαγές στην ύπαιθρο, κ.ά.), με ερευνητικά προγράμματα, διαλέξεις, ημερίδες και συνέδρια, αρθρογραφία σε ελληνικά και ξένα επιστημονικά περιοδικά, εκδόσεις βιβλίων.

Στους χώρους του ΚΕΚΜΟΚΟΠ λειτουργεί οργανωμένο Αναγνωστήριο που διαθέτει πλέον των 1.200 καταλογογραφημένων τίτλων σε θεματικές της Κοινωνικής Πολιτικής και των Κοινωνικών Επιστημών εν γένει.

Διεύθυνση:

Λ. Συγγρού 134, 176 71 Αθήνα (4^{ος} και 5^{ος} όροφος).

Πληροφορίες:

Τηλ.: 210-9238473,

Fax: 210-9238290

E-mail: kekmokop@panteion.gr

Το Εργαστήριο Σπουδών Φύλου

Το Εργαστήριο Σπουδών Φύλου του τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής ιδρύθηκε με το ΦΕΚ 926/17.7.2006 για να εξυπηρετήσει διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες στα γνωστικά αντικείμενα του φύλου στην κοινωνική πολιτική και της ανάλυσης των πολιτικών για την

ισότητα των φύλων σε διεθνές, ευρωπαϊκό, εθνικό και τοπικό επίπεδο. Ειδικότερα, στόχος του εργαστηρίου είναι να συνδυάσει τις θεωρητικές προσεγγίσεις της έμφυλης διάστασης της κοινωνίας με τη διδασκαλία και έρευνα στο χώρο των άμεσων και έμμεσων επιπτώσεων των δημόσιων πολιτικών στην ισότητα των φύλων σε όλα τα πεδία εφαρμογής τους, όπως στην κοινωνική προστασία, στην οικογένεια, στην απασχόληση, στην κοινωνική ασφάλιση, στις εργασιακές σχέσεις, στον κοινωνικό αποκλεισμό, στη μετανάστευση, στα κοινωνικά κινήματα, κ.ά. Διευθύντρια του Εργαστηρίου στην τρέχουσα θητεία είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Γεωργία Πετράκη.

Το Εργαστήριο έχει ως σκοπό:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος, καθώς και άλλων ακαδημαϊκών μονάδων του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών, σε θέματα που εμπίπτουν στα αντικείμενα του εργαστηρίου.
- Τη συνεργασία κάθε μορφής με κέντρα ερευνών και ακαδημαϊκά ιδρύματα ελληνικά και αλλοδαπά, εφόσον οι επιστημονικοί στόχοι, συμπίπτουν, συμβαδίζουν και αλληλοσυμπληρώνονται με εκείνους του εργαστηρίου.
- Τη διοργάνωση επιστημονικών διαλέξεων, ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων επιστημονικών εκδηλώσεων καθώς και την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων κ.ά.

Το Εργαστήριο διαθέτει το μέλος Ε.Τ.Ε.Π Παρασκευή Τουρή

Στεγάζεται στην Λ. Συγγρού 136 (Γυάλινο κτίριο). Προκειμένου να ενημερωθείτε για τις δραστηριότητές του (ερευνητικά προγράμματα, εκδηλώσεις, συνέδρια κτλ) και τις υπηρεσίες του (βιβλιοθήκη, ελεύθερη πρόσβαση και βιβλιογραφική αναζήτηση στο διαδίκτυο κλπ), επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του : www.genderstudies-panteion.gr

Πληροφορίες:

Τηλ.: 2109201516

E-mail: genderpanteion@gmail.gr

Το Εργαστήριο Πληροφορικής

Το Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος είναι άρτια εξοπλισμένο με σύγχρονους υπολογιστές και το απαραίτητο υλικό (εκτυπωτές και οπτικοακουστικά μέσα) και λογισμικό. Επίσης, στο Εργαστήριο διεξάγονται τα σεμινάρια Στατιστικής-SPSS I και II, μέρος των μαθημάτων Δημογραφίας καθώς και μαθήματα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Υπεύθυνο μέλος ΔΕΠ για το Εργαστήριο είναι η Επίκουρη Καθηγήτρια κ. Μ. Συμεωνάκη.

Διεύθυνση:

Το Εργαστήριο Πληροφορικής βρίσκεται στο υπόγειο του γυάλινου κτιρίου.

Πληροφορίες:

Τηλ.

E-mail: kostas_memos@yahoo.gr

VII. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Στο Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής λειτούργησε από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 έως το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.), διετούς φοίτησης, με τίτλο «Μεθοδολογία και Εφαρμογές στην Κοινωνική Πολιτική» (Φ.Ε.Κ. 262/1-3-2006, Υπουργική Απόφαση υπ' αριθμ. 14218/Β7). Από το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015, το Τμήμα λειτουργεί Π.Μ.Σ. με τίτλο «Κοινωνική Πολιτική: Μέθοδοι και Εφαρμογές», το οποίο αντικατέστησε το προηγούμενο Π.Μ.Σ. Το Π.Μ.Σ. του Τμήματος απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, είναι διάρκειας τριών (3) εξαμήνων και δεν έχει δίδακτρα.

Διευθύντρια του Π.Μ.Σ. στην τρέχουσα θητεία είναι η Αναπληρώτρια Καθηγήτρια κ. Δέσποινα Παπαδοπούλου.

Το Π.Μ.Σ. έχει ως αντικείμενο την ανάδειξη και τη μελέτη της διεπιστημονικότητας των ζητημάτων που άπτονται της κοινωνικής πολιτικής, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη βαθύτερη γνώση των μεθοδολογικών εργαλείων και των εφαρμογών που είναι απαραίτητα για την άσκηση κοινωνικής πολιτικής και σε αυτή τη βάση αρθρώνεται και το πρόγραμμα σπουδών. Έτσι, το πρώτο εξάμηνο περιλαμβάνει υποχρεωτικά μαθήματα θεωρίας και μεθοδολογίας, το δεύτερο εξάμηνο περιλαμβάνει δύο (2) κύκλους μαθημάτων («Εργασία και πολιτικές απασχόλησης» και «Κοινωνική προστασία και κοινωνική συνοχή»), από τους οποίους επιλέγεται ο ένας ανάλογα με τις προτιμήσεις των φοιτητών/τριών, και το τρίτο εξάμηνο είναι αφιερωμένο στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας από κάθε φοιτητή.

Οι κάτοχοι του Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης θα μπορούν να αξιοποιηθούν αποτελεσματικά σε πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, την κεντρική, περιφερειακή και τοπική διοίκηση και τους οργανισμούς του δημοσίου καθώς και σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και άλλους θεσμούς με σκοπό αφενός τη μελέτη των σχετικών ζητημάτων και αφετέρου την αντιμετώπιση των αναγκών και των προβλημάτων που προκύπτουν κατά την άσκηση της κοινωνικής πολιτικής.

Γραμματεία Προγράμματος:

Κτίριο Κεντρικής Διοίκησης, 2^{ος} όροφος

Πληροφορίες:

Τηλ.: 210-9201381, 210-9201036

Fax: 210-9221222

E-mail: koinpol@panteion.gr

Αναλυτικές πληροφορίες για τις προϋποθέσεις συμμετοχής, τη διαδικασία επιλογής και το πρόγραμμα σπουδών δίνονται στον Οδηγό Μεταπτυχιακών Σπουδών καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

VIII. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Το Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής απονέμει διδακτορικό δίπλωμα στα γνωστικά αντικείμενα τα οποία θεραπεύονται από αυτό. Κατά την κείμενη νομοθεσία, εφόσον στο Τμήμα λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής αποτελεί τη δεύτερη φάση των μεταπτυχιακών σπουδών και προϋποθέτει αναγνωρισμένο τίτλο μεταπτυχιακών σπουδών. Η διαδικασία εγγραφής στο Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών παρουσιάζεται λεπτομερώς στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών.

Οι διδακτορικές σπουδές στηρίζονται σε μια στενή συνεργασία του/της υποψήφιου/ας διδάκτορα (Υ.Δ.) με τον/την Επιβλέποντα/ουσα Καθηγητή/τρια και τα άλλα δύο (2) μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής και σε μια αναπτυσσόμενη αυτενέργεια, που οδηγεί στην επιστημονική ολοκλήρωση, την παραγωγή νέας γνώσης και την αυτονόμηση του/της Υ.Δ. Σε γενικές γραμμές αυτό μπορεί να γίνει με τρεις τρόπους είτε θέτοντας σε νέο έλεγχο ήδη αποκτημένες γνώσεις και μεθόδους είτε ελέγχοντας τη βασιμότητα κάποιων υποθέσεων που εξηγούν και ερμηνεύουν ένα φαινόμενο είτε, τέλος, συνθέτοντας με νέο τρόπο ήδη κατακτημένες γνώσεις σε νέα θεωρητικά σχήματα, που επιτρέπουν καλύτερη ερμηνεία της πραγματικότητας και την υπαγωγή μιας ευρύτερης κατηγορίας φαινομένων σε γενικά ερμηνευτικά μοντέλα. Έτσι, οι διδακτορικές σπουδές έχουν ως κεντρικό σημείο αναφοράς τους τη συγγραφή μιας πρωτότυπης επιστημονικής εργασίας που συμβάλλει στην προαγωγή της επιστήμης. Η εργασία αυτή, δηλαδή η διδακτορική διατριβή, είναι αποτέλεσμα μελέτης, έρευνας και υπαγωγής του υλικού που προκύπτει από την έρευνα στον επιστημονικό έλεγχο για την παραγωγή των συμπερασμάτων που θα αποτελέσουν τη νέα γνώση.

Γραμματεία Προγράμματος:

Κτίριο Κεντρικής Διοίκησης, 2^{ος} όροφος

Πληροφορίες:

Τηλ.: 210-9201381, 210-9201036

Fax: 210-9221222

E-mail: koinpol@panteion.gr

Αναλυτικές πληροφορίες για τις προϋποθέσεις συμμετοχής και τη διαδικασία επιλογής δίνονται στον Κανονισμό Διδακτορικών Σπουδών καθώς και στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

ΙΧ. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ-ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ενδεικτική αναφορά πρόσφατων δραστηριοτήτων-εκδηλώσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά το διάστημα Ιανουάριος 2015-Ιούνιος 2017:

Διεξαγωγή σεμιναρίου με θέμα «Αποβιομηχανοποίηση και Κοινωνική Πολιτική και συνιστώσες τη μετανάστευση, την κοινωνική πολιτική, την κρίση και την κοινωνική πολιτική», στο πλαίσιο διμερούς συμφωνίας διδασκαλίας μεταξύ του Παντείου Πανεπιστημίου (academic co-ordinator: καθ. Ι. Ψημμένος) και του Πανεπιστημίου του Durham. Το σεμινάριο διεξήχθη από τον καθ. Ι. Ψημμένο μαζί με ομάδα μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στο Durham University, 12-16 Φεβρουαρίου 2015.

Διάλεξη του Daniel Verba, επίκ. καθηγητή στο Πανεπιστήμιο Paris 13. Τίτλος διάλεξης: “*Social, racial and gender segregation in french school: Why some pupils are not Charlie...*”. Η διάλεξη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διμερούς συμφωνίας διδασκαλίας μεταξύ του Παντείου Πανεπιστημίου (academic co-ordinator: επίκ. καθ. Ε. Πρόκου) και του Πανεπιστημίου Paris 13 και έλαβε χώρα στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, αίθ. τελετών «Αριστοτέλης», 25 Φεβρουαρίου 2015.

Επίδοση τόμου-αφιερώματος στην Ομότιμη Καθηγήτρια Λουκία Μουσούρου (επιμελητές εκ μέρους του Τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής του Παντείου Πανεπιστημίου: Ανθοπούλου Θ., Μπάγκαβος Χ. & Στρατηγάκη Μ.), 2015. *Οικογένεια, φύλο και μετανάστευση στη σύγχρονη Ελλάδα*, Αθήνα: Gutenberg. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στην αίθουσα τελετών «Αριστοτέλης» του Παντείου Πανεπιστημίου, στις 4 Μαΐου 2015.

Διεθνές Συνέδριο που διοργάνωσε το Τμήμα σε συνεργασία με την ΕΕΚΠ: 36th Annual Conference of the International Working Party on Labour Market Segmentation (IWPMs), «Long term trends in the world of work and effects of the economic crisis: Policy challenges and responses», Πάντειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 22-24 Ιουνίου 2015.

Συμμετοχή του Τμήματος σε Κύκλο Μηνιαίων Διαλέξεων της Διεύθυνσης Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Υγείας του Δήμου Αθηναίων με συνολικά 5 διαλέξεις μελών του κατά το διάστημα β εξάμηνο 2015- α εξάμηνο 2016

Συμμετοχή του Τμήματος σε δύο Εξαμηνιαίους Κύκλους Μηνιαίων Διαλέξεων του ΣΥ.ΛΑ.Π ΝΕΑΣ ΣΜΥΡΝΗΣ με συνολικά 12 διαλέξεις μελών του κατά το διάστημα β εξάμηνο 2015- α εξάμηνο 2016

Διοργάνωση (με τη συνεργασία του ΚΕΚΜΟΚΟΠ και της Επιστημονικής Εταιρίας Κοινωνικής Πολιτικής) του 15^{ου} Γαλλόφωνου Συνεδρίου Κοινωνιολογίας-Διεθνείς Ημέρες Κοινωνιολογίας της Εργασίας (15èmes Journées Internationales de Sociologie du Travail JIST 2016 *Crise(s) et mondes du travail*, LEST- ΚΕΚΜΟΚΟΠ-ΕΕΚΠ- Department of Social Policy- Panteion University, Athènes, 11-13 Mai 2016)

Από το 2016 το Εργαστήριο Σπουδών Φύλου συμμετέχει στην υλοποίηση δύο ερευνητικών προγραμμάτων με διεθνείς συνεργασίες και χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. 2016-2018 : “Universities Supporting Victims of Sexual Violence (USVSV): Training for Sustainable Student Services” Διακρατικό ερευνητικό πρόγραμμα στο Ηνωμένο Βασίλειο, την Ισπανία και την Ιταλία. Συντονιστής Φορέας: Brunel University London Χρηματοδότηση: E.E. (JUST /2014/ACTION GRANTS) (διάρκεια 24 μήνες). Επιστημονικά Υπεύθυνη: Α. Αθανασίου

2016-2018: “Human Rights as a part of language training to prevent HRV and harmful practices in the communities (HR in Practice Διακρατικό ερευνητικό πρόγραμμα στη Σουηδία, το Ηνωμένο Βασίλειο, την Γερμανία και την Πορτογαλία. Συντονιστής Φορέας:

Folkuniversitetet, Stiftelsen för Kursverksamhet. Χρηματοδότηση: Ε.Ε. (JUST /2014/ACTION GRANTS) (διάρκεια 24 μήνες). Επιστημονικά Υπεύθυνη: Α. Αθανασίου

Διοργάνωση επιμορφωτικού σεμιναρίου «Εναισθητοποίηση στην αντιμετώπιση περιστατικών σεξουαλικής παρενόχλησης στο πανεπιστήμιο».

Στα σεμινάρια συμμετείχαν 80 μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας του Παντείου, (μέλη διδακτικού και διοικητικού προσωπικού, φοιτητές/-τριες) τα οποία παρακολούθησαν το 8-ωρο πρόγραμμα επιμόρφωσης, το οποίο υλοποιήθηκε το διάστημα Φεβρουάριος 2017 - Ιούνιος 2017.

Συνάντηση εργασίας με εκπροσώπους Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων και εκπροσώπους της κοινωνίας των πολιτών με σκοπό την παρουσίαση της έκθεσης «Εισάγοντας τη διάσταση της έμφυλης βίας στα μαθήματα γλώσσας των νεοαφιχθέντων/νεοαφιχθεισών μεταναστών/ριών και προσφύγων» στο πλαίσιο υλοποίησης του προγράμματος Human Rights in Practice “Human Rights as a part of language training to prevent HRV and harmful practices in the communities” (17/2/2017)

Διοργάνωση Σεμιναρίου Κύκλου Εργαστηρίου για το Φύλο και την Κοινωνική Πολιτική. Τίτλος 1^{ου} Κύκλου: Έμφυλη βία (Διάρκεια 6/3/2016-12/6/2016)

1^ο Σεμινάριο: «Ενδοοικογενειακή βία και κρίση στις μετανάστριες" Εισηγητής Καθ. Ιορδάνη Ψημμένο . Συντονισμός: Αν. Καθ. Γεωργία Πετράκη. (08/03/2017)

2ο Σεμινάριο: «Όταν η τέχνη συναντάει το πένθος: Έμφυλη βία, η διαχείριση της θανατοπολιτικής και οι αμφιθυμίες του φεμινιστικού λόγου στην Τουρκία». Εισηγήτρια Δρ. Ειρήνη Αβραμοπούλου Συντονισμός: Καθ. Αθηνά Αθανασίου. (03/04/2017).

3ο Σεμινάριο: «Η σεξουαλική βία ως όπλο πολέμου: μύθοι και πραγματικότητες». Εισηγήτρια Λέκτορας Χαρά Καραγιαννοπούλου Συντονισμός: Αν. Καθ. Μαρία Στρατηγάκη (08/05/2017).

4ο Σεμινάριο: "Gender Mainstreaming Discourse and Transformational Practices: Understanding University Change" Εισηγήτρια την Καθηγήτρια Myra Marx Ferree Τμήμα Gender and Women's Studies, University of Wisconsin-Madison. Παρέμβαση Αλεξάνδρας Ζαββού, ερευνήτριας, με αφορμή την εμπειρία υλοποίησης του εν εξελίξει προγράμματος «Εναισθητοποίηση στην αντιμετώπιση περιστατικών σεξουαλικής παρενόχλησης στο πανεπιστήμιο» Συντονισμός: Αν. Καθ. Γεωργία Πετράκη. (12/06/2017)

European Workshop *Overcoming early job insecurity in Europe*, KEKMOKOP-NEGOCIATE, Athens, 22 September 2015

European workshop *Factors affecting on employment resilience of vulnerable social groups in Greece*, KEKMOKOP- INSPIRES, Athens, 9 February 2015

European workshop *Resilience and inclusive labour markets in Europe*, KEKMOKOP-INSPIRES, Athens, 5-6 November 2015

Séminaire Euro-méditerranéen *Gouvernance des crises économiques et dynamiques d'utilisation des terres dans les zones agricoles et péri-urbaines : Investissements à grande échelle, pressions foncières et conflits sociaux et environnementaux*, IAM Montpellier-INRA- KEKMOKOP, Athènes, 16-17.11.2014

2017- 2020 EU Horizon Program 2020 InGRID-2 (Research and Innovation Action),
(επιστ. υπεύθ. Επικ.καθ. Κ. Δημουλάς)

2017-2021 Διακρατικό ερευνητικό πρόγραμμα *GEOM: Confrontation des normes et des usages dans les espaces ouverts métropolitains méditerranéens* (INRA Γαλλία-CROMA/EFR Ιταλία- IFPO Γαλλία-Λίβανος- Panteion Ελλάδα), (επιστ.υπευθ. Αν.Καθ. Θ.Ανθοπούλου)

2015-2018 EU- Horizon 2020 Program *NEGOTIATE – Negotiating early job insecurity and labour market exclusion in Europe* (επιστημ. υπεύθ. Επικ.καθ. Μ.Συμεωνάκη).

2014-2017 EU- FP7 (Topic 5.1-1: Citizens' resilience in times of crisis) *RESCuE: Patterns of Resilience during Socioeconomic Crises among Households in Europe* (επιστημ. υπεύθ. Αναπλ.Καθηγ. Γ.Πετράκη)

2012-16 EU-FP7 (SSH 2012.1.3 2: Collaborative project small or medium scale focused research project): *INPIRES RESEARCH Innovative social and employment policies for inclusive and resilient labour markets in Europe* (επιστημ. υπεύθ. Αναπλ.καθηγ. Δ.Παπαδοπούλου)

2010-2017 *Unveiling domestic work in times of crisis* σε συνεργασία με Johns Hopkins University (επιστ.υπεύθ. Καθ. Ι.Ψημμένος)

Συνέδρια, Επιστημονικά εργαστήρια, Διαλέξεις

Διάλεξη του καθ. Π. Γουγουλάκη, από το Παν/μιο της Στοκχόλμης, με θέμα «Διά Βίου Μάθηση και ανάπτυξη δεξιοτήτων σε έναν κόσμο που αλλάζει», 11 Νοεμβρίου 2016. Η διάλεξη πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διμερούς συμφωνίας διδασκαλίας Erasmus μεταξύ του Παντείου Πανεπιστημίου (academic co-ordinator: Επίκ. Καθ. Ε. Πρόκου) και του Πανεπιστημίου της Στοκχόλμης.

15èmes Journées Internationales de Sociologie du Travail JIST 2016 Crise(s) et mondes du travail, LEST- KEKMOKOP, Athènes, 11-13 Mai 2016

European Workshop on Resilient and Inclusive Policies in Europe, INPIRES FP7, 2013-2016, 12-13 November 2015.

European Workshop on Citizens' resilience in times of crisis, RESCuE- thens, 7-9 October 2015

European Workshop on Overcoming early job insecurity in Europe, NEGOCIATE, Athens, 22 September 2015

Ανοικτά Θεματικά Σεμινάρια με τη συμμετοχή υποψηφίων διδασκτόρων και μεταδιδασκτόρων ερευνητών

Θεματικό Εργαστήριο και Ανοικτή Συζήτηση: «Κρίση και Εργασία», 19 Μαΐου 2017

Ανοικτό θεματικό Σεμινάριο «Κρίση και Πολιτικές Αντιμετώπισης της Ακραίας Φτώχειας II: Η Αντιμετώπιση της Έλλειψης Στέγης», 3 Απριλίου 2017

Ανοικτό θεματικό Σεμινάριο «Κρίση και Πολιτικές Αντιμετώπισης της Ακραίας Φτώχειας I: Ακραία Φτώχεια και Πολιτικές Εγγυημένου Εισοδήματος», 30 Μαρτίου 2017

Ανοικτό θεματικό Σεμινάριο «Εναλλακτικά Δίκτυα Τροφίμου και Αλληλέγγυο Εμπόριο» σε συνεργασία με την FAIR TRADE HELLAS. Προβολή της ταινίας *Η Σκοτεινή Πλευρά της Σοκολάτας* και Ανοικτή Συζήτηση για την παράνομη παιδική εργασία, KEKMOKOΠ, 8 Μαρτίου 2017

Σεμιναριακός κύκλος με εννέα (9) εισηγήσεις ΥΔ και μεταδιδασκτόρων ερευνητών του Τμήματος σε Θέματα Κοινωνικής Πολιτικής, KEKMOKOΠ, Μάρτιος – Μάιος 2016

Υποδοχή- Διαλέξεις σε φοιτητές/τριες από ξένα Πανεπιστήμια

-14 Φεβρουαρίου 2017 Διάλεξη στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες της Αγρονομικής Σχολής του Παν/μίου του Μονπελιέ VetAgro Sup/ Option Ingénierie du développement

territorial με θέμα: Alternative Food Networks and urban food sovereignty in times of crisis- Athens, αν.καθ. Θ.Ανθοπούλου (14 φοιτητές/τριες, 2 καθηγητές)

8 Φεβρουαρίου 2017 Διάλεξη στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες του Παν/μίου Université Lumière Lyon 2 στο πλαίσιο ΜΠΣ "Gestion des territoires et développement local" (υπ.καθ. Agnès BONNAUD) με θέμα: The blooming of markets “without intermediaries” in Greece. Food systems’ resilience in a growing solidarity economy in times of crisis». Επίσκεψη πεδίου σε συνεταιρισμούς αλληλέγγυου εμπορίου στην Αθήνα αν.καθ. Θ.Ανθοπούλου (12 φοιτητές/τριες, 3 καθηγητές)

3 Φεβρουαρίου 2016 Διάλεξη στους μεταπτυχιακούς φοιτητές/τριες του Παν/μίου Université Lumière Lyon 2 στο πλαίσιο ΜΠΣ "Gestion des territoires et développement local" (υπ.καθ. Agnès BONNAUD) με θέμα: «Evolution de l’agriculture familiale grecque dans l’après-guerre. Le débat sur la crise et le retour à la terre» αν.καθ. Θ.Ανθοπούλου (12 φοιτητές/τριες, 3 καθηγητές)

Συμμετοχή του ΚΕΚΜΟΚΟΠ στα δύο Διεθνή Συνέδρια που οργανώνει το Πάντειο Παν/μιο (ASRDLF Ιούλιος 2017, ESA Αύγ.-Σεπτ. 2017)

Το Τμήμα μας συμμετέχει ενεργά στη διοργάνωση των δύο διεθνών Συνεδρίων που θα πραγματοποιηθούν στο Πάντειο Παν/μιο την τρέχουσα ακαδημαϊκή χρονιά .

Το ΚΕΚΜΟΚΟΠ θα αναλάβει την οργάνωση και διεξαγωγή “special sessions” στο:

α. 13^ο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Κοινωνιολογικής Εταιρείας που θα διοργανωθεί στην Αθήνα, Πάντειο Παν/μιο (αν. καθηγ. Δ.Παπαδοπούλου- Τμήμα Κοινωνικής Πολιτικής υπεύθ. Οργανωτικής και Επιστημονικής Επιτροπής) - Χαρακόπειο Παν/μιο, 29 Αυγούστου – 1 Σεπτεμβρίου 2017

β. 54th Colloquium of the ‘Association de Science Régionale de Langue Française (ASRDLF)’ jointly with the Greek Section of the European Regional Science Association (ERSA) “Cities and regions in a changing Europe: Challenges and Prospects”, Athens, Panteion University 5-7July 2017 (επιστ. και οργαν. υπεύθ. Καθ. Γ.Ψυχάρης, ΤΟΠΑ και Πρόεδρος ERSΑ-Gr)

Θεματική συνεδρία: «Confrontation des normes et des usages dans les espaces ouverts métropolitains » (INRA Montpellier, CNRS Liban, ΚΕΚΜΟΚΟΠ- αν.καθ. Ανθοπούλου)

Χ. ΤΑ ΓΝΩΣΤΙΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
ΟΝΟΜΑ	ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΦΕΚ
Ανθοπούλου Θεοδοσία Αναπλ. Καθηγήτρια	«Κοινωνική Γεωγραφία με έμφαση στον Ύπαιθρο Χώρο», ΦΕΚ διορισμού 814/τ.Γ’/31-8-2010.
Γράβαρης Διονύσιος Καθηγητής	Θεωρία Κράτους και Κοινωνικής Πολιτικής ΦΕΚ διορισμού 70/ τ. Γ’/ 25-1-2008 ΦΕΚ μετάκλησης 625/τΓ/06-07-2016
Δημουλάς Κωνσταντίνος Επικ. Καθηγητής	«Κοινωνική Διοίκηση και Αξιολόγηση Προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής», ΦΕΚ διορισμού 1545/τΓ/31-12-2013.
Καλτσώνης Δημήτριος Αναπλ. Καθηγητής	«Κράτος και Δίκαιο», ΦΕΚ διορισμού 599/τ.Γ/29-06-2016.
Καραμεσίνη Μαρία Καθηγήτρια	«Οικονομική της Κοινωνικής Πολιτικής με έμφαση στα Οικονομικά της Απασχόλησης», ΦΕΚ διορισμού 552/τ.Γ/30-05-2013.
Κορασίδου Μαρία Επικ. Καθηγήτρια	«Ιστορία της Κοινωνικής Πολιτικής», ΦΕΚ μονιμοποίησης 504/τ.γ’/27-12-2006.
Κουζής Ιωάννης Καθηγητής	«Κοινωνική Πολιτική με έμφαση στις Εργασιακές Σχέσεις», ΦΕΚ διορισμού 54/τΓ/21-01-2014.

Λελεδάκης Κανάκης Επικ. Καθηγητής	«Κοινωνιολογία με έμφαση στην Κοινωνιολογική Θεωρία», ΦΕΚ μονιμοποίησης 137/τνπδδ/10-6-2005.
Μαυρίδης Ηρακλής Επικ. Καθηγητής	«Επιστημολογία και Μεθοδολογία των Κοινωνικών Επιστημών», ΦΕΚ διορισμού 76/τΓ/17-02-2015.
Μιχαλοπούλου Αικατερίνη Καθηγήτρια	«Μεθοδολογία και Στατιστική της Εμπειρικής Κοινωνικής Έρευνας», ΦΕΚ διορισμού 409/τ. Γ'/10-5-2016.
Μπάγκαβος Χρήστος Αναπλ. Καθηγητής	«Δημογραφία με έμφαση στην Κοινωνική και Συγκριτική Δημογραφία», ΦΕΚ διορισμού 1094/τ.Γ/11-10-2012.
Μωυσίδης Αντώνιος Καθηγητής	«Αγροτική Κοινωνιολογία», ΦΕΚ διορισμού 5/τνπδδ/14-1-2004.
Παπαδοπούλου Δέσποινα Αναπλ. Καθηγήτρια	«Κοινωνιολογία του Αποκλεισμού και της Κοινωνικής Μεταβολής», ΦΕΚ διορισμού 730/τ.Γ/12-07-2013.
Παπαθεοδώρου Χρίστος Καθηγητής	«Κοινωνική Πολιτική», ΦΕΚ διορισμού 820/τ.Γ/13-08-2012, ΦΕΚ μετάκλησης 556/τ.Γ'/16-06-2016
Πετράκη Γεωργία Αναπλ. Καθηγήτρια	«Γενική Κοινωνιολογία με έμφαση στην Κοινωνική και Επαγγελματική Κινητικότητα», ΦΕΚ διορισμού 694/τ.Γ/03-07-2013.
Πρόκου Ελένη Επικ. Καθηγήτρια	«Εκπαιδευτική Πολιτική», ΦΕΚ μονιμοποίησης 281/τ.Γ'/02-04-2015.
Σακελλαρόπουλος Σπυρίδων Αναπλ. Καθηγητής	«Κράτος και Πολιτική Θεωρία», ΦΕΚ διορισμού 730/τ.Γ/12-07-2013.
Στρατηγάκη Μαρία Αναπλ. Καθηγήτρια	«Φύλα και Κοινωνική Πολιτική», ΦΕΚ διορισμού 1335/τΓ/07-10-2014.
Συμεωνάκη Μαρία Επικ. Καθηγήτρια	«Κοινωνική Στατιστική», ΦΕΚ μονιμοποίησης 281/τ.Γ'/02-04-2015.
Ψημμένος Ιορδάνης Καθηγητής	«Βιομηχανική Κοινωνιολογία με έμφαση στη Μετανάστευση», ΦΕΚ διορισμού 62/τνπδδ/09-03-2006.
Μέμος Κωνσταντίνος Ε.Δ.Ι.Π.	«Κοινωνική Ασφάλιση και διαχείριση αποθεματικών», ΦΕΚ διορισμού 1250/τΒ/11-4-2017
Τουρή Παρασκευή Ε.Τ.Ε.Π.	«Το έργο της θέσης αφορά στην υποστήριξη των εργασιών του Εργαστηρίου Σπουδών Φύλου, και συγκεκριμένα στην οργάνωση δραστηριοτήτων, συνεδρίων, ημερίδων και σεμιναρίων, καθώς και στη διαχείριση ερευνητικών προγραμμάτων και στην προώθηση συνεργασιών του Εργαστηρίου με αντίστοιχα ερευνητικά κέντρα και Α.Ε.Ι. στην Ελλάδα και το εξωτερικό.» ΦΕΚ διορισμού 341/τα Γ/11-04-2016

ΧΙ. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Διδακτικά Βιβλία

Στους/στις φοιτητές/τριες χορηγούνται δωρεάν διδακτικά βιβλία και βοηθήματα, καθώς και σημειώσεις και φάκελοι, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Πληροφορίες:

Διεύθυνση Δημοσιευμάτων

Τηλ.: 210-9201045-6, 210-9201393

Υγειονομική Περίθαλψη

Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη αναλύεται σε δικαίωμα επίσκεψης/νοσηλείας σε Δημόσια Νοσοκομεία και παροχή φαρμάκων χωρίς συμμετοχή, αφού θεωρηθούν από το Τμήμα Υγειονομικής Περίθαλψης του Πανεπιστημίου. Η ιατροφαρμακευτική περίθαλψη παρέχεται και στους μεταπτυχιακούς/ες φοιτητές/τριες του Πανεπιστημίου όλων των κύκλων Σπουδών (Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης, Διδακτορικό Δίπλωμα) με τις ίδιες προϋποθέσεις.

Πληροφορίες:

Τμήμα Υγειονομικής Περίθαλψης

Τηλ.: 210-9201647

Φοιτητική Μέριμνα

Το Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας είναι αρμόδιο για τη σίτιση, στέγαση, την έκδοση βιβλιαρίων ασθενείας και την Ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθενείας (ΕΚΑΑ). Τις παραπάνω παροχές δικαιούνται οι φοιτητές/τριες για (4 χρόνια + 2) σύνολο 6 χρόνια εφόσον δεν έχουν ορκιστεί.

Πληροφορίες:

Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας

Τηλ.: 210-9201642

Το Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών (**Κ.Ε.ΦΟΙ.**) είναι αρμόδιο για την έκδοση των εξής πιστοποιητικών: για στρατολογική χρήση, Βεβαίωση κατάταξης πτυχιούχων σε ορκωμοσία και αναλυτική βαθμολογία σε προτυπωμένο χαρτί. Τα ανωτέρω πιστοποιητικά θα χορηγούνται στους φοιτητές/τριες με την επίδειξη του βιβλιαρίου σπουδών.

Λειτουργεί καθημερινά από τις 7.30-14.30 και Τετάρτη - Πέμπτη 7.30-17.00

Τηλ.: 210-9201141-42

Βιβλιοθήκη

Η Βιβλιοθήκη του Παντείου Πανεπιστημίου στεγάζεται στο ισόγειο του κεντρικού, νεοκλασικού κτιρίου και εκτείνεται σε τέσσερα επίπεδα. Καταλαμβάνει έκταση 1.750 τ.μ. και διαθέτει 350 θέσεις ανάγνωσης. Στο χώρο της βιβλιοθήκης βρίσκονται τερματικά για αναζητήσεις σε ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων (CD ROMs, on line) και στο Internet.

Ώρες λειτουργίας:

Καθημερινά εκτός Σαββάτου, Κυριακής και επίσημων αργιών από 8:00 – 20:00.

Πληροφορίες:

Βιβλιοθήκη Παντείου Πανεπιστημίου

Τηλ.: 210-9201001

Fax: 210-9248774

E-mail: libp@panteion.gr

Ιστοσελίδα: <http://library.panteion.gr>

Αθλητισμός

Το πανεπιστήμιο διαθέτει Γυμναστήριο όπου όλοι οι φοιτητές και φοιτήτριες έχουν τη δυνατότητα να μετέχουν σε αθλητικά προγράμματα κάτω από την επίβλεψη ειδικευμένων γυμναστών. Το Γυμναστήριο βρίσκεται στην οδό Ιππώνακτος 36, στο Νέο Κόσμο.

Πληροφορίες:

Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο

Τηλ.: 210-9025717

Τμήμα Ξένων Γλωσσών

Στο Τμήμα Ξένων Γλωσσών διδάσκονται αγγλικά, γαλλικά, ιταλικά και γερμανικά. Για τη λήψη του πτυχίου τους οι φοιτητές/τριες θα πρέπει να γνωρίζουν επαρκώς μία (1) από τις παραπάνω γλώσσες. Για το λόγο αυτό, κατά την αρχικής τους εγγραφή, οι φοιτητές/τριες δηλώνουν την υποχρεωτική ξένη γλώσσα που επιλέγουν και έχουν τη δυνατότητα να την αλλάξουν μόνο μία (1) φορά.

Φοιτητές που έχουν πτυχίο ξένης γλώσσας μπορούν να ζητήσουν να τους χορηγηθεί ισοτιμία και να απαλλαγούν από την εκμάθηση της υποχρεωτικής γλώσσας.

Πληροφορίες:

Τμήμα Ξένων Γλωσσών

Γραφείο 310, Β' όροφος, πτέρυγα Στασινόπουλου

Τηλ.: 210-9201590, 210-9201610

Γραφείο Σταδιοδρομίας - Διασύνδεσης

Το Γραφείο Σταδιοδρομίας (Διασύνδεσης) είναι μια υπηρεσία του Παντείου Πανεπιστημίου προς τους φοιτητές και αποφοίτους του, η οποία ασχολείται με θέματα εκπαίδευσης και εργασίας. Το Γραφείο Σταδιοδρομίας βρίσκεται στο ισόγειο του νέου κτιρίου

Πληροφορίες:

Γραφείο Σταδιοδρομίας (Διασύνδεσης)

Τηλ.: 210-9201097

Υποτροφίες επίδοσης και βραβεία

Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (ΙΚΥ) χορηγεί υποτροφίες και βραβεία σε φοιτητές-σπουδαστές που διακρίθηκαν στις εξετάσεις: α) εισαγωγής στα Ιδρύματα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης ή β) επίδοσης στα Εξάμηνα Σπουδών κάθε ακαδημαϊκού έτους με επιτυχία στο σύνολο των μέγιστων μαθημάτων που μπορούν να δηλώσουν ανά έτος.

Το ύψος της υποτροφίας καθορίζεται κάθε έτος από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΙΚΥ. Κάθε χρόνο η Γραμματεία του Τμήματος εκδίδει σχετική ανακοίνωση με τα ονόματα των υποψηφίων υποτρόφων και τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν.

Χρήσιμα τηλέφωνα

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Διεύθυνση Δημοσιευμάτων	210-9201046
Τμήμα Υγειονομικής Περίθαλψης	210-9201647
Ιατρείο	210-9201648
Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας.	210-9201642
Βιβλιοθήκη	210-9201001
Πανεπιστημιακό Γυμναστήριο	210-9025717
Τμήμα Ξένων Γλωσσών	210-9574842
Γραφείο Σταδιοδρομίας - Διασύνδεσης	210-9201097
Θυρωρείο – Φυλάκιο	210-9219715
Κέντρο Εξυπηρέτησης Φοιτητών	2109201141-1142

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΑΛΛΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ

Κοινωνικής Ανθρωπολογίας	210-9201047
Δημόσιας Διοίκησης	210-9201067
Επικοινωνίας, Μέσων & Πολιτισμού	210-9201062
Οικονομικής και Περιφερειακής Ανάπτυξης	210-9201425
Ψυχολογίας	210-9201057
Κοινωνιολογίας	210-9201075
Πολιτικής Επιστήμης & Ιστορίας	210-9201043
Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών	210-9201042

**XII. ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ
2017- 2018**

Το πρόγραμμα σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2017-2018 για το χειμερινό και το εαρινό εξάμηνο είναι ως εξής:

1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2017- 2018				
A. Μαθήματα Υποχρεωτικά (ΥΠ) ΓΙΑ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ 2017-18				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Η. Μαυρίδης	ΕΣ1	510175	Βασικά στοιχεία κοινωνιολογίας	3
Γ. Πετράκη	ΕΣ 1	510176	Εισαγωγή στις ποιοτικές ερευνητικές μεθόδους	3
Κ. Δημουλάς	ΕΣ 1	510177	Κοινωνικά προβλήματα και εφαρμογές κοινωνικής πολιτικής	3
Δ. Παπαδοπούλου	ΕΣ 1	510178	Κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνικά δικαιώματα	3
Ι. Ψημμένος	ΕΣ 1	510179	Εργασία, Απασχόληση και Κοινωνική Πολιτική	3
A. Μαθήματα Υποχρεωτικά (ΥΠ) ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2016-17 ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΑΚΑΔ. ΕΤΗ				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Μ. Συμεωνάκη	ΕΣ 2	510008	Στατιστική Ι: περιγραφική στατιστική	3
Μ.Συμεωνάκη	ΕΣ 2	510014	Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών	3
Κ. Δημουλάς	ΕΣ 2	510024	Μέθοδοι σχεδιασμού, ελέγχου και αξιολόγησης προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής	3
Κ. Λελεδάκης	ΕΣ 2	510089	Κλασικές κοινωνικές θεωρίες	3
Δ. Παπαδοπούλου	ΕΣ 2	510099	Κοινωνική ένταξη και κοινωνικός αποκλεισμός	3
Θ. Ανθοπούλου	ΕΣ 2	510116	Εισαγωγή στην κοινωνική και οικονομική γεωγραφία	3
Η. Μαυρίδης	ΕΣ 3	510007	Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών	3
Ι.Ψημμένος	ΕΣ 3	510017	Θεωρητικές προσεγγίσεις της κοινωνικής πολιτικής και του κράτους πρόνοιας	3
1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2017- 2018				
B. Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Θ. Ανθοπούλου -	ΕΣ3	510185	Κοινωνία της υπαίθρου και ζητήματα	3

Α.Μουσιδής			κοινωνικής πολιτικής	
Δ. Γράβαρης	ΕΣ 3	510186	Κράτος, αγορά εργασίας και πολιτικές απασχόλησης	3
Δ. Καλτσώνης	ΕΣ 3	510187	Ελληνική συνταγματική ιστορία	3
Δ. Καλτσώνης	ΕΣ 3	510188	Πολιτικό σύστημα και κοινωνικά δικαιώματα στις αναπτυσσόμενες χώρες	3
Μ.Κορασίδου	ΕΣ 3	510077	Ζητήματα υγειονομικής πολιτικής στη νεότερη Ελλάδα	3
Μ.Κορασίδου	ΕΣ 3	510189	Το ελληνικό κράτος στη νεότερη και σύγχρονη ιστορία	3
Ι. Κουζής.	ΕΣ 3	510095	Συνδικάτα και συλλογικές εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα	3
Ι. Κουζής	ΕΣ4	510097	Θεσμοί εργατικής συμμετοχής και κοινωνικός διάλογος	3
Χ. Μπάγκαβος	ΕΣ 4	510069	Πληθυσμιακές μεταβολές, αγορά εργασίας και κοινωνική ασφάλιση	3
Α.Πασσάς	ΕΣ 3	510072	Η οργάνωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης	3
Ε. Πρόκου	ΕΣ 4	510140	Συγκριτική εκπαιδευτική πολιτική	3
Ε. Πρόκου	ΕΣ 4	510141	Δια βίου εκπαίδευση	3
Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ 3	510156	Μετεμφυλιακό πολιτικό σύστημα	3
Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ 3	510171	Κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές πλευρές της Ελλάδας της κρίσης	3
Χ. Ασημόπουλος	ΕΣ 3	510169	Κοινωνική Εργασία και εφαρμογές	3
Λιδάσκων ΠΔ407/80	ΕΣ 3	510013	Αγροτικός χώρος και αγροτική πολιτική στη σύγχρονη Ελλάδα	3
Λιδάσκων ΠΔ407/80	ΕΣ 4	510037	Φύλο και κοινωνική πολιτική	3
Λιδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ 3	510146	Οργάνωση και λειτουργία οργανισμών	3
Λιδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ 3	510076	Τα οικονομικά της υγείας	3
Α. Αθανασοπούλου ΕΔΙΠ	ΕΣ 3	510029	Οικογένεια και οικογενειακή πολιτική	3
Α. Αθανασοπούλου ΕΔΙΠ	ΕΣ 3	510078	Ηλικία και Κοινωνική Πολιτική	3
Σ. Τσολακίδου ΕΔΙΠ	ΕΣ 3	510190	Ανάλυση προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής	3
Σ. Τσολακίδου ΕΔΙΠ	ΕΣ 3		Φροντιστήριο: Εργαστήριο Προγραμματισμού (ΚΕΚΜΟΚΟΠ)	3

1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2017- 2018				
Γ. Σεμινάρια				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Σεμιναρίου	ΔΜ
Κ. Λελεδάκης	ΕΣ 3	510410	Άτομο και κοινωνία	3
Αικ. Μιχαλοπούλου	ΕΣ4	510401	SPSS I	3
Αικ. Μιχαλοπούλου	ΕΣ 4	510430	Statistical Methods in Social Research I	3
Κ. Μέμος	ΕΣ 3	510428	Ζητήματα κοινωνικής ασφάλισης και πρόνοιας	3
Χ. Μπάγκαβος	ΕΣ 4	510409	Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος)	3
Κ. Μέμος	ΕΣ 3	510425	Εισαγωγή στην Πληροφορική	3
Χ. Παπαθεοδώρου	ΕΣ 4	510429	Θεωρητική και εμπειρική ανάλυση της οικονομικής ανισότητας	3
Ι. Ψημμένος	ΕΣ 4	510437	Περιθωριοποίηση και κοινωνική πολιτική	3
Δ. Γράβαρης	ΕΣ 4	510436	Ειδικά θέματα στην κοινωνική πολιτική	3
Α. Μωυσίδης	ΕΣ 4	510438	Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα	3
Χ. Παπαθεοδώρου	ΕΣ 3	510439	Πολιτική Οικονομία	3
Γ.Πετράκη	ΕΣ 4	510445	Κοινωνιολογία της εργασίας II: Μεταβιομηχανικό πρότυπο και εργασία	3
1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2017- 2018				
Δ. Εργασίες				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Είδος Εργασίας	ΔΜ
1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2017- 2018				
Ε. ΜΕΤ (Μαθήματα εκτός Τμήματος)				
Ως μαθήματα ΜΕΤ αναγνωρίζονται όλα τα διδασκόμενα μαθήματα όλων των Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου.				

1. ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
ΣΤ. Πρακτική Άσκηση				
ΥΠΕΥΘΥΝΗ		Κωδικός		ΔΜ
Γεωργία		510600	Πρακτική άσκηση*	

Πετράκη				
---------	--	--	--	--

* Οι διδακτικές μονάδες υπολογίζονται πέραν αυτών που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου και δεν δηλώνεται στην ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων ΧΕ αλλά υποβάλλεται αίτηση στη Γραμματεία της Πρακτικής Άσκησης.

2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Α. Μαθήματα Υποχρεωτικά (ΥΠ) ΓΙΑ ΠΡΩΤΟΕΤΕΙΣ 2017-18				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Σ. Σακελλαρόπουλος - Α. Μωυσίδης	ΕΣ 1	510180	Εισαγωγή στη νεοελληνική κοινωνία	3
Μ. Κορασίδου	ΕΣ 1	510181	Ιστορία της κοινωνικής πολιτικής	3
Κ. Λελεδάκης	ΕΣ 1	510182	Κοινωνική θεωρία και κοινωνική πολιτική	3
Ι. Κουζής	ΕΣ 1	510183	Εργασιακές σχέσεις και κοινωνικά δικαιώματα	3
Ε. Πρόκου	ΕΣ 1	510184	Εκπαιδευτική και Κοινωνική Πολιτική	3
Α. Μαθήματα Υποχρεωτικά (ΥΠ) ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ ΣΤΟ ΤΜΗΜΑ ΤΟ ΑΚΑΔ. ΕΤΟΣ 2016-17 ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΑ ΑΚΑΔ. ΕΤΗ				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Αικ. Μιχαλοπούλου	ΕΣ 2	510022	Στατιστική ΙΙ: δειγματοληπτική θεωρία και πρακτική	3
Χ. Μπάγκαβος	ΕΣ 2	510027	Εισαγωγή στη δημογραφία	3
Γ. Πετράκη	ΕΣ 2	510030	Κοινωνική και επαγγελματική κινητικότητα	3
Χ. Παπαθεοδώρου	ΕΣ 2	510043	Οικονομικά της κοινωνικής πολιτικής	3
Κ. Λελεδάκης	ΕΣ 2	510119	Σύγχρονες κοινωνικές θεωρίες	3
Δ. Καλτσώνης	ΕΣ 2	510168	Δίκαιο, Κοινωνία και Κοινωνική Πολιτική	3

2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2017- 2018

Β. Μαθήματα Επιλογής (ΕΠ)				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Μαθήματος	ΔΜ
Θ. Ανθοπούλου	ΕΣ 3	510124	Αστική Γεωγραφία	3
Θ. Ανθοπούλου - Α. Μουσιδής	ΕΣ 4	510191	Κοινωνία της υπαίθρου και προσεγγίσεις της βιώσιμης ανάπτυξης	3
Δ. Γράβαρης	ΕΣ 3	510173	Κοινωνική πολιτική ως κρατική πολιτική	3
Κ. Δημουλάς	ΕΣ 3	510055	Διεθνείς οργανισμοί, ευρωπαϊκή ένωση και κοινωνική πολιτική στην Ελλάδα	3
Ι. Κουζής	ΕΣ 4	510096	Σύγχρονες τάσεις στον τομέα των εργασιακών σχέσεων	3
Αικ. Μιχαλοπούλου	ΕΣ 4	510142	Στατιστική Συμπερασματολογία	3
Χ. Παπαθεοδώρου	ΕΣ 3	510045	Ανισότητα, φτώχεια και κοινωνική προστασία	3
Δ. Παπαδοπούλου	ΕΣ 3	510192	Κοινωνική μεταβολή και κοινωνική πολιτική	3
Δ. Παπαδοπούλου	ΕΣ 3	510121	Κοινωνική ταυτότητα και κοινωνικός δεσμός	3
Ε. Πρόκου	ΕΣ 3	510075	Κοινωνικές διαστάσεις της εκπαιδευτικής πολιτικής	3
Σ. Σακελλαρόπουλος	ΕΣ3	510174	Κοινωνική δομή και οργάνωση της Κύπρου: πολιτική, οικονομία, διεθνείς σχέσεις	3
Μ. Συμεωνάκη	ΕΣ 4	510143	Στοχαστικά υποδείγματα για τις κοινωνικές επιστήμες	3
Α. Αθανασοπούλου	ΕΣ 4	510020	Μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική	3
				3
Διδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ 4	510058	Φύλο και απασχόληση	3
Διδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ 3	510100	Στεγαστική πολιτική και κοινωνικές ανισότητες	3
Διδάκτορας ΕΣΠΑ	ΕΣ 3	510193	Τοπική Αυτοδιοίκηση και Κοινωνική Πολιτική	3
Διδάσκων ΠΔ407/80	ΕΣ4	510101	Οικονομικά της εργασίας	3
Διδάσκων ΠΔ407/80	ΕΣ 4	510073	Οικονομικά και θεσμικά ζητήματα της κοινωνικής ασφάλισης και της κοινωνικής πρόνοιας	3
2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2017- 2018				
Γ. Σεμινάρια				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Τίτλος Σεμιναρίου	ΔΜ
Δ. Γράβαρης	ΕΣ	510432	Ειδικά θέματα στη θεωρία του Κράτους	3

	4			
Κ. Δημουλάς	ΕΣ 4	510423	Κοινωνική διοίκηση και εφαρμογές προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής	3
Δ. Καλτσώνης	ΕΣ 3	510424	Κράτος & Δίκαιο στον 21 ^ο αιώνα	3
Μ. Κορασίδου	ΕΣ 3	510440	Ιστορία της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα	3
Η. Μαυρίδης	ΕΣ 3	510441	Ιδεολογία, δημόσιος λόγος και κοινωνική πολιτική	3
Η. Μαυρίδης	ΕΣ 4	510442	Θεμελιώσεις της κοινωνικής πολιτικής: θέματα δικαιοσύνης, ισότητας και δικαιωμάτων	3
Κ. Μέμος	ΕΣ 4	510431	Τα αποθεματικά της κοινωνικής ασφάλισης και η διαχείρισή τους	3
Κ. Μέμος	ΕΣ 3	510426	Εισαγωγή στην Πληροφορική	3
Μ. Συμεωνάκη	ΕΣ 4	510408	SPSS II	3
Α. Αθανασοπούλου	ΕΣ 3	510443	Χαμηλού κύρους και υπηρετικά επαγγέλματα	3
Σ. Τσολακίδου	ΕΣ 4	510444	Διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής	3
Σ. Τσολακίδου	ΕΣ 3		Φροντιστήριο: Εργαστήριο Προγραμματισμού (ΚΕΚΜΟΚΟΠ)	3

2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Δ. Εργασίες				
Διδάσκων/ουσα	ΕΣ	Κωδικός	Είδος Εργασίας	ΔΜ
	ΕΣ4	510499	Πτυχιακή Εργασία	
2. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
Ε. ΜΕΤ (Μαθήματα εκτός Τμήματος)				
Ως μαθήματα ΜΕΤ αναγνωρίζονται όλα τα διδασκόμενα μαθήματα όλων των Τμημάτων του Παντείου Πανεπιστημίου.				
1. ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ 2016- 2017				
ΣΤ. Πρακτική Άσκηση				
ΥΠΕΥΘΥΝΗ		Κωδικός		ΔΜ
Γεωργία Πετράκη		510601	Πρακτική άσκηση*	

*Οι διδακτικές μονάδες υπολογίζονται πέραν αυτών που απαιτούνται για την λήψη πτυχίου και δεν δηλώνεται στην ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων ΕΕ αλλά υποβάλλεται αίτηση στη Γραμματεία της Πρακτικής Άσκησης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

- Οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες από το ακαδημαϊκό έτος 1990-1991 έως 2016-17 αποφοιτούν αφού συγκεντρώσουν εκατόν πενήντα (150) ΔΜ, από τις οποίες οι εβδομήντα οκτώ (78) θα είναι από ΥΠ μαθήματα και οι εβδομήντα δύο (72) από μαθήματα ΕΠ.
- Οι πρωτοετείς φοιτητές/τριες από το ακαδημαϊκό έτος 2017-18 και εφεξής αποφοιτούν αφού συγκεντρώσουν 240 ECTS
- Τα ECTS για τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών 2017-18 είναι 6 για τα υποχρεωτικά του Α και Β Εξαμήνου. Για τα παλαιότερα ακαδημαϊκά έτη τα ECTS για τα μαθήματα και τα Σεμινάρια παραμένουν ως έχουν, δηλαδή 5.
- Οι ΔΜ υποχρεωτικών μαθημάτων (ΥΠ) στα οποία εξετάστηκε με επιτυχία ο φοιτητής κατοχυρώνονται και δε μεταβάλλονται σε περιπτώσεις μεταγενέστερης μεταβολής των ΔΜ ή της κατηγορίας του μαθήματος. Σε περίπτωση κατάργησης ή αντικατάστασης ΥΠ μαθήματος στο οποίο απέτυχε οριστικά ο/η φοιτητής/τρια, υποχρεούται να συμπληρώσει τις ελλείπουσες ΔΜ με ΔΜ μαθημάτων της ίδιας κατηγορίας του νέου προγράμματος.
- **Η δήλωση των μαθημάτων είναι υποχρεωτική στη έναρξη του εξαμήνου ανεξάρτητα από το έτος φοίτησης.**
- **Οι φοιτητές/τριες στο πρώτο έτος σπουδών τους πρέπει να δηλώσουν υποχρεωτικά τα 10 ΥΠ μαθήματα που διδάσκονται σε αυτό.**
- **Ο συνολικός κατά εξάμηνο αριθμός των Διδακτικών Μονάδων (ΔΜ) που αντιστοιχούν στα μαθήματα τα οποία δηλώνονται για πρώτη φορά, δε θα ξεπερνάει τις δεκαπέντε (15) για τους/τις φοιτητές/τριες που εγγράφηκαν για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018.**
- Στο δεύτερο και τρίτο έτος των σπουδών, από την αρχική εγγραφή του, ο φοιτητής/τρια δεν περιορίζεται στον αριθμό των επαναλαμβανόμενων μαθημάτων που μπορεί να δηλώσει κατά εξάμηνο.
- Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510439 Πολιτική Οικονομία, όσοι/ες φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510170 Πολιτική Οικονομία.
- Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510445, Κοινωνιολογία της εργασίας II: Μεταβιομηχανικό πρότυπο και εργασία, όσοι/ες φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510093 Κοινωνιολογία της εργασίας II: Μεταβιομηχανικό πρότυπο και εργασία.
- Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510409-Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος), όσοι/εσι φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510122-Συγκριτική δημογραφική και πληθυσμιακή πολιτική (Ευρώπη και Κόσμος).
- Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510410-Άτομο και κοινωνία, όσοι/ες φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510137-Άτομο και κοινωνία.
- Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510427-Θεωρίες της ιδεολογίας και ανάλυση πολιτικού λόγου, όσοι/ες φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510151--Θεωρίες της ιδεολογίας και ανάλυση πολιτικού λόγου.
- Δε μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο 510426-Εισαγωγή στην Πληροφορική, όσοι/ες φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το σεμινάριο 510425--Εισαγωγή στην Πληροφορική και αντίστροφα.
- **Η πτυχιακή εργασία ισοδυναμεί με ένα (1) μάθημα ΕΠ και εννέα (9) ΔΜ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι ο/η φοιτητής/τρια να έχει συγκεντρώσει τουλάχιστον ενενήντα (90) ΔΜ και να έχει καταθέσει δυο τουλάχιστον εργασίες (προσβάσιμες) σε μαθήματα. Η πτυχιακή**

εργασία εκπονείται στη διάρκεια του Η' εξαμήνου. Οι φοιτητές/τριες που έχουν ολοκληρώσει το Η' εξάμηνο σπουδών χωρίς να λάβουν πτυχίο, μπορούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία **μόνο κατά τα εαρινά εξάμηνα σπουδών**.

- Δεν υπάρχει προϋπόθεση συγκέντρωσης συγκεκριμένου αριθμού ΔΜ, προκειμένου ο φοιτητής να δηλώσει σεμινάριο .
- Δεν είναι δυνατή η δήλωση περισσότερων των τριών (3) μαθημάτων αυτενέργειας (σεμινάρια, εξαμηνιαίες εργασίες, πτυχιακή εργασία) κατά εξάμηνο.
- Ο/Η φοιτητής/τρια έχει δικαίωμα να δηλώσει έως 8 μαθήματα ΜΕΤ καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησης του
- Τα υποχρεωτικά μαθήματα: 510005 (ΕΣ1 έχει αντικατασταθεί αντίστοιχα με το 510164 (ΕΣ1) και το 510006 (ΕΣ1) έχει αντικατασταθεί αντίστοιχα με 510165 ΕΣ1 στο ΧΕ, το 510034 (ΕΣ1) έχει αντικατασταθεί αντίστοιχα με το 510167 (ΕΣ1)
- Για τους/τις πρωτοετείς φοιτητές/τριες, το πρόγραμμα σπουδών κατά τα δύο πρώτα εξάμηνα της φοίτησής τους είναι το εξής:

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ (ΥΠ)		
1ο Έτος Σπουδών – Χειμερινό Εξάμηνο (ΧΕ) – Α' εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510175	1	Βασικά στοιχεία κοινωνιολογίας
510176	1	Εισαγωγή στις ποιοτικές ερευνητικές μεθόδους
510177	1	Κοινωνικά προβλήματα και εφαρμογές κοινωνικής πολιτικής
510178	1	Κοινωνικός αποκλεισμός και κοινωνικά δικαιώματα
510179	1	Εργασία, Απασχόληση και Κοινωνική Πολιτική
1ο Έτος Σπουδών – Εαρινό Εξάμηνο (ΕΕ) – Β' εξάμηνο		
Κωδικός	ΕΣ	Τίτλος Μαθήματος
510180	1	Εισαγωγή στη νεοελληνική κοινωνία
510181	1	Ιστορία της κοινωνικής πολιτικής
510182	1	Κοινωνική θεωρία και κοινωνική πολιτική
510183	1	Εργασιακές σχέσεις και κοινωνικά δικαιώματα
510184	1	Εκπαιδευτική και Κοινωνική Πολιτική

**Ο Πρόεδρος του Τμήματος
Καθηγητής ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΨΗΜΜΕΝΟΣ**

XIII. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

510007

ΕΠΙΣΤΗΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Διδάσκων: Η. Μαυρίδης

ΥΠ ΕΣ3 ΔΜ3 ΧΕ

Το μάθημα αυτό αποτελεί μια πρώτη προσέγγιση σε βασικά ζητήματα της επιστημολογίας των κοινωνικών επιστημών. Μετά από μια σύντομη εισαγωγή στην επιστημολογία γενικά, θα δώσουμε έμφαση στις κοινωνικές επιστήμες και στο επιστημολογικό τους υπόβαθρο. Θα εξετάσουμε μια σειρά από διαφορετικές θεματικές και προβλήματα που θέτουν οι κοινωνικές επιστήμες και θα διαβάσουμε κείμενα επιστημολογίας μιας σειράς στοχαστών από

διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις. Συνολικά θα επιχειρήσουμε να δώσουμε απαντήσεις σε σημαντικά επιστημολογικά ζητήματα όπως η διαφορά φυσικών και κοινωνικών επιστημών, σχετικισμός και δογματισμός, ιστορικότητα της επιστήμης, κριτήρια σύγκρισης μεταξύ διαφορετικών θεωριών, κριτήρια εγκυρότητας της επιστήμης, σκοποί των κοινωνικών επιστημών, «καθολικότητα» της αλήθειας, περιγραφή – ερμηνεία - κανονιστικότητα, αξιολογικές κρίσεις και «ουδετερότητα» της επιστήμης κ.ά.

- Συγγράμματα:
- Κουζέλης, Γ. και Ψυχοπαίδης, Κ. (επιμ.), 1996. *Επιστημολογία των κοινωνικών επιστημών*: Νήσος.
 - Hollis, M., 2005. *Φιλοσοφία των κοινωνικών επιστημών*. Αθήνα: Κριτική.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: OXI
- Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται εάν οι φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του 1^{ου} και 2^{ου} έτους σπουδών – συνιστάται για φοιτητές/τριες του 3^{ου} έτους σπουδών και άνω.

510008

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ Ι: ΠΕΡΙΓΡΑΦΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Μ. Συμεωνάκη

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις βασικές στατιστικές έννοιες και μεθόδους ανάλυσης των δεδομένων που απαιτεί η διαδικασία των εμπειρικών κοινωνικών ερευνών μεγάλης έκτασης. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα περιγραφικής στατιστικής: ανάλυση μιας μόνο μεταβλητής, κατανομές συχνοτήτων, μέτρα κεντρικής τάσης, θέσης, διασποράς και σύνοψης, κανονική κατανομή, ανάλυση δύο μεταβλητών και ζητήματα συνάφειας.

- Συγγράμματα:
- Diamond, I. και Jefferies, J., 2006. *Αρχίζοντας τη στατιστική: Μια εισαγωγή για τους κοινωνικούς επιστήμονες*. Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Καλαματιανού, Α., 2003. *Κοινωνική στατιστική: Μέθοδοι μονοδιάστατης ανάλυσης*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: OXI
- Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές παρακολουθήσουν παράλληλα και το μάθημα 510014-Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών.

510013

ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκων/ουσα: ΠΔ407/80

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τις σημαντικότερες μορφές παρέμβασης του Κράτους στην πορεία διαμόρφωσης της κοινωνίας και οικονομίας του αγροτικού χώρου καθώς και τις δομές του χώρου και την εξέλιξή τους στη μεταπολεμική περίοδο. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν: το ζήτημα των Εθνικών Γαιών, το Θεσσαλικό Ζήτημα και η μεγάλη γαιοκτησία, η αγροτική μεταρρύθμιση και ο ρόλος του κράτους στη διαμόρφωση των υποδομών για την αγροτική ανάπτυξη, όπως η θεσμική

αγροτική πίστη, η θέση του αγροτικού τομέα στο μεταπολεμικό μοντέλο ανάπτυξης και στην εθνική οικονομία και τέλος η μορφολογία του αγροτικού χώρου στη μεταπολεμική περίοδο και ειδικότερα οι έγγειες σχέσεις οι μεταβολές στη σύνθεση της παραγωγής, ο τεχνολογικός εκσυγχρονισμός, η δομή του πληθυσμού και οι μεταβολές του καθώς και τα χαρακτηριστικά και εξελίξεις της απασχόλησης.

Συγγράμματα: OXI
Σημειώσεις: NAI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: -

510014

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

Διδάσκουσα: Μ. Συμεωνάκη

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στη διαδικασία των κοινωνικών ερευνών μεγάλης έκτασης (social surveys) και η απόκτηση γνώσεων για τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την εκτέλεσή τους. Το μάθημα πραγματεύεται τη διατύπωση του προβλήματος της έρευνας, το σχεδιασμό των κοινωνικών ερευνών μεγάλης έκτασης, τα ζητήματα της μέτρησης στις κοινωνικές έρευνες, τις μεθόδους συλλογής των δεδομένων, την επεξεργασία, ανάλυση και ερμηνεία τους, τις μεθόδους των κλιμάκων μετρήσεως στάσεων, την κατασκευή και αξιολόγησή τους.

Συγγράμματα: - Robson, C., 2007. *Η έρευνα του πραγματικού κόσμου: Ένα μέσον για κοινωνικούς επιστήμονες και επαγγελματίες ερευνητές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Φίλιας, Β., επιμ., 1997. *Εισαγωγή στη μεθοδολογία και τις τεχνικές των κοινωνικών ερευνών*. Αθήνα: Gutenberg.
Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510017

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Διδάσκων: Ι. Ψημμένος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση των κύριων θεωρητικών προσεγγίσεων στην κοινωνική πολιτική και του κράτους πρόνοιας. Για το σκοπό αυτό, εξετάζονται οι παράγοντες διαμόρφωσης και ανάπτυξης του σχετικού θεωρητικού υπόβαθρου σε συνάρτηση με τις κύριες – νεωτερικές και μετανεωτερικές προσεγγίσεις από την οπτική του διεπιστημονικού χαρακτήρα της κοινωνικής πολιτικής (φιλελευθερισμός-νεοφιλελευθερισμός, κοινωνική δημοκρατία, Μαρξισμός, Μεταδομισμός, και η θεωρητική σκέψη των κοινωνικών κινημάτων, ιδιαίτερα του φεμινιστικού, του αντιρατσιστικού, του οικολογικού και των νέων κινημάτων χρηστών των υπηρεσιών).

Συγγράμματα:	- Στασινοπούλου, Ολ., 2003. <i>Κράτος Πρόνοιας. Ιστορική εξέλιξη - Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις</i> . Αθήνα: Gutenberg.
Σημειώσεις:	ΟΧΙ
Φάκελος:	ΝΑΙ
Παρατηρήσεις:	Για την επιλογή του μαθήματος, είναι απαραίτητη η επιτυχία στο προαπαιτούμενο (ΠΑ) μάθημα 510071-Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική (ΕΣ1, ΧΕ).

Για τους/τις φοιτητές/τριες που εγράφησαν για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 2017-2018

510020

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Α. Αθανασοπούλου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση και ανάλυση της κοινωνιολογικής σκέψης και της κοινωνικής πολιτικής γύρω από τη Μετανάστευση, την κοινωνική στρωμάτωση και επαγγελματική κινητικότητα των μεταναστών. Το πρώτο μέρος του μαθήματος αναλύει τις μακρο-προσεγγίσεις της Νεοκλασικής και Μαρξιστικής προσέγγισης και τις προσεγγίσεις της Βεμπεριανής σκέψης και της οικολογικής παράδοσης της Σχολής του Σικάγο. Για την εξέταση των παραπάνω, το μάθημα εστιάζει την προσοχή του στα παραδείγματα της περιόδου της βιομηχανικής επανάστασης (1750-), των Gastarbeiter εργατών και των πλανόδιων εργατών. Το δεύτερο μέρος του μαθήματος δίνει ιδιαίτερη προσοχή στη μεθοδολογία και στις μεθόδους έρευνας της μετανάστευσης. Εξετάζονται διεξοδικά οι έννοιες και οι διαδικασίες ανομίας, αλλοτρίωσης, κοινωνικού αποκλεισμού και των ομάδων αναφοράς στη μελέτη της μετανάστευσης καθώς και τα εργαλεία έρευνας. Στο τρίτο μέρος του μαθήματος παρουσιάζονται οι θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές που έχουν ακολουθηθεί στον σχεδιασμό και την εφαρμογή των μεταναστευτικών πολιτικών. Οι συνδέσεις μεταξύ μεταναστευτικών πολιτικών και κοινωνικών πολιτικών αποτελούν το κύριο θέμα ανάλυσης αποσκοπώντας στην κατανόηση του προβλήματος της μετανάστευσης και στην παρούσα αδυναμία διαχείρισης των ανθρωπίνων ροών.

Συγγράμματα:	- Μουσούρου, Λ.Μ., 1991. <i>Μετανάστευση και μεταναστευτική πολιτική</i> . Αθήνα: Gutenberg.
	- Ψημμένος, Ι., 2004. <i>Μετανάστευση από τα Βαλκάνια – Κοινωνικός αποκλεισμός στην Αθήνα</i> . Β' έκδ. Αθήνα: Παπαζήσης.
	- Ψημμένος, Ι. (1999) <i>Μετανάστευση και Εργασία στην Ευρώπη</i> , Αθήνα: ΕΚΠΑ.

Σημειώσεις:	ΝΑΙ
Φάκελος:	ΟΧΙ
Παρατηρήσεις:	-

510022

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΙΙ: ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΠΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Αικ. Μιχαλοπούλου

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές γνώσεις για ζητήματα δειγματοληψίας που απαιτούνται για τη διεξαγωγή και εκτέλεση των κοινωνικών ερευνών μεγάλης έκτασης. Το μάθημα αυτό πραγματεύεται ζητήματα δειγματοληπτικής θεωρίας και πρακτικής στο πλαίσιο της ερευνητικής διαδικασίας: στοιχεία θεωρίας πιθανοτήτων, η συνθήκη για δειγματοληψία πιθανοτήτων, το δειγματοληπτικό πλαίσιο, απλή τυχαία, συστηματική και στρωματοποιημένη δειγματοληψία, δειγματοληψία συστάδων, μη τυχαία δειγματοληψία, δειγματοληπτικά και μη δειγματοληπτικά σφάλματα, το μέγεθος του δείγματος και οι μη αποκρίσεις.

- Συγγράμματα:
- Μιχαλοπούλου, Αικ., 2004, *Στην αυτοκρατορία των ενδείξεων: Η ιστορία της δειγματοληπτικής πρακτικής στην Ελλάδα*, Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Ρίτσαρντσον, Σ.Κ., και Βασίλεινας, Α., 1999, *Εισαγωγή στη στατιστική επιστήμη*, Αθήνα: Κάκτος.
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα (510008) και (510014).

510024

ΜΕΘΟΔΟΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκων: Κ. Δημουλάς

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους/τις φοιτητές/τριες με γνώσεις οι οποίες θα τους επιτρέψουν να συνδυάσουν τη θεωρία της Κοινωνικής Πολιτικής και την πρακτική εφαρμογή της για κοινωνική ανάπτυξη. Το μάθημα πραγματεύεται τη θεμελίωση του κοινωνικού σχεδιασμού στη σημερινή πραγματικότητα, τη σχέση της Κοινωνικής Πολιτικής και του κοινωνικού σχεδιασμού, τον εννοιολογικό προσδιορισμό και τα είδη του κοινωνικού σχεδιασμού. Επίσης, αναλύονται οι διεθνείς και Ελληνικές εμπειρίες κοινωνικού σχεδιασμού, αποτυπώνεται η διαδικασία του κοινωνικού σχεδιασμού, δηλαδή οι φάσεις και τα στάδιά του. Αντίστοιχα, διερευνάται η αξιολόγηση στο σημερινό κόσμο δηλαδή, η αναγκαιότητα και δεοντολογία, η χρήση και κατάχρησή της, οι τάσεις που επικράτησαν την τελευταία τριακονταετία, οι εμπειρίες αξιολόγησης από διάφορες χώρες και την Ελλάδα. Επίσης, αναλύονται το περιεχόμενο και οι διαδικασίες της αξιολόγησης, όπως και οι χρησιμοποιούμενες μεθοδολογικές προσεγγίσεις για τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση. Τέλος, παρουσιάζονται αναλυτικά παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο για το σχεδιασμό και την αξιολόγηση.

- Συγγράμματα:
- Κασιμάτη, Κ., 2002. *Κοινωνικός σχεδιασμός και αξιολόγηση: Μέθοδοι και πρακτικές*. Αθήνα: Gutenberg.
 - Ιατρίδης, Ι., 1990. *Σχεδιασμός κοινωνικής πολιτικής*. Αθήνα: Gutenberg.
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510027

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑ

Διδάσκων: Χ. Μπάγκαβος.

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους/τις φοιτητές/τριες στις βασικές αρχές της μελέτης του πληθυσμού και να τους δώσει τη δυνατότητα να επισημάνουν τους κοινωνικούς παράγοντες που διαμορφώνουν τα δημογραφικά φαινόμενα και τις επιδράσεις που ασκούν στη δομή και τις λειτουργίες της κοινωνίας. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται τα κύρια δημογραφικά φαινόμενα (γεννητικότητα, θνησιμότητα και μετανάστευση) και οι παράγοντες που τα προσδιορίζουν, οι βασικές θεωρίες για τον πληθυσμό, η ιστορική διάσταση της εξέλιξης του πληθυσμού της Ευρώπης καθώς και τα κύρια χαρακτηριστικά των δημογραφικών μεταβολών και των προοπτικών του πληθυσμού σε παγκόσμιο επίπεδο. Επίσης γίνεται αναφορά στις κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τις διαχρονικές δημογραφικές αλλαγές.

Συγγράμματα:

- Τσαούσης, Δ.Γ., 1997. *Κοινωνική δημογραφία*. Αθήνα: Gutenberg
- Ταπεινός, Γ.Φ., 2002. *Δημογραφία*. Βόλος: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Θεσσαλίας
- Τραγάκη, Α., Μπάγκαβος, Χ. και Ντούνας, Δ. 2015. *Περί Δημογραφίας και Πληθυσμιακών Εξελίξεων*. Ηλεκτρονικό βιβλίο ανοιχτής πρόσβασης (PDF ή HTML) Αθήνα <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4670>

Φάκελος σημειώσεων: -Αναλυτικό περίγραμμα, θεματικές ενότητες, ηλεκτρονικές πηγές, συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου <http://openeclass.panteion.gr/>

Παρατηρήσεις: -

510029

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Α. Αθανασοπούλου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ3 ΧΕ

Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση και ανάλυση των βασικών χαρακτηριστικών του θεσμού της οικογένειας από την επιστημονική σκοπιά της κοινωνικής πολιτικής. Στο πρώτο μέρος του μαθήματος δίνεται έμφαση στις βασικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της οικογένειας και αναλύεται ο ρόλος, οι λειτουργίες και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο θεσμός στη σύγχρονη εποχή. Στόχος είναι να γίνουν κατανοητές οι διαφορές και οι συγκλίσεις των προσεγγίσεων καθώς και να ενταχθούν η ρητορική και οι πολιτικές που στοχεύουν στην οικογένεια σε συγκεκριμένα θεωρητικά πλαίσια. Το δεύτερο μέρος του μαθήματος επικεντρώνεται στην ανάλυση της μεταναστευτικής οικογένειας. Στόχος είναι η κατανόηση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι οικογένειες των μεταναστών στα πλαίσια της εργασίας τους και της οικονομικής κρίσης, καθώς και η θωράκιση του θεσμού μέσα από συγκεκριμένα μέτρα κοινωνικής πολιτικής.

Συγγράμματα: - Θα προσδιοριστούν από τον/την διδάσκων/ουσα:

-

Σημειώσεις: -

Φάκελος: -

Παρατηρήσεις: -

510030

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

Διδάσκουσα: Γ. Πετράκη

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της λειτουργίας της κοινωνίας και οι διαδικασίες μετασχηματισμού της μέσα από την Κινητικότητα. Το μάθημα πραγματεύεται τον εννοιολογικό προσδιορισμό και τις μορφές της Κινητικότητας, τη κοινωνική διαστρωμάτωση και τη σύνδεσή της με την Κοινωνική Κινητικότητα, την εργασία και το επάγγελμα ως συνιστώσες της Κινητικότητας, την Κοινωνική Κινητικότητα σε θεωρητικό και εφαρμοσμένο επίπεδο, τις κοινωνικές διαρθρώσεις και Κινητικότητα στην Ελλάδα, προσδιοριστικούς παράγοντες και συνέπειες της Κοινωνικής Κινητικότητας, τη μέτρηση της Κινητικότητας και μεθοδολογικά προβλήματα.

Συγγράμματα: - Κασιμάτη, Κ., 2001. *Δομές και ροές: το φαινόμενο της κοινωνικής και επαγγελματικής κινητικότητας*. Αθήνα: Gutenberg.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510037

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων/ουσα: ΠΔ407/80

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητριών και των φοιτητών με την έννοια του φύλου και των έμφυλων σχέσεων ιεραρχίας έτσι ώστε να γίνει κατανοητή η έμφυλη διάσταση του κράτους πρόνοιας και των δημόσιων παρεμβάσεων στους βασικούς τομείς άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Το μάθημα αναλύει τις θεωρητικές προσεγγίσεις του κράτους πρόνοιας με την οπτική του φύλου και διερευνά τον τρόπο με τον οποίον τα μέτρα κοινωνικής πολιτικής επιδρούν διαφορετικά στην καθημερινή ζωή των ανδρών και των γυναικών. Έμφαση δίνεται στις πολιτικές που αφορούν την οικογένεια, την μισθωτή εργασία, την κοινωνική ασφάλιση, την μετανάστευση, την οργάνωση της φροντίδας των εξαρτημένων ατόμων και την αντιμετώπιση της βίας κατά των γυναικών.

Συγγράμματα: - Στρατηγάκη, Μ., 2007. *Το φύλο της κοινωνικής πολιτικής*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510071-Εισαγωγή στην κοινωνική πολιτική.

510043

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκων: Χρ. Παπαθεοδώρου

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εισάγει τους/τις φοιτητές/τριες στον τρόπο χρήσης οικονομικών μεθόδων στη διερεύνηση και ερμηνεία θεμάτων που σχετίζονται με την Κοινωνική Πολιτική. Θα αναφερθούν κυρίως οι βασικοί προβληματισμοί που αναπτύχθηκαν στο ευρύτερο πλαίσιο της νεοκλασικής σκέψης, παρέχοντας - όπου είναι σκόπιμο - αναφορές σε άλλες θεωρητικές προσεγγίσεις, και ενθαρρύνοντας έτσι την κριτική προσέγγιση των διαπραγματευόμενων ζητημάτων. Η νεοκλασική οικονομική σχολή χαρακτηρίζεται συχνά ως συμβατική ή καθιερωμένη (conventional), ως κυρίαρχη (mainstream) ή ακόμα και ως ορθόδοξη (orthodox) κλπ. Αυτοί οι επιθετικοί προσδιορισμοί δεν συνεπάγονται μια καθολική αποδοχή της ορθότητας των νεοκλασικών θεωρημάτων. Σηματοδοτούν μόνο την κυριαρχία της σχολής αυτής στην σύγχρονη πανεπιστημιακή διδασκαλία και έρευνα. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι και η νεοκλασική θεωρία δεν αποτελεί μία συμπαγή ενότητα. Εύκολα διακρίνει κανείς διαφορετικές προσεγγίσεις ή και αντιθέσεις στην ανάλυση επιμέρους ζητημάτων.

Στο μάθημα αυτό οι φοιτητές/τριες θα εισαχθούν στην εφαρμογή συγκεκριμένων οικονομικών επιχειρημάτων, στο πλαίσιο των εναλλακτικών θεωρητικών «παραδειγμάτων», στην ανάλυση ζητημάτων που αφορούν (ή σχετίζονται με) την Κοινωνική Πολιτική. Συχνά, τα ζητήματα αυτά αποτελούν εξειδικευμένα τμήματα της οικονομικής ανάλυσης που συνήθως διδάσκονται σε προχωρημένο επίπεδο, με τη χρήση απαιτητικών τεχνικών. Στο πλαίσιο του μαθήματος αυτού αποφεύγεται, όσο είναι δυνατόν, η χρησιμοποίηση τέτοιων τεχνικών και φορμαλισμών. Αντίθετα δίδεται έμφαση στην θεμελίωση και την εξαγωγή των βασικών επιχειρημάτων που αναπτύσσονται στην ανάλυση επιμέρους θεμάτων της Κοινωνικής Προστασίας. Στόχος είναι η δημιουργία των κατάλληλων ερεθισμάτων για μία κριτική προσέγγιση του ιδιαίτερου στίγματος που δίνει η οικονομική επιστήμη στο ρολό της Κοινωνικής Πολιτικής.

- Συγγράμματα:
- Stiglitz, J., 1992. *Οικονομική του δημόσιου τομέα*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
 - Rosen, H. S., Gayer, T., Ράπανος, Β. Θ. & Καπλάνογλου, Γ., 2011. *Δημόσια Οικονομική. Νέα βελτιωμένη έκδοση προσαρμοσμένη στην περίπτωση της Ελλάδος*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510045

ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ, ΦΤΩΧΕΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Διδάσκων: Χρ. Παπαθεοδώρου

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η παρουσίαση του επιστημονικού διαλόγου για τα ζητήματα της ανισότητας, της φτώχειας και της αποστέρησης, και η διερεύνηση βασικών διαστάσεων και πτυχών των φαινομένων αυτών σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο. Γίνεται κριτική παρουσίαση των βασικών-εναλλακτικών ορισμών των εννοιών της φτώχειας και της αποστέρησης και αναλύονται οι πολιτικές παρεμβάσεις (ή μη-παρεμβάσεις) στις οποίες οι αυτοί ορισμοί οδηγούν. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των εναλλακτικών αυτών των ορισμών αναζητούνται στις βασικές θεωρίες της κοινωνικής οργάνωσης και στο ιδιαίτερο νόημα που αποδίδει κάθε μία από αυτές στην έννοια της ισότητας-ανισότητας. Αναλύονται ζητήματα που αφορούν την μεθοδολογική και εμπειρική διερεύνηση των κοινωνικών αυτών

προβλημάτων τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Παράλληλα, με βάση τα διαθέσιμα ερευνητικά ευρήματα, παρουσιάζονται και σχολιάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά και η διαχρονική τάση της ανισότητας, της φτώχειας και της αποστέρησης. Επιπρόσθετα αναλύονται οι επιδράσεις των πολιτικών αντιμετώπισης των φαινομένων αυτών, κυρίως στο πλαίσιο της κοινωνικής προστασίας, και διερευνάται η σύνδεση τους με το ευρύτερο μακροοικονομικό περιβάλλον. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ανάλυση της επίδρασης της κοινωνικής προστασίας στην οικονομική ανισότητα, φτώχεια και αποστέρηση. Στο πλαίσιο αυτό διερευνάται τόσο η συνολική επίδραση του συστήματος κοινωνικής προστασίας που έχει αναπτύξει η κάθε χώρα όσο και των επιμέρους κατηγοριών κοινωνικών δαπανών. Για τον σκοπό γίνεται συγκριτική ανάλυση των χωρών της ΕΕ ανάλογα τον τύπο κοινωνικού κράτους που έχουν αναπτύξει, με βάση τον ιδιαίτερο ρόλο που διαδραματίζουν η αγορά, το κράτος και η οικογένεια στην παροχή κοινωνικής προστασίας. Παράλληλα συζητείται και ο όρος «Κοινωνικός Αποκλεισμός» που υιοθετήθηκε στο τέλος της δεκαετίας του 1980 από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και κατά συνέπεια από όλα τα κράτη μέλη, ως καθοριστικό εργαλείο προσδιορισμού αλλά και αξιολόγησης των παρεμβάσεων στο χώρο της κοινωνικής πολιτικής. Τέλος διερευνάται η επίδραση των σύγχρονων κοινωνικών και οικονομικών εξελίξεων (οικονομική κρίση) στην ανισότητα στην φτώχεια και την αποστέρηση.

Συγγράμματα: - Βαϊτσος, Κ., 2009. *Αρχές αναπτυξιακής Οικονομικής*, Αθήνα: Κριτική.
- Πετμεξίδου, Μ., και Παπαθεοδώρου, Χ., 2004. *Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός*, Αθήνα: Εξάντας.
- Κανταντζόγλου, Ι., 2006. *Κοινωνικός αποκλεισμός: Εκτός, εντός και υπό: Θεωρητικές, ιστορικές και πολιτικές καταβολές μιας διαφορούμενης έννοιας*, Αθήνα: Σαββάλας.

Σημειώσεις: ΝΑΙ

Φάκελος:

Παρατηρήσεις: -

510055

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ, ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκων: Κ. Δημουλάς

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Ι. Θεσμικός ρόλος των διεθνών οργανισμών στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής και πρακτικές εφαρμογής του

Ρόλος, αρμοδιότητες και πρωτοβουλίες του ΟΗΕ και της ΠΟΥ.

Ρόλος, αρμοδιότητες και πρωτοβουλίες του ΔΝΤ της Παγκόσμιας Τράπεζας και του ΟΟΣΑ.

Ρόλος, αρμοδιότητες και πρωτοβουλίες της ΔΟΕ.

Οι παρεμβάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου και οι επιπτώσεις τους στην κοινωνική πολιτική.

Από το Μπρέτον Γουντς στη Συναίνεση της Ουάσιγκτον και την Διεθνή κρίση χρέους

ΙΙ. Ευρωπαϊκή Ένωση και Κοινωνική Πολιτική

Ιστορική εξέλιξη των παρεμβάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην κοινωνική πολιτική. Ευρωπαϊκή και Εθνικές Κοινωνικές πολιτικές. Ο θεσμικός ρόλος της Ε.Ε. στην Κοινωνική Πολιτική. Λειτουργία και Αρμοδιότητες των Οργάνων και των Υπηρεσιών άσκησης της κοινωνικής πολιτικής. Μέθοδοι και Μέσα άσκησης της κοινωνικής πολιτικής στην Ε.Ε.(Συνθήκες, Οδηγίες, Συστάσεις, Ψηφίσματα, Χρηματοδοτήσεις προγραμμάτων, Ανοιχτή

μέθοδος συντονισμού, πρωτοβουλίες, σχέδια δράσης). Η ευρωπαϊκή στρατηγική για την απασχόληση και την κοινωνική προστασία. Πρωτοβουλίες και πεδία παρέμβασης της ευρωπαϊκής ένωσης στην κοινωνική πολιτική.

- Συγγράμματα: - Σακελλαρόπουλος, Θ. 2003. *Υπερεθνικές κοινωνικές πολιτικές την εποχή της παγκοσμιοποίησης*. Αθήνα: Εκδόσεις Κριτική.
- Φούσκας Β. & Δημουλάς Κ. 2015. *Ελλάδα, Παγκοσμιοποίηση και Ευρωπαϊκή Ένωση*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: -

510058

ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

Διδάσκων/ουσα: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιάσει τις σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις της έμφυλης διάστασης της αγοράς εργασίας με έμφαση στον οριζόντιο και κάθετο επαγγελματικό διαχωρισμό, καθώς και τις διαστάσεις της απασχόλησης των γυναικών που σχετίζονται με φαινόμενα όπως είναι η μετανάστευση, η φτώχεια, η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, η εισαγωγή των νέων τεχνολογιών οργάνωσης της εργασίας κ.λπ. Αναλύονται οι άμεσες και έμμεσες διακρίσεις λόγω φύλου στο χώρο εργασίας (ανισότητα αμοιβών, γυάλινη οροφή, σεξουαλικές παρενοχλήσεις κ.λπ.) καθώς και οι σχετικές νομοθετικές ρυθμίσεις. Επίσης, παρουσιάζονται οι πολιτικές προώθησης της ισότητας των φύλων στην αγορά εργασίας, τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- Συγγράμματα: - Maruani, M., επιμ., 2008. *Γυναίκες, Φύλο, Κοινωνίες. Τι γνωρίζουμε σήμερα*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις:

510069

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ, ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Διδάσκων: Χ. Μπάγκαβος

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές/τριες τη σημασία των δημογραφικών αλλαγών που συντελούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, και κυρίως αυτών που αφορούν στο συνολικό μέγεθος, στο ρυθμό αύξησης και στην κατά ηλικία και φύλο διάρθρωση του πληθυσμού, για τις ανισορροπίες της αγοράς εργασίας και των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Το μάθημα πραγματεύεται τη σχέση μεταξύ πληθυσμού σε ηλικία εργασίας, ποσοστών συμμετοχής στην αγορά εργασίας και μεταβολών στο μέγεθος και την κατά ηλικία και φύλο διάρθρωση του εργατικού δυναμικού. Επιπλέον, εξετάζονται οι δημογραφικοί παράγοντες που σχετίζονται με τα επίπεδα απασχόλησης και ανεργίας και αναλύεται ο ρόλος δημογραφικής γήρανσης στη βιωσιμότητα των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης.

- Συγγράμματα: - Μπάγκαβος, Χ., 2003. *Δημογραφικές μεταβολές, αγορά εργασίας και*

συντάξεις στην Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αθήνα: Gutenberg

- Σακέλλης, Γ., 2001. *Πληθυσμός και εργατικό δυναμικό στην Ελλάδα*. Αθήνα: Μπένος.
- Τραγάκη, Α., Μπάγκαβος, Χ. και Ντούνας, Δ. 2015. *Περί Δημογραφίας και Πληθυσμιακών Εξελίξεων. Ηλεκτρονικό βιβλίο ανοιχτής πρόσβασης (PDF ή HTML)* Αθήνα <https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4670>

Φάκελος
σημειώσεων:

Αναλυτικό περίγραμμα, θεματικές ενότητες, ηλεκτρονικές πηγές, συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου <http://openeclass.panteion.gr/>

Παρατηρήσεις:

-

510072

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Διδάσκων: Α. Πασσάς

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του φαινομένου της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης στον ιστορικό χρόνο, η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η διαρκής ενημέρωση ως προς τις σύγχρονες εξελίξεις (λ.χ. Συνθήκη της Λισσαβόνας). Το μάθημα πραγματεύεται: 1. Ιστορικά προλεγόμενα και θεωρίες της ολοκλήρωσης: Από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, στόχοι σκοποί και μέθοδος της ενοποιητικής διαδικασίας της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. 2. Οργάνωση και λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Τα τρία βάρη (πυλώνες) της Ε.Ε., η ενότητα του θεσμικού πλαισίου, αρμοδιότητες και οι αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, το δίκαιο της Ένωσης (αρχές, πηγές, σχέσεις εθνικού και Ενωσιακού δικαίου), τα όργανα της Ένωσης και οι διαδικασίες λήψης των αποφάσεων. 3. Σχέσεις κρατών και Ευρωπαϊκής Ένωσης: οργάνωση του κράτους στην εκπροσώπηση στα όργανα της Ε.Ε. και στη διαμόρφωση των Ενωσιακών πολιτικών, υλοποίηση των Ενωσιακών πολιτικών, επιλογή παραδειγμάτων πολιτικής (λ.χ κοινωνική πολιτική) με επίκεντρο το Ελληνικό παράδειγμα.

Συγγράμματα: - Μούσης, Ν., 2011. *Ευρωπαϊκή Ένωση: Δίκαιο, οικονομία, πολιτική*. 13η αναθ. έκδ. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510075

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στο πεδίο της Εκπαιδευτικής Πολιτικής. Έμφαση δίνεται στη σχέση κράτους, κοινωνίας και εκπαίδευσης, ενώ διερευνώνται οι τάσεις στην εκπαιδευτική πολιτική και η υποχώρηση του κοινωνικού

χαρακτήρα της τις τελευταίες δεκαετίες. Εξετάζεται η σχέση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας σήμερα και η μετατόπιση από τον εκπαιδευτικό σχεδιασμό στον σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Στο πλαίσιο των επιπτώσεων της παγκοσμιοποίησης στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, προσεγγίζονται οι πολιτικές στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στην Ευρώπη και την Ελλάδα. Έμφαση δίνεται στην ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πολιτική για την ανώτατη εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση, καθώς και στο ζήτημα της διαμόρφωσης του ευρωπαίου πολίτη. Τέλος, εξετάζονται ζητήματα διαπολιτισμικότητας και εκπαιδευτικής πολιτικής.

Συγγράμματα: - Σταμέλος, Γ., 2009. *Εκπαιδευτική πολιτική*. Αθήνα: Διόνικος.
Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: -

510076

ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Διδάσκων/ουσα: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι ο προσδιορισμός της έκτασης από θεωρητική και εμπειρική άποψη του πεδίου της οικονομίας της υγείας. Η κατανόηση των συστατικών στοιχείων που συγκροτούν το σύστημα υγείας. Η επισήμανση των σχέσεων που αναπτύσσονται μεταξύ του οικονομικού συστήματος και του συστήματος υγείας, η κατανόηση των ιδιομορφιών, των βασικών αρχών, των τεχνικών και των μεθόδων διοίκησης των Υγειονομικών σχηματισμών. Το μάθημα πραγματεύεται το οικονομικό σύστημα, το σύστημα υγείας, τη χρηματοδότηση, τις δαπάνες υγείας, την κατάσταση υγείας του πληθυσμού, τις πολιτικές υγείας, τις μεθόδους αξιολόγησης του συστήματος υγείας, τις ιδιομορφίες, την οργάνωση και τη λειτουργία των υγειονομικών σχηματισμών, τη χρηματοδότηση-προϋπολογισμός και το κόστος νοσηλείας καθώς και τις τεχνικές και τις μεθόδους ελέγχου της διοίκησης των υγειονομικών σχηματισμών.

Συγγράμματα: - Υφαντόπουλος, Γ., 2003. *Τα οικονομικά της υγείας*. Αθήνα: Τυπωθήτω.
Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: - Δεν διδαχθεί κατά το ακαδημαϊκό έτος 2017-18.

510077

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗ ΝΕΩΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκουσα: Μ. Κορασίδου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ 3 ΧΕ

Το μάθημα παρακολουθεί τη διαδικασία συγκρότησης της «υγειονομικής αστυνομίας» στα πλαίσια του νεώτερου ελληνικού κράτους. Η «υγειονομική αστυνομία» μπορεί να οριστεί ως η διαδικασία εκείνη η οποία αναπτύσσεται από τη γέννηση του νεοελληνικού κράτους και στοχεύει στην προφύλαξη ή προστασία του πληθυσμού του από την αρρώστια μέσω της διάδοσης και επιβολής του κανόνα και του νόμου στο χώρο της υγείας, προδιαγράφοντας και συγκροτώντας με τον τρόπο αυτό, την έννοια της υγείας και επηρεάζοντας και διαμορφώνοντας τις πρακτικές εκείνες που μπορεί να την εγγυηθούν. Το μάθημα εξετάζει τη σύσταση λοιμοκαθαρτηρίων, τη συστηματοποίηση της απομόνωσης στα σύνορα μέσω της υιοθέτησης του υγειονομικού νόμου και την ποινικοποίηση της παραβίασής του, την

αστυνομική και ιατρική επιτήρηση που αναλαμβάνουν το έργο της απομόνωσης στο εσωτερικό του ελληνικού κράτους, τη δημιουργία των νοσοκομειακών θεσμών, την επιδημία χολέρας του 1854 και τον αποκλεισμό του Πειραιά, την αστυνομική και ιατρική επιτήρηση στο χώρο της πορνείας, τη νομιμοποίηση της πορνείας, την καταπολέμηση των αφροδισίων νοσημάτων και την αναγκαστική απομόνωση των πορνών στο θεραπευτήριο. Εξετάζει ακόμη τη συγκρουσιακή διαδικασία ανάμεσα σε «επιστημονική» και «εμπειρική» ιατρική γνώση, την ιατροποίηση των οικογενειών με επίκεντρο τα παιδιά, τη διάδοση του κινήματος της υγιεινής και της σχολικής υγιεινής. Εξετάζει τέλος, την ψυχιατρική, τους ψυχιάτρους, τα πρώτα ψυχιατρικά ιδρύματα καθώς επίσης και την αποασυλοποίηση και την κοινοτική ψυχιατρική κατά την μεταπολεμική περίοδο.

- Συγγράμματα:
- Μ. Κορασίδου, *Όταν η αρρώστια απειλεί. Επιτήρηση και έλεγχος της υγείας του πληθυσμού στην Ελλάδα του 19ου αιώνα*, Αθήνα 2002.
 - Β. Θεοδώρου-Δ. Καρακατσάνη, *«Υγιεινής παραγγέλματα». Ιατρική επίβλεψη και κοινωνική πρόνοια για το παιδί τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα*, Αθήνα 2010.

Φάκελος σημειώσεων: Υλικό μαθήματος στο e-class

Παρατηρήσεις: -

510078

ΗΛΙΚΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Α. Αθανασοπούλου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της κοινωνιολογικής σκέψης γύρω από την ηλικία και το ρόλο της ως παράγοντα διαμόρφωσης κοινωνικής πολιτικής. Η ανάλυση εστιάζει το ενδιαφέρον στο ρόλο που παίζει η ηλικία στην κοινωνική οργάνωση, των κοινωνικών κατηγοριών που προσδιορίζει (ιδιαίτερα παιδιά, νέοι, ηλικιωμένοι), των κοινωνικών κανόνων που οριοθετούν τις περιόδους της ζωής του ανθρώπου – με έμφαση στη διάσταση του φύλου. Η έννοια της γενεάς και η δυναμική αντίληψη της ηλικίας ως κοινωνικής μεταβλητής. Η σχέση μεταξύ γενεών και η κοινωνική μεταβολή. Οικονομικές και κοινωνικές προεκτάσεις των τρόπων αντιμετώπισης της ηλικίας στο πλαίσιο της κοινωνικής πολιτικής. Σημασία του φύλου στην ως άνω αντιμετώπιση.

- Συγγράμματα:
- Μουσούρου, Λ.Μ., 2005. *Εισαγωγή στην κοινωνιολογία των ηλικιών και των γενεών*. Αθήνα: Gutenberg.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510089

ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Διδάσκων: Κ. Λελεδάκης

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ3 ΧΕ

Το μάθημα παρουσιάζει την εμφάνιση της σύγχρονης έννοιας του κοινωνικού και τους βασικούς θεματικούς άξονες πάνω στους οποίους αναπτύχθηκαν οι διάφορες κλασικές θεωρίες για τη κοινωνία. Αναφέρεται στο έργο των G. Vico, A. Comte, H. Spencer, J.S. Mill, W. Dilthey, K. Marx, E. Durkheim, M. Weber, V. Pareto, G. Simmel εστιάζοντας ιδιαίτερα στους Marx, Durkheim και Weber. Τονίζεται ο θεμελιώδης ρόλος των κλασικών στη οριοθέτηση της σκέψης για το κοινωνικό και ανιχνεύεται η επικαιρότητα που διατηρεί ακόμη το έργο τους.

- Συγγράμματα:
- Αντωνοπούλου, Μ., 2007. *Οι κλασικοί της κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Σαββάλας.
 - Craib, I., 2009. *Κλασσική κοινωνική θεωρία*. Αθήνα: Κατάρτι.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: NAI
- Παρατηρήσεις: -

510095

ΣΥΝΔΙΚΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση της έννοιας των συλλογικών εργασιακών σχέσεων και του συνδικαλιστικού φαινομένου με τους όρους που αυτό εκδηλώνεται στον ελληνικό χώρο με τις συνακόλουθες διαστάσεις του. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται τα βασικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ιστορική και σύγχρονη πορεία του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος, ο ρόλος και η λειτουργία της συλλογικής διαπραγμάτευσης, της συλλογικής σύμβασης εργασίας και της απεργίας.

- Συγγράμματα:
- Κουζής, Ι., 2007. *Τα χαρακτηριστικά του ελληνικού συνδικαλιστικού κινήματος: Αποκλίσεις και συγκλίσεις με τον ευρωπαϊκό χώρο*. Αθήνα: Gutenberg.
 - Κουκιάδης, Ι., 2011. *Εργατικό δίκαιο: Επιτομή*. Αθήνα/Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: NAI
- Παρατηρήσεις: -

510096

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση των σύγχρονων τάσεων στο πεδίο των εργασιακών σχέσεων και στις συνέπειες του εν λόγω φαινομένου. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζονται: η

αμφισβήτηση του προτύπου εργασίας που διαμορφώθηκε μεταπολεμικά στην Ευρώπη, οι παράγοντες που τη δημιουργούν, το περιεχόμενο της ευελιξίας της εργασίας ως κυρίαρχης νέας τάσης προς την κατεύθυνση ενός νέου και ευέλικτου εργασιακού προτύπου, οι κοινωνικές συνέπειες που συνεπάγεται η εξέλιξη αυτή παράλληλα με την όλη συζήτηση για τη μεταρρύθμιση ή απορρύθμιση της αγοράς εργασίας στον διεθνή ευρωπαϊκό και ελληνικό χώρο.

Συγγράμματα: OXI
Σημειώσεις: NAI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510131-Εργασιακές σχέσεις και εργασιακά δικαιώματα.

510097

ΘΕΣΜΟΙ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάλυση της έννοιας της εργατικής συμμετοχής με τις επιμέρους μορφές με τις οποίες ιστορικά συνδέεται και του κοινωνικού διαλόγου με το περιεχόμενο που λαμβάνει στο σύγχρονο ευρωπαϊκό πεδίο. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται ο ρόλος της συμμετοχής των εργαζομένων στον καπιταλισμό με τα δικαιώματα και τις αρμοδιότητες με τις οποίες αυτή συνδέεται στον διεθνή χώρο και στην Ελλάδα καθώς και οι πρακτικές κοινωνικού διαλόγου, οι όροι που αυτές πραγματώνονται και η συζήτηση για τον ρόλο του διαλόγου ως μέσου επίλυσης των συλλογικών διαφορών σε σύγκριση και με τη θεωρία των κοινωνικών συγκρούσεων.

Συγγράμματα: - Szell, G., 1994. *Συμμετοχή, εργατικός έλεγχος και αυτοδιαχείριση*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Ψημμένος, Ι., 1999. *Παγκοσμιοποίηση και συμμετοχή των εργαζομένων*. Αθήνα: Gutenberg.
Σημειώσεις: NAI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές /τριες έχουν παρακολουθήσει το (ΠΕ) μάθημα 510095-Συνδικάτα και συλλογικές εργασιακές σχέσεις στην Ελλάδα.

510099

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ

Διδάσκουσα: Δ. Παπαδοπούλου

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός μαθήματος είναι η εξοικείωση με την προβληματική και τη μελέτη των διαφορετικών διαστάσεων του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού που χαρακτηρίζει τις σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες. Επίσης η προετοιμασία για την επιστημονική προσέγγιση και την άμεση και απροκατάληπτη αντιμετώπιση των προβλημάτων που θίγουν τις κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες. Γίνεται συστηματική προσέγγιση και διερεύνηση των διαστάσεων του κοινωνικού αποκλεισμού και της ένταξης τόσο θεωρητικά όσο και εμπειρικά. Προσέγγιση της έννοιας του κοινωνικού αποκλεισμού. Προσέγγιση των τριών αξόνων

αποκλεισμού: αναπαραγωγή των κοινωνικών ανισοτήτων, αδυναμία πρόσβασης στα κοινωνικά δικαιώματα και διάρρηξη του κοινωνικού δεσμού. Παραδείγματα.

Συγγράμματα: - Παπαδοπούλου, Δ., 2012. *Κοινωνιολογία του αποκλεισμού την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η διάρρηξη του κοινωνικού δεσμού και η αδυναμία συμμετοχής στα κοινωνικά δικαιώματα υπό συνθήκες κρίσης*. Αθήνα: Τόπος.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510100

ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΕΣ

Διδάσκων/ουσα: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στην προβληματική της στεγαστικής πολιτικής και των αστικών πολιτικών του χώρου γενικότερα σε σχέση με την ανάπτυξη των φαινόμενων κοινωνικής παθολογίας, της όξυνσης και αναπαραγωγής των κοινωνικών ανισοτήτων και της πρόκλησης φαινόμενων κοινωνικού αποκλεισμού. Πώς οι σύγχρονες στεγαστικές και αστακές πολιτικές επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την εξέλιξη των κοινωνικών ανισοτήτων και την εμφάνιση έντονων φαινόμενων κοινωνικής παθολογίας ; Το μάθημα περιλάβει εμπειρικά παραδείγματα ανάπτυξης αστακών προβληματικών από την ευρωπαϊκή και την ελληνική πραγματικότητα με έμφαση στην εμφάνιση των φαινόμενων του αποκλεισμού και των μορφών οικειοποίησης του χώρου από τις διαφορετικές ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Συγγράμματα: - Savage, M. και Warde, A., 2005. *Αστική κοινωνιολογία, καπιταλισμός και νεωτερικότητα*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510116

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Διδάσκουσα: Θ. Ανθοπούλου

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ3 ΧΕ

Το μάθημα στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών/ριών στις βασικές έννοιες, μεθοδολογικές προσεγγίσεις και σύγχρονους προβληματισμούς της Κοινωνικής και Οικονομικής Γεωγραφίας, ως της κοινωνικής επιστήμης που μελετά την χωρική οργάνωση και κατανομή των ανθρώπινων δραστηριοτήτων, ερμηνεύει τα δημογραφικά, κοινωνικά και οικονομικά φαινόμενα και διαδικασίες στο χώρο και διερευνά τις σχέσεις χώρου/τόπου, κοινωνίας και φύσης.

Η διδακτέα ύλη επικεντρώνεται στους παρακάτω άξονες:

Βασικές έννοιες και επιστημονικές προσεγγίσεις στην Κοινωνική και Οικονομική Γεωγραφία. Οι έννοιες του χώρου, του τόπου και της τοποθεσίας, της περιοχής και της περιφέρειας, του παγκόσμιου και του τοπικού.

Στοιχεία Πληθυσμιακής Γεωγραφίας. Κινήσεις, πυκνότητες και κατανομές πληθυσμού στο χώρο. Αίτια άνισης κατανομής- ζητήματα «υπερπληθυσμού και αρίστου μεγέθους πληθυσμού». Ο πληθυσμός ως πόρος της ανάπτυξης.

Γεωγραφική κινητικότητα πληθυσμού: Φαινόμενα και τύποι μετανάστευσης, επιπτώσεις στις περιοχές και στις χώρες αποστολής και υποδοχής
 Διαδικασίες και φαινόμενα αστικοποίησης. Η εμφάνιση των πρώτων πόλεων και λειτουργίες. Η βιομηχανική πόλη. Τύποι και φαινόμενα αστικοποίησης στον αναπτυσσόμενο και στον αναπτυσσόμενο κόσμο.
 Χωρική Υπόσταση των Φυσικών Πόρων. Επιδράσεις του ανθρώπου στα φυσικά αποθέματα και τα τοπία. Γεωργία και παραγωγιστικό μοντέλο. Ανάπτυξη και προστασία περιβάλλοντος. Κυκλοφορία και Δίκτυα Μεταφορών. Εξέλιξη των μέσων μεταφορών και επικοινωνιών και χωρικές- κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις. Διαδίκτυο, εικονικοί χώροι και δυναμική της παγκοσμιοποίησης.

Συγγράμματα: - Λαμπριανίδης, Λ., 2012. *Οικονομική Γεωγραφία*. Αθήνα: Πατάκης.
 - Τερκενλή, Θ., Ιωσηφίδης, Θ. και Χωριανόπουλος, Ι. (επιμ.) 2007. *Ανθρωπογεωγραφία. Άνθρωπος, κοινωνία, χώρος*. Αθήνα: Κριτική.
 Φάκελος Συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην
 σημειώσεων: ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου
 Πανεπιστημίου
 http://openeclass.panteion.gr/modules/document/?course=TMG.....
 Παρατηρήσεις: -

510119

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ

Διδάσκων: Κ. Λελεδάκης

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Το μάθημα αναφέρεται σε ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών θεωριών του αιώνα μας (περίπου από την δεκαετία του 20 έως και τις μέρες μας) με σκοπό να δώσει μια πρώτη προσέγγιση στις θεωρίες αυτές. Ο στόχος του μαθήματος δεν είναι, αναγκαστικά, μία σε βάθος παρουσίαση των επί μέρους θεωρητικών ρευμάτων αλλά η σκιαγράφηση των κύριων κατευθύνσεων και ερωτημάτων που απασχολούν τη νεώτερη κοινωνική θεωρία με ιδιαίτερη έμφαση στις πιο σύγχρονες προσεγγίσεις. Κεντρικές θεματικές: Η δομή ως παραγόμενη από την ατομική δράση ή την αλληλόδραση: Θεωρία ορθολογικής επιλογής (Rational Choice Theory), Συμβολική διαντίδραση και Goffman. Η δομή ως μη αναγόμενη στη δράση – δομικές προσεγγίσεις: Ο δομολειτουργισμός του Parsons, Δομισμός και Δομικός Μαρξισμός. Η δομή ως ανοικτό σύνολο νοημάτων: Foucault, Derrida/Laclau, Καστοριάδης. Η δομή ως ‘περιεχόμενη’ στη δράση: Giddens και Bourdieu. Η δομή ως ανοικτό σύστημα και η θεωρία της επικοινωνιακής δράσης: Luhmann και Habermas.

Συγγράμματα: - Craib, I., 1998. *Σύγχρονη κοινωνική θεωρία*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
 - Ritzer, G., 2012. *Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία*. Αθήνα: Κριτική.
 - Πετμεζίδου, Μ., επιμ., 2000. *Σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία*. (2 τόμοι). Ηράκλειο: Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης.
 Σημειώσεις: ΟΧΙ
 Φάκελος: ΝΑΙ
 Παρατηρήσεις: -

510121

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΕΣΜΟΣ

Διδάσκουσα: Δ. Παπαδοπούλου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός μαθήματος είναι η γνωριμία του/της φοιτητή/τριας με τις έννοιες της κοινωνικής ταυτότητας και του κοινωνικού δεσμού. Στο μάθημα προτείνεται μία κοινωνιολογική προσέγγιση των όρων κατασκευής των συλλογικών ταυτοτήτων γενικότερα και του κοινωνικού δεσμού ως του σημαντικότερου παράγοντα διαμόρφωσης της κοινωνικής συνοχής. Επίσης δίνεται έμφαση στον τρόπο που η διαφορετική φύση του κοινωνικού δεσμού της κάθε κοινωνίας κατασκευάζει διαφορετικού τύπου έθνη κράτη και οδηγεί σε διαφορετικού τύπου ανάπτυξη.

- Συγγράμματα:
- Schnapper, D., 2000. *Η κοινωνία των πολιτών. Δοκίμιο πάνω στην ιδέα τους έθνους*. Αθήνα: Gutenberg.
 - Healy M., 2017. *Φιλοσοφικές προοπτικές για την κοινωνική συνοχή, Νέες κατευθύνσεις για την εκπαιδευτική πολιτική*, Αθήνα: Μοτίβο-Τόπος.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΟΧΙ
- Παρατηρήσεις: -

510124

ΑΣΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Διδάσκουσα: Θ Ανθοπούλου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΕΕ

Σκοπός μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στις βασικές έννοιες και μεθοδολογικές προσεγγίσεις της αστικής γεωγραφίας, στη μελέτη του αστικού φαινομένου και της διαδικασίας αστικοποίησης, την ανάλυση της δομής και λειτουργίας της πόλης. Διερευνάται η εξέλιξη της βιομηχανικής πόλης, η μεταμοντέρνα αστικοποίηση και ζητήματα βιώσιμης αστικής ανάπτυξης. Τέλος, το μάθημα προσεγγίζει διεξοδικά τις διαδικασίες και τα φαινόμενα αστικοποίησης στην Ελλάδα.

Βασικοί άξονες της διδακτέας ύλης είναι:

Εισαγωγή στην αστική γεωγραφία: η μελέτη του αστικού φαινομένου, της διαδικασίας αστικοποίησης και της οργάνωσης της πόλης.

Η βιομηχανική πόλη, αίτια ανάπτυξης των πόλεων, εκβιομηχάνιση και αστικοποίηση, τύποι πόλεων στον αναπτυσσόμενο και αναπτυσσόμενο κόσμο, φάσεις αστικής ανάπτυξης.

Η οικολογική προσέγγιση για τον αστικό χώρο. Η Σχολή του Σικάγου.

Η αστικοποίηση στον ελληνικό χώρο: ορόσημα αστικοποίησης, οικιστική διάρθρωση του ελληνικού αστικού χώρου, ο Αθηναϊκός χώρος

Εξέλιξη και μετασχηματισμοί της βιομηχανική πόλης, μοντέλα της μεταβιομηχανικής πόλης

Οικονομικά προβλήματα και πόλη: παγκόσμια οικονομία, από-βιομηχάνιση και επιπτώσεις στην πόλη

Κοινωνική διαίρεση του χώρου, ανισότητες και αποκλεισμοί στις εσωτερικές περιοχές της πόλης. Ζητήματα κοινωνικής πολιτικής.

Νέες αστικές οικονομίες: η ανάπτυξη της οικονομίας των υπηρεσιών, πολιτιστικές βιομηχανίες, αστικές αναπλάσεις/ εξευγενισμός των κέντρων των πόλεων

Προσεγγίσεις της βιώσιμης αστικής ανάπτυξης

- Συγγράμματα:
- Hall, T., 2005, *Αστική Γεωγραφία*. Αθήνα: Κριτική.
 - Νικολαΐδου, Σ., 1993, *Η κοινωνική οργάνωση του αστικού χώρου*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Φάκελος
σημειώσεων: Συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου
<http://openececlass.panteion.gr/modules/document/?course=TMG>.

Παρατηρήσεις: -

510140

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στα εννοιολογικά εργαλεία για την ανάλυση και ερμηνεία ζητημάτων εκπαιδευτικής πολιτικής σε διεθνή και συγκριτική προοπτική. Εξετάζεται η έννοια του συγκριτικού επιχειρήματος και η σχέση του με την εκπαιδευτική πολιτική και παρουσιάζονται οι βασικές θεωρήσεις της συγκριτικής εκπαίδευσης από τη γένεσή της ως πεδίου μελέτης έως σήμερα: η ιστορική προσέγγιση (Sadler, Kandel, Hans, Mallinson, Bereday), η προσέγγιση που αναζητά την «επιστημονική» ταυτότητα του κλάδου (Holmes, King, Noah & Eckstein), παραδείγματα συγκριτικής σπουδής και αμφισβήτησής τους (ο δομολειτουργισμός και οι Anderson και Foster, η σχέση εκπαίδευσης και ανάπτυξης, η κριτική των κυρίαρχων θεωρήσεων και ο Καζαμιάς), οι ανακατατάξεις στη συγκριτική σπουδή της εκπαίδευσης και ο πλουραλισμός των θεωρήσεων. Παρουσιάζεται, έτσι, η συγκριτική εκπαίδευση ως πεδίο μελέτης που ασχολείται με τη σχέση μεταξύ κοινωνιών και των εκπαιδευτικών τους συστημάτων, ξεκινώντας έξω από το εκπαιδευτικό σύστημα, σε μια προσπάθεια να «διαβάσει» το πολιτισμικό, ιστορικό, κοινωνικο-οικονομικό και πολιτικό πλαίσιο των κοινωνικών σχηματισμών έναντι των οποίων κατανοούνται οι εκπαιδευτικές μορφές. Προς αυτή την κατεύθυνση, αναλύονται και ερμηνεύονται ζητήματα εκπαιδευτικής πολιτικής επιλεγμένων ευρωπαϊκών χωρών, με έμφαση στις επιδράσεις της ευρωπαϊκής εκπαιδευτικής πολιτικής.

Συγγράμματα: - Πρόκου, Ελ., επιμ., 2011. *Κοινωνικές διαστάσεις των πολιτικών στην ανώτατη εκπαίδευση: Συγκριτική και διεθνής προσέγγιση*. Αθήνα: Διόνικος.

Σημειώσεις: OXI

Φάκελος: NAI

Παρατηρήσεις: -

510141

ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/τριών στο εννοιολογικό πλαίσιο για την εκπαίδευση ενηλίκων και τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση. Στο πλαίσιο της αιτιολόγησης της παροχής εκπαίδευσης για ενηλίκους, παρουσιάζονται οι τυπολογίες και οι στρατηγικές εκπαίδευσης ενηλίκων. Προσεγγίζεται το ζήτημα της προώθησης της κοινωνίας της γνώσης και της διά βίου μάθησης στις συνθήκες της παγκοσμιοποίησης, ενώ εξετάζονται οι πολιτικές και τα μοντέλα διά βίου μάθησης στην Ευρώπη. Έμφαση δίνεται στην εξέλιξη της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα, ενώ παρουσιάζεται το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των βασικών φορέων εκπαίδευσης ενηλίκων και των προγραμμάτων που διεξάγουν. Επίσης,

μέσω σημαντικών θεωρητικών προσεγγίσεων του πεδίου (Knowles, Freire, Mezirow, Jarvis) προσεγγίζονται τα θέματα της μάθησης και της διδασκαλίας των ενηλίκων. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάζονται ζητήματα που αφορούν στον ρόλο του εκπαιδευτή ενηλίκων και τις εκπαιδευτικές τεχνικές, και στην εκπαίδευση και την πιστοποίηση των εκπαιδευτών ενηλίκων. Τέλος, παρουσιάζονται οι βασικές αρχές σχεδιασμού προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων, ενώ διερευνάται και η σχέση εκπαίδευσης ενηλίκων και εκπαίδευσης από απόσταση.

Συγγράμματα: - Πρόκου, Ελ., 2009. *Εκπαίδευση ενηλίκων και διά βίου μάθηση στην Ευρώπη και την Ελλάδα*. Αθήνα: Διόνικος.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510142

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Διδάσκουσα: Αικ. Μιχαλοπούλου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες μία βασική, ολοκληρωμένη γνώση για τα στάδια της ερευνητικής διαδικασίας. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα στατιστικής συμπερασματολογίας στο πλαίσιο της ερευνητικής διαδικασίας, δηλαδή τη γενίκευση των δειγματοληπτικών δεδομένων στον υπό διερεύνηση πληθυσμό: Παράμετροι και στατιστικά, μηδενική υπόθεση, κρίσιμη περιοχή, επίπεδο στατιστικής σημασίας, σφάλμα τύπου I και II, ισχύς ελέγχου, έλεγχος υποθέσεων, η διωνυμική κατανομή, βήματα κατά τους ελέγχους, έλεγχος για το μη τυχαίο, έλεγχοι ενός μόνο δείγματος που ενέχουν μέσους και αναλογίες, Κεντρικό Οριακό Θεώρημα, η κατανομή t-Student, εκτίμηση σημείου και διαστήματος, μεροληψία και αποτελεσματικότητα, διαστήματα εμπιστοσύνης, προσδιορισμός μεγέθους δείγματος.

Συγγράμματα: - Ρίτσαρντσον, Σ.Κ., και Βασιλαίνας, Α., 1999, *Στοιχεία επαγωγικής στατιστικής*, Αθήνα: Κάκτος.
- Καλαματιανού Α., 2003, *Κοινωνική Στατιστική: Μέθοδοι μονοδιάστατης ανάλυσης*, Αθήνα: Παπαζήσης.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα (510008), (510014) και (510022).

510143

ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Διδάσκουσα: Μ. Συμεωνάκη

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τη χρήση στοχαστικών υποδειγμάτων για την περιγραφή κοινωνικών διαδικασιών και η εμβάθυνση στην ποιοτική συμπεριφορά σύνθετων κοινωνικών συστημάτων. Στο μάθημα αυτό γίνεται, επίσης, μια

εισαγωγή στην κατασκευή και στο χειρισμό υποδειγμάτων που αποτελούν ένα ισχυρό εργαλείο για κάθε κοινωνικό επιστήμονα. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα κατασκευής στοχαστικών υποδειγμάτων, υποδειγμάτων διακριτού χρόνου για την κινητικότητα σε κλειστά και ανοικτά κοινωνικά συστήματα, Μαρκοβιανών πληθυσμιακών συστημάτων και συστημάτων διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού.

- Συγγράμματα: - Bartholomew, D.J., 1996. *Στοχαστικά μοντέλα για κοινωνικές διαδικασίες*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Βασιλείου, Π.Χ., 2003. *Στοχαστικές μέθοδοι στις επιχειρησιακές έρευνες*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΟΧΙ
- Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα (ΠΕ) μαθήματα 510008-Στατιστική Ι: περιγραφική στατιστική, 510014-Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών και 510022-Στατιστική ΙΙ: δειγματοληπτική θεωρία και πρακτική.

510146

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

Διδάσκων/ουσα: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η περιγραφή και ανάλυση της ανάπτυξης και λειτουργίας των οργανισμών και ειδικότερα των κοινωνικών υπηρεσιών που αποτελούν τους βασικούς φορείς άσκησης πολιτικής κοινωνικής προστασίας. Το μάθημα εξετάζει τον εννοιολογικό και θεωρητικό προσδιορισμό των οργανισμών στην Καπιταλιστική Βιομηχανική Κοινωνία, τη δομή των οργανισμών και τις κλασικές και σύγχρονες προσεγγίσεις στη διοίκηση των οργανισμών. Επίσης, το μάθημα εξετάζει: το ρόλο της εργασίας και απασχόλησης, τεχνολογίας και της νέας διοικητικής ρύθμισης στην οργάνωση και λειτουργία των οργανισμών (π.χ. υγείας, ασφάλισης), την οργανωτική κουλτούρα, τις διαδικασίες αποφάσεων και τις επιπτώσεις των οργανισμών επάνω σε ευπαθείς ομάδες, τις άτυπες διακριτικές πρακτικές (όπως των κοινωνικών υπηρεσιών στην Ε.Ε. και Ελλάδα) και την οργάνωση των οργανισμών και την κοινωνική πολιτική.

- Συγγράμματα: - Watson, T., 2005. *Κοινωνιολογία, εργασία και βιομηχανία*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
- Ψημμένος, Ι. και Σκαμνάκης, Χ., 2008. *Οικιακή εργασία των μεταναστριών και κοινωνική προστασία*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΟΧΙ
- Παρατηρήσεις: -

510156

ΜΕΤΕΜΦΥΛΙΑΚΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Το μάθημα επιχειρεί να προσεγγίσει τον τρόπο οργάνωσης της ελληνικής κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα των κοινωνικών δραστηριοτήτων (Κράτος, οικονομία, ιδεολογία, πολιτισμός), τις

αντιφάσεις που θα δημιουργηθούν καθώς και τους λόγους που θα οδηγήσουν στο πραξικόπημα του 1967. Θα εξεταστούν οι βασικές πολιτικές και κομματικές δυνάμεις της πρώτης μετεμφυλιακής περιόδου (1949- 1967) και η αντιφατική πορεία εγγραφής των αποτελεσμάτων του εμφυλίου στο εσωτερικό του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού (άνοδος της ΕΔΑ στις εκλογές του 1958, Ανένδοτος, κοινωνικοί αγώνες της δεκαετίας του '60, Ιουλιανά). Σε σχέση με το δικτατορικό καθεστώς θα αναδειχθεί η εσωτερική οργάνωσή του, η εξέλιξη της οικονομίας στη συγκεκριμένη περίοδο, θα αναλυθεί η πορεία αμφισβήτησής του και η μετάβαση στη Μεταπολίτευση.

- Συγγράμματα: - Σακελλαρόπουλος, Σ., 1998. *Τα αίτια του απριλιανού πραξικοπήματος*. Αθήνα: Λιβάνης.
 - Χαραλάμπης, Δ., 1985. *Στρατός και πολιτική εξουσία*. Αθήνα: Εξάντας.
- Φάκελος Πρόσθετο υλικό στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open
 σημειώσεων: class του Παντείου Πανεπιστημίου
- Παρατηρήσεις: -

510168

ΔΙΚΑΙΟ, ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΥΠ ΕΣ2 ΔΜ: 3 ΕΕ

Τι είναι το δίκαιο. Οι παράγοντες διαμόρφωσης του δικαίου. Η σημασία της οικονομίας στη διαμόρφωση του δικαίου. Κοινωνία και δίκαιο. Το κράτος και το δίκαιο. Η πολιτική και το δίκαιο. Το πρόβλημα της μη εφαρμογής των νόμων. Η πρόσληψη αλλοδαπών νομοθετικών προτύπων. Οι τύποι του δικαίου.

Τι είναι τα κοινωνικά δικαιώματα. Ιστορική εμφάνισή τους. Η σχέση τους με τα άλλα θεμελιώδη δικαιώματα. Συνταγματικά συστήματα και κοινωνικά δικαιώματα. Διεθνείς οργανισμοί και κοινωνικά δικαιώματα.

Το Ελληνικό Σύνταγμα και τα κοινωνικά δικαιώματα. Η προστασία της οικογένειας, του γάμου, της μητρότητας και της παιδικής ηλικίας. Το δικαίωμα στην υγεία. Το δικαίωμα στην εργασία. Το δικαίωμα στην κοινωνική ασφάλιση. Τα δικαιώματα για κοινωνική πρόνοια και στέγαση.

- Συγγράμματα: - Καλτσώνης, Δ., 2014. *Δίκαιο, οικονομική κρίση και δημοκρατία (δίκαιο και κοινωνία στον 21ο αιώνα)*. Αθήνα: εκδ. Τόπος.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΝΑΙ
 (Κατρούγκαλος, Γ., 2006. *Τα κοινωνικά δικαιώματα*. Αθήνα-Κομοτηνή, εκδ. Αντ. Σάκκουλα, σελ. 1-85.
 Χρυσόγονος, Κ., 2002. *Ατομικά και κοινωνικά δικαιώματα*. Αθήνα-Κομοτηνή: εκδ. Αντ. Σάκκουλα, σελ. 501-540.)
- Παρατηρήσεις: -

510169

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

Διδάσκων: Χ. Ασημόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/τριων με τις θεωρίες και τις βασικές έννοιες της επιστήμης της Κοινωνικής Εργασίας, καθώς και τους τομείς εφαρμογής της.

Ειδικότερα, να γνωρίσουν οι φοιτητές:

- τη μέθοδο της Κοινωνικής Εργασίας με Άτομα, στο ατομικό κλινικό επίπεδο με την κατανόηση της βοηθητικής διεργασίας και ανάπτυξη ικανότητας για χρησιμοποίηση στην πράξη, επίγνωση τεχνικών και δεξιοτήτων εκτίμησης και παρέμβασης στο μικρό-επίπεδο (Κλινική Κοινωνική Εργασία) και ευαισθητοποίηση και γνώση των δυναμικών της επαγγελματικής σχέσης,
- τη μέθοδο της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες, τις αρχές και τη φιλοσοφία της, καθώς και τη μεθοδολογία εφαρμογής της, και
- τη μέθοδο της Κοινοτικής Κοινωνικής Εργασίας, την εντόπιση, ανάλυση, αποτίμηση αναγκών, καθώς και τη μελέτη τρόπων αντιμετώπισής τους, τη συλλογική λήψη αποφάσεων, την προάσπιση κοινωνικών δικαιωμάτων διαφόρων κοινοτικών ομάδων, τον ρόλο του εθελοντισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Ενότητες:

-Συνολτική ιστορική αναδρομή της Κοινωνικής Εργασίας, διεθνώς και στην Ελλάδα, ορισμός, γνωστικό και θεωρητικό υπόβαθρο της Κοινωνικής Εργασίας

-Δεοντολογία και κανόνες που διέπουν την άσκηση της Κοινωνικής Εργασίας, ανθρώπινα δικαιώματα και άσκηση της Κοινωνικής Εργασίας

-Θεωρητική βάση της Κλινικής Κοινωνικής Εργασίας - εισαγωγικές έννοιες, το ψυχοδυναμικό μοντέλο παρέμβασης. Ανάλυση της δυναμικής και των χαρακτηριστικών της επαγγελματικής σχέσης. Αξίες και όρια της κλινικής πρακτικής.

-Μελέτη/ κοινωνικό ιστορικό, εκτίμηση, σχεδιασμός δράσης, διατύπωση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων στόχων, παρέμβαση - περάτωση - αξιολόγηση, πρόγνωση.

-Θεωρητικό υπόβαθρο τη μέθοδο της Κοινωνικής Εργασίας με Ομάδες. Γνώσεις και προϋποθέσεις εφαρμογής της μεθόδου. Είδη και αντικειμενικοί στόχοι ομάδων. Διαδικασία σχηματισμού ομάδων, ανάπτυξη της ομάδας. και ο ρόλος του Κοινωνικού Λειτουργού. Τεχνικές και δεξιότητες παρέμβασης.

-Στρατηγικές και μεθοδολογικά μοντέλα τη μεθόδου της Κοινοτικής Κοινωνικής Εργασίας στην κοινοτική οργάνωση και ανάπτυξη.

-Στάδια εργασίας με την κοινότητα, μέθοδοι και ρόλοι του Κοινωνικού Λειτουργού στο κάθε στάδιο. Διαμόρφωση κοινοτικού προγράμματος και σχέδιο παρέμβασης. Αξιολόγηση κοινοτικού έργου.

-Κοινωνική Εργασία με οικογένειες και παιδιά

-Κοινωνική Εργασία στην εκπαίδευση

-Κοινωνική Εργασία στην υγεία

-Κοινωνική Εργασία στην ψυχική υγεία

-Κοινωνική Εργασία με άτομα με προβλήματα εξάρτησης

-Κοινωνική Εργασία με παραβατικά άτομα.

Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση των κύριων θεωρητικών προσεγγίσεων στην κοινωνική πολιτική και του κράτους πρόνοιας. Για το σκοπό αυτό, εξετάζονται οι παράγοντες διαμόρφωσης και ανάπτυξης του σχετικού θεωρητικού υποβάθρου σε συνάρτηση με τις κύριες – νεωτερικές και μετανεωτερικές προσεγγίσεις από την οπτική του διεπιστημονικού χαρακτήρα της κοινωνικής πολιτικής (φιλελευθερισμός-νεοφιλελευθερισμός, κοινωνική δημοκρατία, Μαρξισμός, Μεταδομισμός, και η θεωρητική σκέψη των κοινωνικών κινημάτων, ιδιαίτερα του φεμινιστικού, του αντιρατσιστικού, του οικολογικού και των νέων κινημάτων χρηστών των υπηρεσιών).

Συγγράμματα: - Δημοπούλου-Λαγωνίκα Μ., 2011. *Μεθοδολογία Κοινωνικής Εργασίας-Μοντέλα Παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος.

-Καλλινικάκη Θ., 2011. *Εισαγωγή στη θεωρία και την πρακτική της κοινωνικής εργασίας*. Αθήνα: Τόπος

-Μαρτινάκη Δ & Μπουρίκος Σ., 2014. *Κοινωνική Εργασία και Ψυχική Υγεία*. Αθήνα: Βήτα Ιατρικές Εκδόσεις

Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510171

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΕΥΡΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:ΧΕ

3

Το μάθημα επιχειρεί να ερμηνεύσει τα αίτια που οδήγησαν στις πρωτοφανείς ιστορικά διαστάσεις της ελληνικής κρίσης λαμβάνοντας υπόψη και τις επιδράσεις που είχε η διεθνής οικονομική κρίση του 2007- 2008. Εξετάζονται και αξιολογούνται οι πολιτικές που ακολουθήθηκαν καθώς και οι επιπτώσεις που αυτές επέφεραν με εστίαση στη ένταση των κοινωνικών ανισοτήτων, στην επέκταση του φαινομένου της φτώχειας και στη διόγκωση φαινομένων κοινωνικής εξαθλίωσης. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στις αλλαγές στη μορφή του Κράτους καθώς και στο κομματικό σύστημα. Τέλος παρακολουθούνται και ερμηνεύονται οι μετασχηματισμοί στην κοινωνική διάρθρωση της χώρας.

Συγγράμματα: Σακελλαρόπουλος, Σπ., 2014. *Κρίση και Κοινωνική Διαστρωμάτωση στην Ελλάδα του 21ου αιώνα*, Αθήνα: Τόπος.

Τριανταφυλλίδου Α.- Γρώπα, Ρ. & Κούκη Χ. (επιμ.), 2013. *Ελληνική κρίση και Ευρωπαϊκή Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Κριτική

Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510173

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΩΣ ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Δ. Γράβαρης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Μολονότι η κοινωνική πολιτική επιμερίζεται σε έναν αριθμό ειδικών πεδίων, όπως για παράδειγμα η υγεία, η εκπαίδευση, η κοινωνική ασφάλιση, κλπ., εντούτοις το στοιχείο που συνδέει και συνέχει αυτές τις επιμέρους δράσεις του κράτους συνίσταται στο ότι η κοινωνική πολιτική τόσο στις ιδιαίτερες μορφές της όσο και στο σύνολό της αποτελεί μία πολιτική του κράτους, μία κρατική πολιτική. Με αφετηρία αυτήν την παραδοχή, το μάθημα θα έχει ως σημείο εστίασης θεωρητικά υποδείγματα ανάλυσης των κρατικών πολιτικών αλλά και τους δυνατούς τρόπους εφαρμογής τους τόσο στα επιμέρους πεδία της κοινωνικής πολιτικής όσο και στο σύνολο της κοινωνικής πολιτικής καθεαυτήν.

- Συγγράμματα:
- Καραγιώργας, Σ., *Δημόσια Οικονομική Ι: Οι Οικονομικές Λειτουργίες του Κράτους* Αθήνα: Παπαζήσης
 - Gough, I., 2008. *Η Πολιτική Οικονομία του Κοινωνικού Κράτους*, , Αθήνα: Σαββάλας.
 - Muller, P. –Surel, Y., 2002. *Η Ανάλυση των Πολιτικών του Κράτους*, Αθήνα: Τυπωθήτω / Gutenberg.
- Σημειώσεις: OXI
 Φάκελος: OXI
 Παρατηρήσεις: -

510174

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ : ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Διδάσκων: Σ. Σακελλαρόπουλος

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός: Το μάθημα επιχειρεί να προσεγγίσει τον τρόπο οργάνωσης της κυπριακής κοινωνίας σε όλα τα επίπεδα των κοινωνικών δραστηριοτήτων (Κράτος, οικονομία, ιδεολογία, πολιτισμός) από την κατάκτηση του νησιού από τους Δυτικούς μέχρι το δημοψήφισμα για το σχέδιο Ανάν (2004). Θα εξεταστούν οι ιδιαιτερότητες της εφαρμογής του φεουδαρχικού, του ασιατικού και του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής κάτω από το ειδικό πρίσμα της ύπαρξης των δύο κοινοτήτων (από την Οθωμανική περίοδο και μετά), του ρόλου της Εκκλησίας και των συμφερόντων των ισχυρών κρατών στην περιοχή (Οθωμανική Αυτοκρατορία, Μ. Βρετανία, ΗΠΑ, ΕΣΣΔ).

- Συγγράμματα:
- Σακελλαρόπουλος, Σπ., 2016. *Ο Κυπριακός Κοινωνικός Σχηματισμός: από τη συγκρότηση στη διχοτόμηση*, Αθήνα: Τόπος.
- Τζεργιάς, Π., 2004, «Γλυκειάς Χώρας» Ιστορία. Η Κύπρος από την Αρχαιότητα ως την Ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τόμος Α', Αθήνα: Σιδέρης.
- Σημειώσεις: OXI
 Φάκελος: OXI
 Παρατηρήσεις: -

510175

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

Διδάσκων: Ηρ. Μαυρίδης

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ3 ΧΕ

Στο εισαγωγικό αυτό μάθημα προσπαθούμε να κατανοήσουμε κάποια βασικά φαινόμενα και θεσμούς του κοινωνικού κόσμου μέσα στον οποίο όλοι / όλες ζούμε καθημερινά μέσα σε συλλογικότητες και θα αναφερθούμε σύντομα σε μια σειρά από διαφορετικά θέματα και τομείς της κοινωνιολογίας. Στόχος του μαθήματος είναι να μας ευαισθητοποιήσει σε κάποιους από τους τρόπους σκέψης, έννοιες και θέματα της κοινωνιολογίας και να μας προτείνει τρόπους ερμηνείας της κοινωνικής πραγματικότητας διαφορετικούς από αυτούς που θεωρούμε συνήθως ως αυτονόητους. Παράλληλα θα μας απασχολήσει και το ζήτημα του γιατί και πώς η κοινωνιολογία – και κατ' επέκταση όλες οι κοινωνικές επιστήμες – θεωρείται επιστήμη, αλλά διαφορετική από τις φυσικές επιστήμες· εδώ θα πρέπει να θέσουμε το ερώτημα ποιο είναι το αντικείμενο της επιστήμης, της σχέσης του επιστήμονα -

κοινωνιολόγου με αυτό όπως των στόχων της επιστήμης. Τέλος θα προσπαθήσουμε να κατανοήσουμε μια σειρά από διαφορετικές όψεις και θεσμούς της κοινωνικής ζωής όπως η οικογένεια, η θρησκεία, η εργασία, οι οργανώσεις, η κοινωνική διαστρωμάτωση, ο εξαστισμός, η παγκοσμιοποίηση, τα ΜΜΕ, η εθνότητα, η παρέκκλιση, η κοινωνική μεταβολή, η βιομηχανική κοινωνία κ.λπ.

Συγγράμματα: - Giddens A., 2009, *Κοινωνιολογία*, Gutenberg
- Hughes M. & Kroehler C., 2007, *Κοινωνιολογία: Οι βασικές έννοιες*, Κριτική
- Alexander J.C., Thompson K. & Edles L.D., 2016, *Σύγχρονη εισαγωγή στην κοινωνιολογία*, Gutenberg

Σημειώσεις: OXI

Φάκελος: OXI

Παρατηρήσεις: -

51076

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΟΙΟΤΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΥΣ

Διδάσκουσα: Γ. Πετράκη

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών και φοιτητριών στη διαδικασία των ποιοτικών κοινωνικών ερευνών και η απόκτηση γνώσεων για τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την εκτέλεσή τους. Το μάθημα πραγματεύεται τα κοινά στάδια σχεδιασμού όλων των εμπειρικών κοινωνικών ερευνών και τις ποιοτικές μεθόδους παραγωγής και ανάλυσης δεδομένων.

Συγγράμματα: - Mason, J., 2003. *Η διεξαγωγή της ποιοτικής έρευνας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Σημειώσεις: OXI

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές συνδυάσουν το μάθημα με το 510014-Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών.

510177

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκων: Κ. Δημουλάς

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ3 ΧΕ

Το μάθημα στοχεύει στην καλλιέργεια των γνώσεων που είναι αναγκαίες για την κατανόηση του ρόλου της κοινωνικής πολιτικής στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων καθώς και των επιπτώσεων που προκαλούνται από τις διαφορετικές εφαρμογές των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής στα διαφορετικά οικονομικά, πολιτικά, πολιτισμικά και τεχνολογικά περιβάλλοντα

Η διδακτέα ύλη του μαθήματος επικεντρώνεται στους παρακάτω άξονες περιεχομένου:

-Βασικές έννοιες της κοινωνικής πολιτικής(αμοιβαιότητα, αλληλεγγύη, αναδιανομή, κοινωνική δικαιοσύνη, αποτελεσματικότητα, ισότητα, αναπαραγωγή).

-Κοινωνικά προβλήματα και ανάγκες (βασικά χαρακτηριστικά –είδη-αντιλήψεις)

-Βασικές μέθοδοι ανάλυσης των κοινωνικών προβλημάτων και προσδιορισμού των αναγκών

- Τρόποι αντιμετώπισης των κοινωνικών προβλημάτων από την κοινωνική πολιτική (ρυθμίσεις-αναδιανομή-κοινωνικά δικαιώματα-προγράμματα- υπηρεσίες)
- Θεσμοί και προγράμματα κοινωνικής πολιτικής στον ύστερο καπιταλισμό(προγράμματα ασφάλισης και προγράμματα κοινωνικής βοήθειας)
- Βασικές μέθοδοι Ανάπτυξης και εφαρμογής των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής
- Μέθοδοι Διοίκησης των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής
- Ο ρόλος και τα χαρακτηριστικά των στελεχών άσκησης κοινωνικής πολιτικής (γραφειοκράτες-επαγγελματίες-εθελοντές)
- Βασικά χαρακτηριστικά, προδιαγραφές και κανόνες των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής
- Μέθοδοι χρηματοδότησης της κοινωνικής πολιτικής
- Επιδιώξεις και σκοπιμότητες στην αξιολόγηση της κοινωνικής πολιτικής
- Βασικές αρχές και μέθοδοι αξιολόγησης των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής

- Συγγράμματα:
- Βενιέρης, Δ., 2015. *Κοινωνική Πολιτική. Έννοιες και Σχέσεις*. Αθήνα: Τόπος
 - Spicker P., 2004. *Το κράτος πρόνοιας. Μία γενική θεωρία*. Αθήνα:Διόνικος

Φάκελος
σημειώσεων

Σημειώσεις μαθήματος στον ΠΑΝΔΗΜΟ .
Συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου
<http://openececlass.panteion.gr/modules/document/?course=TMG.....>

Παρατηρήσεις:

-

510178

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Διδάσκουσα: Δ. Παπαδοπούλου

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με τις έννοιες και την προβληματική του κοινωνικού αποκλεισμού και των κοινωνικών δικαιωμάτων. Ως εισαγωγικό μάθημα, μελετούμε τις διαφορετικές διαστάσεις του φαινομένου του κοινωνικού αποκλεισμού που χαρακτηρίζει την ελληνική και τις σύγχρονες ευρωπαϊκές κοινωνίες. Η προετοιμασία για την επιστημονική προσέγγιση και την άμεση και χωρίς στερεότυπα αντιμετώπιση των προβλημάτων που θίγουν τις κοινωνικά αποκλεισμένες ομάδες. Οι έννοιες της κοινωνικής ένταξης και της ενσωμάτωσης συμπληρώνουν τη μελέτη του αποκλεισμού καθώς βρίσκονται στον εννοιολογικό αντίπολο. Μία από τις διαστάσεις του αποκλεισμού είναι η αδυναμία πρόσβασης στα κοινωνικά δικαιώματα. Σχέση και σύνδεση του αποκλεισμού με τα ανθρώπινα δικαιώματα εν γένει και τα κοινωνικά ειδικότερα. Το μάθημα πραγματεύεται την εξέταση των κοινωνικών δικαιωμάτων στο πλαίσιο του κοινωνικού κράτους μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα (εργασιακές σχέσεις, κοινωνική ασφάλεια, ισότητα ευκαιριών, μετανάστευση, υγεία και στέγαση).

Συγγράμματα:

Παπαδοπούλου, Δ., 2012. *Κοινωνιολογία του αποκλεισμού την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η διάρρηξη του κοινωνικού δεσμού και η αδυναμία συμμετοχής στα κοινωνικά δικαιώματα υπό συνθήκες*

Σημειώσεις: κρίσης. Αθήνα: Τόπος.
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510179

ΕΡΓΑΣΙΑ, ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Ι. Ψημμένος

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση της σημασίας της εργασίας και της απασχόλησης στην κοινωνική προστασία και ευημερία. Η εργασία και η απασχόληση ως ανάγκη επιβίωσης, τρόπος ζωής, ως απόρροια συνηθειών και αντιλήψεων για την κοινωνική ανάπτυξη, αποτελούν το κύριο μέρος της θεωρητικής, μεθοδολογικής και ερευνητικής αντίληψης του μαθήματος. Η πρώτη ενότητα παρουσιάζει τις κύριες προσεγγίσεις στην ανάλυση της εργασίας και της απασχόλησης και τις διασυνδέσεις τους με την κοινωνική πολιτική. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις πολιτικές που ακολουθήθηκαν σε περιόδους οικονομικής και κοινωνικής κρίσης. Η δεύτερη ενότητα εστιάζει την προσοχή στη μεθοδολογία της εργασίας και της απασχόλησης, στις μεθόδους και στους τρόπους έρευνας και αξιολόγησης των επιπτώσεων στην κοινωνική ευημερία. Η τρίτη ενότητα αφορά τη μελέτη περιπτώσεων επαγγελματικών ομάδων όπως είναι αυτή των οικιακών εργατριών, και την σημασία που έχουν στο σχεδιασμό και την εφαρμογή κοινωνικής πολιτικής.

Συγγράμματα: - Watson, T. (2005) *Κοινωνιολογία, Εργασία και Βιομηχανία*, Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
Taylor, F. (2007) *Αρχές Επιστημονικού Μάνατζμεντ*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Φούσκας, Θ. (2012) *«Κοινότητες» μεταναστών και εργασιακή αντιπροσώπηση*, Αθήνα: Παπαζήσης.
Ψημμένος, Ι. και Χρ. Σκαμνάκης (2008) *Οικιακή Εργασία των Μεταναστριών και Κοινωνική Προστασία*, Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510180

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Διδάσκοντες: Σ. Σακελλαρόπουλος-Αντ. Μουσιδης

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι να δοθεί στους/στις φοιτητές/τριες μια συνοπτική αλλά όσο γίνεται πιο σφαιρική και πολυεπίπεδη εικόνα του νεότερου ελληνισμού και της συγκρότησης, της δυναμικής και της λειτουργίας της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας. Για το λόγο αυτό εξετάζονται ζητήματα όπως η πορεία της συγκρότησης του ελληνικού κράτους και της ελληνικής κοινωνίας από τις αρχές του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα, η εξέλιξη του ελληνικού πληθυσμού, η ανακατανομή του στον χώρο και ο Εξαστισμός της χώρας, η Εκκλησία της Ελλάδος και η σχέση της με το Κράτος, ο ελληνισμός της διασποράς, όψεις του νεοελληνικού πολιτισμού κλπ.

- Συγγράμματα: - Μωυσίδης, Α., Σακελλαρόπουλος, Σ., επιμ., 2010. *Η Ελλάδα στον 19ο και 20ο αιώνα*. Αθήνα: Τόπος
- Κρεμμυδάς, Β., 1999. Εισαγωγή στη νεοελληνική οικονομία. Αθήνα: Τυπωθήτω
- Φάκελος Panteion-Professors Notes: Σ ΜΩΥ 002000077847
σημειώσεων:
Παρατηρήσεις: -

510181

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκουσα: Μ. Κορασίδου

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ3 ΕΕ

Το μάθημα παρακολουθεί τις μεταβολές που υφίσταται το κοινωνικό ζήτημα από τη Μεσαιωνική Δύση στις σύγχρονες κοινωνίες. Εξετάζει πως από το μεσαιωνικό ήθος της φτώχειας που επηρεάζεται από το χριστιανικό μήνυμα και σύμφωνα με το οποίο η φτώχεια αποτελεί πνευματική αρετή και γίνεται αποδεκτή όταν αποτελεί προϊόν ελεύθερης επιλογής, περνάμε το 19ο αιώνα στη φιλελεύθερη αντίληψη περί ατομικής ευθύνης και περί εκούσιας φτώχειας, της φτώχειας ως κοινωνικής συμπεριφοράς. Εξετάζει ακόμη, στα πλαίσια του 19ου αιώνα, πως αναπτύσσεται η αγαθοεργός δράση που προσλαμβάνει τη μορφή της φιλανθρωπικής κίνησης, καθώς επίσης και την ανάπτυξη της εργοδοτικής κηδεμονίας. Εξετάζει επίσης την πρόκληση του σοσιαλισμού και πως ο φόβος της κοινωνικής σύγκρουσης οδηγεί στην υιοθέτηση των πρώτων κοινωνικών νόμων στις τελευταίες δεκαετίες του 19ου και τις πρώτες του 20ου αιώνα, καθώς επίσης και την εργασία των γυναικών και τις αντιστάσεις που αυτή συνάντησε τον 19ο αιώνα. Εξετάζει τέλος, τη συγκρότηση του κράτους πρόνοιας μεταπολεμικά, τη νεοφιλελεύθερη κριτική του, την κριτική σκέψη του Μισέλ Φουκώ και την φεμινιστική αμφισβήτηση των δεκαετιών 1970 και 1980.

- Συγγράμματα: - F. Ewald, *Ιστορία του κράτους πρόνοιας*, Αθήνα 2000
- F.X. Merrien (επιμ.), *Αντιμέτωποι με τη φτώχεια. Η Δύση και οι φτωχοί χθες και σήμερα*, Αθήνα 1996.

Φάκελος σημειώσεων: Υλικό μαθήματος στο e-class
Παρατηρήσεις: -

510182

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Κ. Λελεδάκης

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Το μάθημα παρουσιάζει την εμφάνιση της σύγχρονης έννοιας του κοινωνικού και τους βασικούς θεματικούς άξονες πάνω στους οποίους αναπτύχθηκαν οι διάφορες κλασικές θεωρίες για τη κοινωνία. Αναφέρεται στο έργο των G. Vico, A. Comte, H. Spencer, J.S. Mill, W. Dilthey, K. Marx, E. Durkheim, M. Weber, V. Pareto, G. Simmel εστιάζοντας ιδιαίτερα

στους Marx, Durkheim και Weber. Τονίζεται ο θεμελιώδης ρόλος των κλασικών στη οριοθέτηση της σκέψης για το κοινωνικό και ανιχνεύεται η επικαιρότητα που διατηρεί ακόμη το έργο τους. Συνδέεται η εννοιολόγηση της κοινωνίας με το πεδίο της κοινωνικής πολιτικής.

Συγγράμματα: - Αντωνοπούλου, Μ., 2007. *Οι κλασικοί της κοινωνιολογίας*. Αθήνα: Σαββάλας.
- Craib, I., 2009. *Κλασική κοινωνική θεωρία*. Αθήνα: Κατάρτι.
Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: - -

510183

ΕΡΓΑΣΙΑΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Διδάσκων: Ι. Κουζής

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην έννοια των εργασιακών σχέσεων, στην εξέταση του φαινομένου της εργασίας στο πλαίσιο των κοινωνικών δικαιωμάτων. Ειδικότερη έμφαση δίδεται στη σχέση του εργατικού δικαίου και της κοινωνικής πολιτικής, και στην ανάλυση του περιεχομένου των δικαιωμάτων που απορρέουν από την σχέση της μισθωτής εξαρτημένης εργασίας.

Συγγράμματα: - Κουκιάδης, Ι., 2011. *Εργατικό δίκαιο: Ατομικές εργασιακές σχέσεις και το δίκαιο της ευελιξίας της εργασίας*. Αθήνα-Θεσσαλονίκη: Σάκκουλας.
- Λεβέντης, Γ. και Παπαδημητρίου, Κ., 2011. *Ατομικό εργατικό δίκαιο*. Μ. Πετίνη & Σια ΕΕ, Δελτίο Εργατικής Νομοθεσίας.
Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510184

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Ε. Πρόκου

ΥΠ ΕΣ1 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στις βασικές κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της σχέσης εκπαίδευσης και κοινωνίας. Προς αυτή την κατεύθυνση παρουσιάζεται η προσέγγιση του E. Durkheim, η δομολειτουργική θεώρηση και η προσέγγιση του T. Parsons. Παρουσιάζεται η μαρξιστική ανάλυση της εκπαίδευσης και οι θεωρίες της άμεσης αναπαραγωγής μέσω των έργων των S. Bowles & H. Gintis, P. Bourdieu & J.C. Passeron και B. Bernstein. Παρουσιάζεται η μαρξιστική ανάλυση της εκπαίδευσης και οι θεωρίες περί αντίστασης, σχετικής αυτονομίας και βολонταρισμού μέσω των έργων των M. Apple, H. Giroux και P. Willis. Παρουσιάζεται η βεμπεριανή θεώρηση της σχέσης εκπαίδευσης και κοινωνίας μέσω των έργων των M. Archer, R. Collins και R. Turner. Τέλος, προσεγγίζεται η σύνδεση της εκπαιδευτικής πολιτικής με την κοινωνική πολιτική και διερευνάται η επίτευξη του στόχου της «ισότητας εκπαιδευτικών ευκαιριών» υπό το πρίσμα των διαφορετικών κοινωνιολογικών θεωρήσεων.

- Συγγράμματα: - Καντζάρα, Β., 2008. *Εκπαίδευση και κοινωνία: Κριτική διερεύνηση των κοινωνικών λειτουργιών της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πολύτροπον.
- Blackledge, D. και Hunt, B., 2004. *Κοινωνιολογία της εκπαίδευσης*. Αθήνα: Μεταίχμιο.
- Σημειώσεις: ΟΧΙ
- Φάκελος: ΟΧΙ
- Παρατηρήσεις: -

510185

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκοντες: Θ. Ανθοπούλου -Α. Μωϋσίδης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η μελέτη και κατανόηση των διαδικασιών αγροτικής αναδιάρθρωσης και των κοινωνικών και οικονομικών μετασχηματισμών του αγροτικού χώρου που επαναπροσδιορίζουν τις συνθήκες και τις γενεσιουργές αιτίες των κοινωνικών ανισοτήτων, διακρίσεων και αποκλεισμών στην ύπαιθρο. Τα ζητήματα αυτά θα μελετηθούν υπό το πρίσμα των μεταβαλλόμενων σχέσεων πόλης – υπαίθρου, του τοπικού και του παγκόσμιου και της συνακόλουθα διαμορφούμενης «νέας αγροτικότητας» τόσο ως κοινωνική όσο και ως θεσμική κατασκευή στο πλαίσιο των πολιτικών αγροτικής ανάπτυξης και εδαφικής συνοχής.

Βασικά θέματα που θα συζητηθούν είναι:

Ορισμοί και κατανόηση του αγροτικού χώρου και κοινωνίας. Περιγραφικοί και κοινωνικο-πολιτισμικοί ορισμοί. Το αγροτικό ως τοπικότητα και ως κοινωνική αναπαράσταση

Διαδικασίες αγροτικής αναδιάρθρωσης. Παγκοσμιοποίηση, γεωργικός εκσυγχρονισμός και κοινωνική αλλαγή. Χωρικές, οικονομικές, κοινωνικές ανισότητες (μικρή οικογενειακή εκμετάλλευση, ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, μικροαγροτική επιχειρηματικότητα, κ.λπ.)

Κρίση στη γεωργία και μεταπαραγωγιστική μετάβαση. Νέα διακυβεύματα της ανάπτυξης και πολιτικές της τοπικής/ αγροτικής ανάπτυξης

Κοινωνική και δημογραφική αλλαγή στον αγροτικό χώρο. Κοινωνική ανασύνθεση, κοινωνικές και επαγγελματικές ταυτότητες και δεξιότητες, νέοι δρώντες της ανάπτυξης και ζητήματα διακυβέρνησης του αγροτικού χώρου (γηγενείς και νεο-εισερχόμενοι από την πόλη, αλλοδαποί μετανάστες, κ.λπ.), νέες μορφές ανισοτήτων και αποκλεισμού.

Αγροτική αναδιάρθρωση και ζητήματα απασχόλησης/ πολυαπασχόλησης στην ύπαιθρο. Η συζήτηση θα εστιάσει σε επιμέρους κοινωνικές κατηγορίες όπως: γυναίκες και έμφυλες ανισότητες, νέοι αγρότες, ηλικιωμένοι, μετανάστες.

Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός στον αγροτικό χώρο

- Συγγράμματα: - Woods, M., 2011. *Γεωγραφία της υπαίθρου*, Αθήνα: Κριτική.
- Φάκελος Συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου)
- σημειώσεων: <http://openecclass.panteion.gr/modules/document/?course=TMG.....>

Παρατηρήσεις: -

510186

ΚΡΑΤΟΣ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗΣ

Διδάσκων: Δ. Γράβαρης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ 3 ΧΕ

Το μάθημα αυτό έχει ως αντικείμενο τις μορφές παρέμβασης του κράτους στην αγορά εργασίας και στη δομή απασχόλησης. Πιο συγκεκριμένα, οι παραδόσεις θα εστιάσουν στις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

- [1] Οι έννοιες της αγοράς εργασίας και της δομής απασχόλησης
- [2] Η αγορά εργασίας και η δομή απασχόλησης ως πεδία κρατικής παρέμβασης
- [3] Οι έννοιες της απασχόλησης και της ανεργίας: Μέθοδοι μέτρησης και καταγραφής
- [4] Τύποι και μορφές ανεργίας
- [5] Η έννοια της πολιτικής απασχόλησης
- [6] Τύποι και μορφές πολιτικών απασχόλησης

Συγγράμματα: - Δεδουσόπουλος, Απ., *Θεωρίες της Ανεργίας*, Αθήνα: Τυπωθήτω / Gutenberg

- Esping – Andersen, G., 2014. *Οι Τρεις Κόσμοι του Καπιταλισμού της Ευημερίας*, Αθήνα: Τόπος.

- Καραμεσίνη, Μ. – Κουζής Ι. [επιμ], 2005. *Πολιτική Απασχόλησης. Πεδίο Σύζευξης της Οικονομικής και Κοινωνικής Πολιτικής*, Αθήνα: Gutenberg / ΚΕΚΜΟΚΟΠ.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510187

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ 3 ΧΕ

Το μάθημα εξοικειώνει τους/τις φοιτητές/τριες με τα Συντάγματα και την εξέλιξη των συνταγματικών θεσμών της Ελλάδας από το 1821 μέχρι την αναθεώρηση του 2001.

Εξετάζονται το σχέδιο Συντάγματος του Ρήγα Φεραίου, τα Συνταγματικά κείμενα της επανάστασης αλλά ιδίως τα Συντάγματα που ίσχυσαν κατά τη διάρκεια του βίου του νεοελληνικού κράτους, οι βασικοί πολιτειακοί και πολιτικοί θεσμοί, η οργάνωση των εξουσιών, η εξέλιξη των ατομικών δικαιωμάτων, τα κοινωνικά δικαιώματα, στη διαλεκτική αλληλεπίδρασή τους με την κοινωνική, οικονομική και πολιτική πραγματικότητα, εσωτερική και διεθνή.

Συγγράμματα: - Καλτσώνης Δ., *Ελληνική Συνταγματική Ιστορία (1821-2001)*, Αθήνα, εκδ. Ξυφαράς, 2017

- Αλιβιζάτος Ν., *Το Σύνταγμα και οι εχθροί του στη νεοελληνική ιστορία 1800-2010*, Αθήνα, εκδ. Πόλις, 2011

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510188

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ 3 ΧΕ

Το μάθημα εξοικειώνει τους/τις φοιτητές/τριες με το πολιτικό σύστημα και τα κοινωνικά δικαιώματα αναπτυσσόμενων χωρών με έμφαση στη Λατινική Αμερική και στην Κίνα, δυο περιοχές του πλανήτη με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και βαρύνουσα σημασία. Εξετάζονται στοιχεία των πολιτικών και συνταγματικών θεσμών, των κοινωνικών δικαιωμάτων που καταγράφονται στα Συντάγματα, σε διαλεκτική σύνδεση με την κοινωνική πραγματικότητα και τις πολιτικές εξελίξεις.

Μέρος Α:

1. Λ. Αμερική, το κοινωνικό πρόβλημα και τα κοινωνικά κινήματα στον 20ό και 21ο αιώνα
2. Ο “νέος συνταγματισμός”: Τα Συντάγματα της Βενεζουέλας, της Βολιβίας και του Εκουαδόρ. Βασικά στοιχεία του πολιτικού συστήματος, κοινωνικές αντιθέσεις και κατάσταση των κοινωνικών δικαιωμάτων
3. Το Σύνταγμα της Αργεντινής: Βασικά στοιχεία του πολιτικού συστήματος, οι κρίσεις και η κατάσταση των κοινωνικών δικαιωμάτων
4. Το “πείραμα” της Χιλής του Αλιέντε: κράτος, οικονομική και κοινωνική πολιτική
5. Το Σύνταγμα της Κούβας: Βασικά στοιχεία του πολιτικού συστήματος και η κατάσταση των κοινωνικών δικαιωμάτων

Μέρος Β:

1. Πολιτικό σύστημα και κοινωνικά δικαιώματα μετά την επανάσταση στην Κίνα: το Σύνταγμα του 1954
2. Πολιτικό σύστημα και κοινωνικές αντιθέσεις στην “πολιτιστική επανάσταση”, το Σύνταγμα του 1975
3. Η εξέλιξη του πολιτικού συστήματος: το Σύνταγμα του 1978 και του 1982
4. Πολιτικό σύστημα στη σύγχρονη Κίνα: οι βασικοί πολιτικοί θεσμοί, τα χαρακτηριστικά της πολιτικής εξουσίας, η σχέση της με την οικονομία, το ισχύον Σύνταγμα του 1982/1987/1993/1999/2004. Ο ρόλος και οι τάσεις ανάπτυξης του δικαίου στη σύγχρονη Κίνα, η κατάσταση των ελευθεριών
5. Κοινωνικές αντιθέσεις και κοινωνικά δικαιώματα στη σύγχρονη Κίνα

Συγγράμματα: - Καλτσώνης Δ., *Το δίλημμα της Μπολιβαριανής Δημοκρατίας (κράτος και δίκαιο στη Βενεζουέλα του Ούγκο Τσάβες)*, Αθήνα, εκδ. Ξιφαράς, 2010.

Φάκελος Δ. Καλτσώνης, «Η κυβέρνηση Αλιέντε, το κράτος και η οικονομία», στον τόμο Ο Φιδέλ Κάστρο για τον Αλιέντε, Αθήνα, εκδ. Τόπος, 2017

Σημειώσεων: Δ. Καλτσώνης, «Το Σύνταγμα του 1982/1988/1993/1999/2004 και η δημοκρατία στη σύγχρονη Κίνα», περ. Το Σύνταγμα, τευχ. 3-4/2013, σελ. 489-499

Δ. Καλτσώνης, «Παγκοσμιοποίηση, δίκαιο και κοινωνικές αντιθέσεις στην Κίνα», περ. Μαρξιστική Σκέψη, τ. 20, 2016, σελ. 210-220

Δ. Καλτσώνης, «Δημοκρατία και κρατική εξουσία στη ΛΔ Κίνας: το Σύνταγμα του 1954», περ. Μαρξιστική Σκέψη, τ. 17, 2015, σελ. 259-273

Παρατηρήσεις: -

510189

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΤΗ ΝΕΟΤΕΡΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Διδάσκουσα: Μ. Κορασίδου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ 3 ΧΕ

Το μάθημα παρακολουθεί τη διαμόρφωση του ελληνικού κράτους από τον 18ο στον 21ο αιώνα. Εξετάζει την οθωμανική κυριαρχία, το μετασχηματισμό της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (18ος αιώνας-1821), την Ελληνική Επανάσταση και τη γέννηση του ελληνικού κράτους (1821-1832), την έλευση των Βαυαρών στην Ελλάδα (1833-1843), την Οθωμανική διακυβέρνηση (1844-1862) και τη συγκρότηση του Βασιλείου της Μεγάλης Ιδέας, την βασιλεία του Γεωργίου Α, την αρχή της δεδηλωμένης και το πέρασμα από τη Μεγάλη Ιδέα στο Πρότυπο Βασίλειο (1863-1880), το δικομματικό σύστημα και την ήττα του 1897 (1881-1897), το κίνημα στο Γουδί το 1909, τη Νέα Ελλάδα, τον Εθνικό Διχασμό και τη Μικρασιατική Καταστροφή (1914-1923), το Κοινοβούλιο και δικτατορία (1924-1940), την Κατοχή, την Αντίσταση και τον Εμφύλιο Πόλεμο (1941-1949), το αντικομμουνιστικό κράτος (1950-1974) και τέλος την πραγματοποίηση του ευρωπαϊκού οράματος (1974-2010).

- Συγγράμματα:
- Κ. Κωστής, «Τα κακομαθημένα παιδιά της Ιστορίας». *Η διαμόρφωση του νεοελληνικού κράτους 18^{ος}-21^{ος} αιώνας*, Αθήνα 2013.
 - R. Clogg, *Συνοπτική ιστορία της Ελλάδας*, Αθήνα 2003.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: OXI
- Παρατηρήσεις: -

510191

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΥΠΑΙΘΡΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Διδάσκοντες: Θ Ανθοπούλου-Α. Μωυσίδης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ:3 ΕΕ

Σκοπός μαθήματος είναι η εμβάθυνση στις σύγχρονες λειτουργίες, κοινωνικοοικονομικούς μετασχηματισμούς της υπαίθρου χώρας σ'ένα ανοικτό, παγκοσμιοποιημένο και συνεχώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον (αγορές, τεχνολογίες, γνώση, πολιτισμικά πρότυπα, κινητικότητα πληθυσμών, κοκ) καθώς και η κατανόηση της πολυλειτουργικότητας του αγροτικού χώρου και των νέων διακυβευμάτων της τοπικής ανάπτυξης στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Συνοχής.

Ειδικότερα θέματα που εξετάζονται και συζητούνται είναι:

Έννοιες και προσεγγίσεις της τοπικής και της εδαφικής ανάπτυξης υπό το πρίσμα της βιωσιμότητας των αγροτικών περιοχών (κοινωνία, οικονομία, περιβάλλον)

Εντοπισμός και αξιοποίηση των εδαφικών πόρων και τοπικών ιδιοτυπιών και στρατηγικές βιώσιμης ανάπτυξης και κοινωνικής ένταξης με έμφαση στις Λιγότερο Ευνοημένες Περιοχές.

Από την παραγωγιστική στη μετα-παραγωγιστική γεωργία: Διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας και πολυλειτουργικότητα του αγροτικού χώρου- τουρισμός υπαίθρου- τοπικά αγροδιατροφικά προϊόντα- η εμπορευματοποίηση της αγροτικής κληρονομιάς. Πολιτικές αγροτικής ανάπτυξης (ΚΑΠ)

Περιβαλλοντική αλλαγή, συγκρούσεις για τους αγροτικούς πόρους και προστασία της υπαίθρου. Κοινωνικά κινήματα και δημόσιες πολιτικές

Η ύπαιθρος στην πόλη: Εναλλακτικά δίκτυα τροφίμου, κινήματα πόλης και διατροφική δικαιοσύνη στο πλαίσιο της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας

Συγγράμματα:	-	Woods, M., 2011. <i>Γεωγραφία της υπαίθρου</i> , Αθήνα: Κριτική.
	-	Ανθοπούλου Θ., (επιμ.) 2013. <i>Περί εντοπιότητας και ιδιοτυπίας των τροφίμων. Μια εδαφική προσέγγιση της ανάπτυξης των</i>

		αγροτικών περιοχών, Αθήνα: Παπαζήσης
Φάκελος σημειώσεων:		Συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου (http://openeclasse.panteion.gr/modules/document/?course=TMG.....
Παρατηρήσεις:		-

510192

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκουσα: Δ. Παπαδοπούλου

ΕΕ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός μαθήματος είναι η γνωριμία του/της φοιτητή/τριας με τη θεματική ενότητα της Κοινωνικής Μεταβολής ως βασική κοινωνιολογική έννοια και με τη σχέση της με την κοινωνική πολιτική. Δίνεται έμφαση στην κατανόηση των διαδικασιών Κοινωνικής Μεταβολής και των παραγόντων που την προκαλούν. Ορισμός της έννοιας και του φαινομένου της Κοινωνικής Μεταβολής και συστηματική ανάλυση των στοιχείων του ορισμού. Παραδείγματα κατανόησης: Σταθερότητα και Μεταβολή, Η Θεωρία της Εξέλιξης, Ανάπτυξη και Εκσυγχρονισμός, Παράγοντες της Κοινωνικής Μεταβολής και Κατευθύνσεις της Κοινωνικής Μεταβολής. Η Κοινωνική Μεταβολή σε σχέση με τη σύγχρονη Κοινωνική Πολιτική και τα πεδία της Εκπαίδευσης, της Εργασίας, της Οικογένειας, της Οικονομίας, της Υγείας, του Αποκλεισμού, της Μετανάστευσης μέσα σε περιβάλλον οικονομικής και κοινωνικής κρίσης..

Συγγράμματα: - Hugues, M. και Kroehler, J.C., 2007. *Κοινωνιολογία. Οι βασικές αρχές*. Αθήνα: Κριτική.
- Βενιέρης Δ. 2015, *Κοινωνική Πολιτική. Έννοια και Σχέσεις*, Αθήνα, εκδόσεις Τόπος.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: -

510410

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΑΤΟΜΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Διδάσκων: Κ. Λελεδάκης

ΣΕ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Το ερώτημα της σχέσης ατόμου-κοινωνίας είναι από τα θεμελιώδη ερωτήματα της κοινωνικής θεωρίας. Οι περιορισμοί ή καθορισμοί που θέτει η κοινωνία στην αυτονομία του ατόμου και η αναπαραγωγή του κοινωνικού διαμέσου τόσο της 'κατασκευής' του ατόμου όσο και της δράσης του είναι δύο μόνο από τις όψεις του ερωτήματος. Ο ίδιος ο ορισμός του ατόμου ως κοινωνικού υποκειμένου και ο ορισμός της κοινωνίας προϋποθέτουν μία θέση ως προς το ερώτημα αυτό. Το μάθημα στοχεύει σε μία κριτική διερεύνηση των θεωρητικών σχημάτων που έχουν προταθεί για τη σχέση αυτή στην ιστορία της κοινωνιολογικής σκέψης, εστιάζόμενο ιδιαίτερα σε σύγχρονες προσεγγίσεις και στον τρόπο που τίθενται τα ερωτήματα σήμερα. Τα βασικά ερωτήματα/άξονες έρευνας που θα καθοδηγήσουν την ανάλυση είναι

δύο: (α) τι καθορίζει την (κοινωνική) συμπεριφορά του ατόμου; (β) πως παράγεται ή αναπαράγεται το κοινωνικό μέσω της (κατά βάση ατομικής) δράσης.

- Συγγράμματα: - Λίποβατς, Θ. και Ρωμανός, Β., επιμ., 2002. *Το υποκείμενο στην ύστερη νεωτερικότητα*. Αθήνα: Νήσος.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: NAI
- Παρατηρήσεις: - Δεν μπορούν να δηλώσουν το σεμινάριο όσοι/ες φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το μάθημα 510137-Ατομο και κοινωνία.

510401

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: SPSS I

Διδάσκουσα: Αικ. Μιχαλοπούλου

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η στοιχειώδης εκπαίδευση των φοιτητών/τριών στη χρήση του στατιστικού πακέτου για τις κοινωνικές επιστήμες Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Το μάθημα πραγματεύεται: Γενικά: SPSS Data Editor, SPSS Output Viewer. Μετακίνηση στο έγγραφο, Εκκίνηση της εφαρμογής. Ανάγνωση αρχείων δεδομένων SPSS, Αποθήκευση αρχείων δεδομένων SPSS, Εισαγωγή δεδομένων. Ορισμός μεταβλητών, Μετασχηματισμοί μεταβλητών. Γραφικές παραστάσεις στο SPSS. Ανάλυση μιας μεταβλητής: Οι διαδικασίες FREQUENCIES, DESCRIPTIVES και EXPLORE, έλεγχος τυχαιότητας του δείγματος, έλεγχος υπόθεσης για τη μέση τιμή. Ανάλυση δύο μεταβλητών: Ο έλεγχος ανεξαρτησίας χ^2 . Έλεγχος υπόθεσης για την σύγκριση μέσων τιμών. Απλή γραμμική συσχέτιση και παλινδρόμηση. Εφαρμογές.

- Συγγράμματα: - Συμεωνάκη, Μ., 2008. *Στατιστική ανάλυση κοινωνικών δεδομένων με το SPSS 15.0*. Θεσσαλονίκη: Σοφία.
- Field, A., 2016. *Η διερεύνηση της Στατιστικής με τη χρήση του SPSS της IBM*, Αθήνα: Προπομπός.
- Σημειώσεις: OXI
- Φάκελος: OXI
- Παρατηρήσεις: Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει τα μαθήματα (510008), (510014) και (510022).

510430

SEMINAR: STATISTICAL METHODS IN SOCIAL RESEARCH I

Teacher responsible: C. Michalopoulou

compulsory (C) or selection (S) course	year	winter (W) or spring (S) semester
Seminar	4 th	W

The course is an introduction to the principles, methods and practicalities of the design and execution of sample surveys in social investigations and the statistical analysis of social data. Students are trained in the application of statistical techniques to real social science research questions using the SPSS computer package for analyzing the European Social Survey data. At the end of the course, the students should be able to carry out univariate and bivariate analyses and have an appreciation of regression.

- Reading list:
- Blalock, H., 1972. *Social Statistics*. 2nd ed. New York: McGraw-Hill.
 - Field, A., 2013. *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. 4th ed. London: Sage.
 - Moser, C. & Kalton, G., 1972. *Survey Methods in Social Investigation*. 2nd ed. London: Heinemann Educational Books.

510409

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ : ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΚΟΣΜΟΣ

Διδάσκων: X. Μπάγκαβος

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να εκπαιδεύσει τους/τις φοιτητές/τριες στη χρήση στατιστικών δεδομένων που αφορούν στις πληθυσμιακές εξελίξεις στη σύγχρονη Ευρώπη και τον κόσμο. Το σεμινάριο στοχεύει επίσης να εφοδιάσει τους/τις φοιτητές/τριες με γνώσεις οι οποίες θα τους επιτρέψουν να συνδυάσουν την παγκόσμια δημογραφική κατάσταση και μεταβολή με ένα ευρύ φάσμα κοινωνικών-οικονομικών συνεπειών και με την άσκηση δημογραφικών και πληθυσμιακών πολιτικών. Το σεμινάριο πραγματεύεται τις μεταβολές και τις προοπτικές του πληθυσμού στις ανεπτυγμένες, τις υπο-ανάπτυξη και τις αναπτυσσόμενες χώρες, τα προβλήματα και τις προκλήσεις που ανακύπτουν από τις αλλαγές στη γεωγραφική κατανομή του παγκόσμιου πληθυσμού, καθώς και την αιτιολόγηση, το περιεχόμενο και την αποτελεσματικότητα των πληθυσμιακών και δημογραφικών πολιτικών.

Συγγράμματα:	-	Τσίμπος, Κ., επιμ., 2009. <i>Εισαγωγή στην Πληθυσμιακή Γεωγραφία</i> . Αθήνα: Σταμούλης
	-	Vallin, J., 1998. <i>Ο πληθυσμός της γης</i> . Αθήνα: Gutenberg
	-	Τραγάκη, Α., Μπάγκαβος, Χ. και Ντούνας, Δ. 2015. <i>Περί Δημογραφίας και Πληθυσμιακών Εξελίξεων</i> . Ηλεκτρονικό βιβλίο ανοιχτής πρόσβασης (PDF ή HTML) Αθήνα https://repository.kallipos.gr/handle/11419/4670
Φάκελος σημειώσεων:		Αναλυτικό περίγραμμα, θεματικές ενότητες, ηλεκτρονικές πηγές, συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου http://openeclasse.panteion.gr/
Παρατηρήσεις:	-	

510428

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Διδάσκων: Κ. Μέμος

ΣΕ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της συγκρότησης (οργάνωση, χρηματοδότηση, και διαχείριση) του συστήματος κοινωνικής προστασίας (κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική πρόνοια) και των σύγχρονων προβλημάτων που "επενδύουν" την λειτουργία του. Το μάθημα πραγματεύεται τις εννοιολογικές αποσαφηνίσεις, το ιστορικό πλαίσιο διαμόρφωσης του συστήματος κοινωνικής προστασίας, τις σχέσεις οικονομίας και κοινωνικής προστασίας, τη χρηματοοικονομική λειτουργία του συστήματος κοινωνικής προστασίας, την κρίση της

κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και τη σύγκριση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Συγγράμματα:
- Ρομπόλης, Σ. και Χλέτσος, Μ., 1995. *Η κοινωνική πολιτική μετά την κρίση του κράτους πρόνοιας*. Θεσσαλονίκη: Παρατηρητής.
 - Ρομπόλης, Σ. και Μπέτσης, Β., 2016. *Η οδύσσεια του ασφαλιστικού*. Αθήνα: Α.Α. Λιβάνη
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510425 και 510426

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

Διδάσκων: Κ. Μέμος

ΣΕ ΕΣ 3 ΔΜ: 3 ΧΕ&ΕΕ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η εκπαίδευση των σπουδαστών σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο στις ενότητες: υλικό-περιφερειακές συσκευές ενός υπολογιστικού συστήματος, ανάλυση της δομής και των λειτουργιών του λειτουργικού συστήματος, διαδίκτυο: Γενικές έννοιες, φυλλομετρητής ιστού, πύλες, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μηχανές αναζήτησης, εφαρμογές βιβλιογραφικής αναζήτησης και στο πακέτο MS-OFFICE (Ms-Word, Ms-Excel, Ms-Powerpoint). Το σεμινάριο καλύπτει τις απαιτήσεις πιστοποίησης του κρατικού πιστοποιητικού πληροφορικής επιπέδου β2.

- Συγγράμματα:
- Ξαρχάκος, Κ. και Καρολίδης, Δ., 2014. *Μαθαίνετε εύκολα Microsoft Office 2013 (περιέχει Windows 8.1)*. Αθήνα: Άβακας.
- Ξαρχάκος, Κ., και Καρολίδης, Δ., 2014. *Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή*. Αθήνα: Άβακας.

- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: Μάθημα έτους (Δεν μπορεί να δηλωθεί δύο φορές)

510438

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Διδάσκων: Α. Μουσιδής

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική προσέγγιση των μεθόδων παρέμβασης στον κοινωνικό αποκλεισμό και την κοινωνική και οικονομική υστέρηση μέσω της αξιοποίησης δομών της Κοινωνικής Οικονομίας και της παρεπόμενης Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας καθώς και η διερεύνηση των ορίων και προοπτικών του τομέα αυτού για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και την ένταξη στην αγορά εργασίας ευπαθών και όχι μόνο, κοινωνικών κατηγοριών στο πλαίσιο των ευρύτερων στόχων της κοινωνικής πολιτικής.

Συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου)
<http://openeclass.panteion.gr/modules/document/?course=TMG.....>

Παρατηρήσεις: -

510436

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Δ. Γράβαρης

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Το μάθημα αυτό, το οποίο θα διεξαχθεί υπό τη μορφή του σεμιναρίου, έχει ως αντικείμενο τη μισθωτή σχέση και ειδικότερα την έννοια του μισθού της εργασίας. Έχοντας ως αφετηριακή παραδοχή τη «διάλυση» της τυπικής μισθωτής σχέσης και, ταυτόχρονα, την αυξανόμενη διεύρυνση των λεγόμενων «ευέλκτων» μορφών απασχόλησης αλλά και των αδήλωτων μορφών εργασίας, εξελίξεις που είναι τυπικά γνωρίσματα την εποχή του νεοφιλελεύθερου καπιταλισμού, το ερευνητικό ενδιαφέρον θα στραφεί στην εξέταση της ίδιας της έννοιας της μισθωτής σχέσης, όπως αυτή έχει διατυπωθεί στη μαρξική κριτική της πολιτικής οικονομίας. Συγκεκριμένα, ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί τόσο στο πρώιμο – «Παρισινά Χειρόγραφα» (1844) – όσο και στο έργο της ωριμότητας – «Κεφάλαιο» - του Καρλ Μαρξ. Στα κείμενα αυτά, η έννοια της μισθωτής σχέσης αλλά και του μισθού της εργασίας παριστάνεται κατά τη μορφή της εμφάνισής της ως σχέση ανταλλαγής μεταξύ κεφαλαίου και εργασίας, μία μορφή ωστόσο που «κρύβει» και ταυτόχρονα προϋποθέτει τον συστατικό για τις καπιταλιστικές κοινωνίες «χωρισμό» της εργασίας ως υποκειμένου παραγωγής των οικονομικών αξιών από το προϊόν της, δηλαδή από τις ίδιες τις οικονομικές αξίες.

Συγγράμματα: Karl Marx, *Κείμενα από τη Δεκαετία του 1840: Μια Ανθολογία*, ΚΨΜ, Αθήνα, 2014

Karl Marx, *Το Κεφάλαιο – Τόμος Πρώτος*, ΚΨΜ, Αθήνα, 2016

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΝΑΙ

Παρατηρήσεις: -

510439

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Διδάσκων: Χρ. Παπαθεοδώρου

ΣΕ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΧΕ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι η Πολιτική Οικονομία, δηλαδή εκείνη η προσέγγιση μέσα στα πλαίσια της επιστήμης των οικονομικών σχέσεων που υποστηρίζει ότι οι οικονομικές σχέσεις (α) είναι κοινωνικές σχέσεις και όχι απλά ατομικές δοσοληψίες και (β) συνδέονται στενά με τις υπόλοιπες κοινωνικές σχέσεις (εξω-οικονομικές κοινωνικές σχέσεις, πολιτικές σχέσεις). Κατά συνέπεια, κατά την Πολιτική Οικονομία, η οικονομία πρέπει να μελετάται από μία κοινωνική σκοπιά. Μέσα στα πλαίσια αυτά η ανθρώπινη εργασία κατέχει ένα εξαιρετικά ιδιαίτερο και μη-αναγώγιμο σε άλλες παραγωγικές δυνάμεις ρόλο. Αυτό συνήθως εκφράζεται μέσω της Εργασιακής Θεωρίας της Αξίας, δηλαδή της θέσης ότι η εργασία αποτελεί τον βασικό δημιουργό του κοινωνικού πλούτου και ότι οι τιμές των εμπορευμάτων καθορίζονται από την ανθρώπινη εργασία που έχει ξοδευθεί για την παραγωγή τους.

Η έμφαση του μαθήματος είναι κυρίως στην οικονομική ανάλυση. Στο πλαίσιο αυτό συνδυάζεται, ιδιαίτερα στα εισαγωγικά τμήματα του μαθήματος, η οικονομική ανάλυση με

στοιχεία μεθοδολογίας, ιστορίας οικονομικής σκέψης και κοινωνικής και οικονομικής ιστορίας.

Ιδιαίτεροι επιμέρους στόχοι του μαθήματος είναι ανάδειξη, μεταξύ άλλων, των ακόλουθων ζητημάτων:

- (α) η σχέση της επιστήμης των οικονομικών σχέσεων με την κοινωνία και τις κοινωνικές εξελίξεις και συγκρούσεις
- (β) η ιδιαιτερότητα της (ανθρώπινης) εργασίας στην δημιουργία του κοινωνικού πλούτου
- (γ) η σημασία των κοινωνικών σχέσεων και ιδιαίτερα των κοινωνικών τάξεων (και των συγκρούσεων μεταξύ τους) στην οικονομία
- (δ) τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του καπιταλισμού ως κοινωνικο-οικονομικού συστήματος
- (ε) η συγκρότηση σχέσεων οικονομικής εκμετάλλευσης στα πλαίσια του καπιταλιστικού συστήματος
- (στ) οι οικονομικές κρίσεις και η συσχέτιση τους με τις διαδικασίες αναπαραγωγής του καπιταλιστικού συστήματος.

- Συγγράμματα:
- Μαυρουδέας Σ., 2006, *Η πολιτική οικονομία και η κριτική της*, Αθήνα: Τυπωθήτω – Γιώργος Δάρδανος
 - Sweezy P., 2004, *Η θεωρία της καπιταλιστικής ανάπτυξης: Αρχές της μαρξιστικής πολιτικής οικονομίας*, Αθήνα: Gutenberg
 - Heilbroner R. L., 2000, *Οι φιλόσοφοι του οικονομικού κόσμου*, Αθήνα: Κριτική
 - Gough, I, 2008. *Η πολιτική οικονομία του κοινωνικού κράτους*. Αθήνα: Σαββάλας

Σημειώσεις: OXI

Φάκελος: OXI

Παρατηρήσεις: -

510429

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ

Διδάσκων: Χρ. Παπαθεοδώρου

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Το μάθημα είναι σεμιναριακού χαρακτήρα και έχει ως κύριο σκοπό να εμβαθύνει στην κατανόηση των θεωρητικών και μεθοδολογικών ζητημάτων που αντιμετωπίζουμε στην ανάλυση και αξιολόγηση της οικονομικής ανισότητας. Τα φαινόμενα αυτά αποτελούν κομβικής σημασίας έννοιες στην ανάπτυξη του κοινωνικού κράτους και στον σχεδιασμό αλλά και αξιολόγηση πολιτικών στο χώρο της κοινωνικής προστασίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος θα συζητούν βασικά θεωρητικά ζητήματα που σχετίζονται με τον εννοιολογικό προσδιορισμό της οικονομικής ανισότητας μέσα από το πρίσμα της οικονομικής επιστήμης. Θα συζητηθεί ο διττός χαρακτήρας της έννοιας της ανισότητας, ως περιγραφικός και κανονιστικός, που επηρεάζει κάθε απόπειρα ανάλυσης και μέτρησή της. Επίσης θα εξετασθούν οι διάφοροι δείκτες που χρησιμοποιούνται για την μέτρηση της οικονομικής ανισότητας. Θα καταδειχθεί ότι οι δείκτες δεν είναι αξιακά ουδέτεροι αλλά ο καθένας από αυτούς, άμεσα ή έμμεσα, εισαγάγει συγκεκριμένες αξιακές κρίσεις που ανταποκρίνονται σε δεδομένες αντιλήψεις περί κοινωνικής ευημερίας. Παράλληλα θα εξεταστούν διεξοδικά προβλήματα ορισμού και μέτρησης της ανισότητας αλλά και της φτώχειας, που ανακύπτουν στην εμπειρική τους διερεύνηση. Αυτά αφορούν κυρίως την επιλογή των μεταβλητών και των δεικτών κάτω από τους περιορισμούς που επιβάλλονται από τα διαθέσιμα δεδομένα.

Τέλος θα εξεταστεί η χρήση των εναλλακτικών ορισμών και δεικτών στην εμπειρική διερεύνηση πτυχών των φαινομένων αυτών σε εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο.

Συγγράμματα: - Sen A., 2004. *Επανεξετάζοντας την ανισότητα*, Αθήνα: ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗΣ
Σημειώσεις: ΝΑΙ
Φάκελος: - ΝΑΙ(μελέτες σε ηλεκτρονική μορφή)
Παρατηρήσεις: -

510445

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ:ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ II: ΜΕΤΑΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΠΡΟΤΥΠΟ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ

Διδάσκουσα: Γ. Πετράκη

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Το μάθημα Κοινωνιολογία της εργασίας II: μεταβιομηχανικό πρότυπο και εργασία, ως συνέχεια του μαθήματος Κοινωνιολογία της εργασίας I: βιομηχανική παραγωγή και οργάνωση, θα εξετάσει τους μετασχηματισμούς που υφίσταται η εργασία σ' ένα περιβάλλον που συχνά ορίζεται ως μεταβιομηχανικό. Θα διερευνηθεί η σημασία της έννοιας «μεταβιομηχανική κοινωνία» και θα εξετασθούν όψεις του σημερινού εργασιακού προτύπου.

Συγγράμματα: - Πετράκη, Γ., 2008. *Νέες μορφές οργάνωσης της εργασίας*. Αθήνα: Gutenberg.
- Πετράκη, Γ., επιμ., 2012. *Διεθνείς μεταβολές στην οργάνωση της εργασίας*. Αθήνα: Gutenberg.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές/τριες έχουν παρακολουθήσει το μάθημα 510145-Κοινωνιολογία της εργασίας I: Βιομηχανική παραγωγή και οργάνωση.

510437

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Ι.Ψημμένος

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη της σημασίας της μελέτης του κοινωνικού περιθωρίου στην ιστορία και ανάπτυξη της κοινωνικής πολιτικής και στη θεωρητική και ερευνητική προσέγγιση της διαδικασίας της περιθωριοποίησης. Η κοινωνική προστασία ομάδων του πληθυσμού, και πώς διαμορφώνονται διαφορετικές μορφές επιβίωσης, αλληλεγγύης, συνήθειες και προσδοκίες είναι το θέμα της πρώτης ενότητας του μαθήματος. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις μελέτες της Σχολής του Σικάγο και πώς η ένταξη οδηγεί στην περιθωριακότητα. Η δεύτερη ενότητα εστιάζει την προσοχή της στη μελέτη περιθωριοποίησης, τους μεθοδολογικούς προβληματισμούς και στις μεθόδους έρευνας που ακολούθησαν διαφορετικές σχολές προσέγγισης του φαινομένου. Ποιος είναι ο ρόλος των ειδικών στην ταξινόμηση και αξιολόγηση του κοινωνικού περιθωρίου, ποια μέσα χρησιμοποιούν για τη νομιμοποίηση όρων και πολιτικών και πώς αναπαράγεται η περιθωριοποίηση είναι μερικά από τα

κεντρικά ερωτήματα. Η τρίτη ενότητα απασχολείται με τρεις μελέτες περίπτωσης: τους επαίτες, τους έγκλειστους σε άσυλα και το οικιακό υπηρετικό προσωπικό.

- Συγγράμματα:
- Ψημμένος, Ι. και Χρ. Σκαμνάκης (2008) *Οικιακή Εργασία των Μεταναστριών και Κοινωνική Προστασία*, Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Μεγαλοοικονόμου, Θ. (2016) *Λέρος: Μια ζωντανή Αμφισβήτηση της Κλασικής Ψυχιατρικής*, Αθήνα: Άγρα.
 - Savage, M. και A. Warde (1993) *Αστική Κοινωνιολογία, Καπιταλισμός και Νεωτερικότητα*, Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Vincent, B. (επιμ.) (1994) *Οι περιθωριακοί*, Αθήνα: Ροές.
 - Κούζας, Γ. (2017) *Η Επαιτεία στην πόλη: μορφές οργάνωσης, στρατηγικές επιβίωσης και ταυτότητες*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510444

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΔΙΑΘΡΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΤΗΣ Ε.Ε. ΚΑΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκουσα: Σ. Τσολακίδου

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του πλαισίου λειτουργίας των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ε.Ε. (ΕΚΤ, ΕΤΠΑ, Ταμείο Συνοχής, Ταμείο για την Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων της Παγκοσμιοποίησης κ.ά) σε συνάρτηση με την κοινωνική διάσταση των προγραμμάτων και των πρωτοβουλιών που χρηματοδοτούνται από αυτά. Στο μάθημα αναλύονται οι σκοποί, οι κανόνες λειτουργίας, οι άξονες προτεραιότητας και οι διαδικασίες χρηματοδότησης πράξεων. Το μεγαλύτερο μέρος του μαθήματος αφιερώνεται τους κανόνες λειτουργίας, τις πρωτοβουλίες, τα έργα και τις δραστηριότητες που χρηματοδοτεί το ΕΚΤ στο πλαίσιο προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής (απασχόληση, δια βίου μάθηση, κινητικότητα, κοινωνική ένταξη, αντιμετώπιση διακρίσεων, υγεία, προβλήματα νέων κ.ά.)

- Συγγράμματα:
- Μούσης, 2008, *Ευρωπαϊκή Ένωση, Δίκαιο, Οικονομία, Πολιτική*, Αθήνα: Παπαζήσης.
- Σημειώσεις: OXI
Φάκελος: NAI
Παρατηρήσεις: -

510432

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Διδάσκων: Δ. Γράβαρης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Το μάθημα αυτό, το οποίο θα διεξαχθεί υπό τη μορφή σεμιναρίου, έχει ως αντικείμενο τους ιστορικούς μετασχηματισμούς της δημοκρατίας από τις πρώτες περιόδους των κοινοβουλευτικών καθεστώτων μέχρι τη σημερινή εποχή του νεοφιλελευθερισμού. Παράλληλα, θα εξεταστούν οι περιπέτειες ου έχει γνωρίσει η ίδια η έννοια της δημοκρατίας από την αρχική της θεμελίωση στο έργο του J.J. Rousseau μέχρι και το υπόδειγμα της λεγόμενης «Μεταδημοκρατίας» του C. Crouch. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί κατά την εξέταση

του υλικού στις μεταπτώσεις της έννοιας αλλά και των ιστορικών μορφών της δημοκρατίας από την κατανόησή της ως μορφής κυρίαρχης εξουσίας {forma imperii} στην κατανόηση και τη θέση της ως ιδιαίτερης μορφής καθεστώτος {forma regiminis}. Τέλος, θα εξεταστεί σε ξεχωριστή θεματική ενότητα η συνάφεια της δημοκρατίας με την κοινωνική πολιτική δεδομένου ότι η τελευταία, ως πολιτική αναδιανομής δικαιωμάτων, συνιστά το κατ' εξοχήν κοινωνικό περιεχόμενο της δημοκρατίας.

Συγγράμματα: - Κόλιν Κράουτς, *Μεταδημοκρατία*, Εκκρεμές, Αθήνα, 2003
- Johannes Agnoli, *Ο Μετασχηματισμός της Δημοκρατίας και Παρεμφερή Κείμενα* (1967-1998), ΚΨΜ, Αθήνα, 2013.
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις: -

510423

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Διδάσκων: Κ. Δημουλάς

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η κατανόηση των κανόνων άσκησης της κοινωνικής διοίκησης στα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα. Αναλύεται το θεσμικό πλαίσιο της διοίκησης με βάση τους στόχους, οι κανόνες διοίκησης και διαχείρισης των προγραμμάτων κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα (συγχρηματοδοτούμενα από την Ε.Ε. και Εθνικά προγράμματα (π.χ. προγράμματα ΛΑΕΚ, Εργατικής Εστίας, Εργατική Κατοικία κ.ά.) και παρουσιάζονται συγκεκριμένες εφαρμογές ενδεικτικών προγραμμάτων (θεσμικό πλαίσιο, αρχές διαχείρισης, διαδικασίες επιλογής πράξεων, κριτήρια επιλεξιμότητας ενεργειών, συστήματα παρακολούθησης και ελέγχου, αρχές εποπτείας, παρακολούθησης και ελέγχου, αρμοδιότητες των διαφορετικών οργάνων άσκησης της κοινωνικής διοίκησης στα προγράμματα κοινωνικής πολιτικής).

Συγγράμματα: - Μιχαλόπουλος, Ν., 2003. *Από τη δημόσια γραφειοκρατία στο δημόσιο management*. Αθήνα: Παπαζήσης.
- Πολύζος, Ν., 2014. *Διοίκηση και οργάνωση υπηρεσιών υγείας*. Αθήνα: Κριτική.
Σημειώσεις: ΝΑΙ
Φάκελος: ΝΑΙ
Παρατηρήσεις:

510424

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟ ΣΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ

Διδάσκων: Δ. Καλτσώνης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σεμιναριακό μάθημα που εξοικειώνει τους/τις φοιτητές/τριες με σύγχρονα, ειδικά θέματα κράτους και δικαίου.

Σκοπός του Σεμιναρίου είναι η επιστημονική αναζήτηση και συζήτηση σε καίρια θέματα θεωρίας του κράτους και του δικαίου, ευρύτερα, σε θέματα που βρίσκονται στο πεδίο όπου τέμνονται η πολιτική και η νομική επιστήμη. Παρουσιάζονται ειδικά ζητήματα

κοινωνιολογίας του κράτους και του δικαίου, συγκριτικής μελέτης των πολιτικών θεσμών, ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων.

Συγγράμματα: - Δ. Καλτσώνης, *Τι είναι το κράτος; (Τι δημοκρατία χρειαζόμαστε;)*, Αθήνα, εκδ. Τόπος, 2016
Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510440

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Διδάσκουσα: Μ. Κορασίδου

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Το σεμινάριο παρακολουθεί τη διαμόρφωση της κοινωνικής πολιτικής στην Ελλάδα από τις πρώτες μετεπαναστατικές δεκαετίες έως την εποχή του Μεσοπολέμου. Εξετάζει το πως συγκροτείται το κοινωνικό ζήτημα της φτώχειας αμέσως μετά την Ανεξαρτησία, πως η ελληνική κοινωνία αντιμετώπισε τους φτωχούς της κατά τις πρώτες μετεπαναστατικές δεκαετίες και πως η επιδημία της χολέρας του 1854 υπήρξε καταλυτική για την ανάδειξη του ζητήματος της φτώχειας σε κοινωνικό ζήτημα που χρήζει άμεσης αντιμετώπισης. Εξετάζει ακόμη, πως στο δεύτερο μισό του 19^{ου} αιώνα, η φιλανθρωπική κίνηση αναλαμβάνει την διαχείριση της φτώχειας, το λόγο που διατυπώνει για τη φτώχεια και πως επιδίδεται στην πρόνοια και ηθικοποίηση των φτωχών παιδιών και των φτωχών γυναικών. Εξετάζει επίσης, το πως τίθεται το ζήτημα της μισθωτής εργασίας τις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα, πως οργανώνεται το εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα, το πρώτο πλέγμα μέτρων εργατικής πολιτικής, πως τίθεται το ζήτημα της δημόσιας υγείας και πως αναδύονται οι κοινωνικές ασφαλίσεις. Εξετάζει τέλος, τη γέννηση μιας φεμινιστικής συνείδησης τις τελευταίες δεκαετίες του 19^{ου} αιώνα καθώς επίσης και την εμφάνιση του μεσοπολεμικού φεμινισμού.

Συγγράμματα: - Μ. Κορασίδου, *Οι άθλιοι των Αθηνών και οι θεραπευτές τους. Φτώχεια και φιλανθρωπία στην ελληνική πρωτεύουσα τον 19^ο αιώνα*, Αθήνα 2000.
- Α. Λιάκος, *Εργασία και πολιτική στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου. Το Διεθνές Γραφείο Εργασίας και η ανάδυση των κοινωνικών θεσμών*, Αθήνα 1993.

Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510441

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ, ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων: Ηρ. Μαυρίδης

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να διερευνήσουμε μια σειρά διαφορετικών προσεγγίσεων που κρύβονται κάτω από τη έννοια *ιδεολογία* είτε με την ευρεία έννοια του όρου ως συνολική κοσμοθεώρηση, είτε με την στενή έννοια ενός διαστρεβλωτικού σχήματος ερμηνείας της πραγματικότητας. Ο στόχος είναι να κατανοήσουμε και να αναλύσουμε κριτικά μερικά

βασικά θεωρητικά ζητήματα που εμπλέκονται στον όρο ιδεολογία και τις σχέσεις της με τις μορφές της κοινωνικο-επιστημονικής γνώσης, - και αυτό στο βαθμό που κάθε κοινωνική πολιτική ενέχει ρητές ή άρρητες ιδεολογικές προϋποθέσεις, δεσμεύσεις και συνέπειες. Επίσης το σεμινάριο θα ασχοληθεί με κάποιες πρόσφατες προσεγγίσεις και μεθοδολογίες στη ανάλυση λόγου που αφορούν τους δημόσιους - πολιτικούς λόγους οι οποίοι παράγονται από την, και ως, κοινωνική πολιτική. Αυτά τα σύγχρονα εργαλεία και προσεγγίσεις μας δίνουν τη δυνατότητα αφενός μιας εμπειρικής ανάλυσης λόγων (κυρίως δημόσιων και πολιτικών), αφετέρου τη δυνατότητα μιας *κριτικής της ιδεολογίας* και ενός αναστοχασμού επάνω στις ιδεολογικές κατηγορίες και έννοιες τις οποίες χρησιμοποιεί κάθε μορφή κοινωνικής επιστήμης – και η κοινωνική πολιτική.

Συγγράμματα: - Howarth, D., 2008. *Η έννοια του λόγου*. Αθήνα: Πολύτροπον
 - Phillips, L., και Jorgesen M., 2009. *Ανάλυση λόγου: Θεωρία και μέθοδος*. Αθήνα: Παπαζήσης

Σημειώσεις: OXI
 Φάκελος: OXI
 Παρατηρήσεις: -
 .'\

510442

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΘΕΜΕΛΙΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Διδάσκων: Ηρ. Μαυρίδης

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Το σεμινάριο αυτό τοποθετείται στο χώρο της σύγχρονης πολιτικής φιλοσοφίας και αφορά τα φιλοσοφικά και θεωρητικά θεμέλια που προϋποτίθενται τόσο στην ανάλυση όσο και στην διαμόρφωση κοινωνικών πολιτικών. Σκοπός του είναι η δυνατότητα στοχασμού και κατανόησης επάνω στις φιλοσοφικές και εννοιολογικές προϋποθέσεις και συνέπειες κάθε κοινωνικής πολιτικής μέσα από την κριτική προσέγγιση μιας σειράς διαφορετικών σύγχρονων στοχαστών (Rawls, Dworkin, Nozick, Sen, Sandel κ.ά.) και φιλοσοφικών προοπτικών (ωφελιμισμός, φιλελευθερισμός, κοινοτισμός, ελευθερισμός κ.ά.) που αφορούν τις σύγχρονες συζητήσεις γύρω από τα θέματα αυτά. Το σεμινάριο θα έχει προσανατολισμό όχι μόνο εξηγητικό αλλά και *κριτικό* και θα περιλαμβάνει όλα ή κάποια από τα παρακάτω ζητήματα που θεωρούνται θεμελιώδη σε κάθε άρθρωση της κοινωνικής πολιτικής: 1) Έννοιες και θεωρίες δικαιοσύνης, 2) Έννοιες και θεωρίες ισότητας 3) Έννοιες ελευθερίας / επιλογής 4) Θεμελιώσεις των αξιών 5) Δικαιώματα – ιδιότητα του πολίτη 6) Συλλογικά αγαθά – ατομική ελευθερία / ευθύνη - κοινωνική αλληλεγγύη 7) Αρχές δίκαιης διανομής – αναδιανομής του πλούτου – φορολόγησης – κοινωνικής πρόνοιας 8) Κοινωνική μέριμνα: ποιοι, πότε, πως και γιατί την «αξίζουν»

Συγγράμματα: - Kymlicka W., 2005, *Η πολιτική φιλοσοφία της εποχής μας*, Πόλις
 - Sandel M., 2011, *Δικαιοσύνη: Τι είναι το σωστό*, Πόλις

Σημειώσεις: OXI
 Φάκελος: OXI
 Παρατηρήσεις: -

510431

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ :ΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥΣ

Διδάσκων: Κ. Μέμος

ΣΕΜ ΕΣ 4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση της σημασίας, του ρόλου των αποθεματικών κεφαλαίων και τα οφέλη της ορθολογικής και συνετής διαχείρισής τους στην Κοινωνική Ασφάλιση. Το μάθημα πραγματεύεται το ιστορικό και νομοθετικό πλαίσιο της δημιουργίας και διαχείρισης των αποθεματικών κεφαλαίων καθώς και τις σύγχρονες εξελίξεις, νομοθετικές και διαχειριστικές, έως σήμερα. Πιο συγκεκριμένα θα παρουσιασθεί η κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του Συστήματος, η διαχείριση από τις εταιρίες διαχείρισης και την Τράπεζα της Ελλάδος καθώς και οι αποδόσεις που επέφεραν. Τέλος θα παρουσιασθεί η διαχείριση των αποθεματικών κεφαλαίων των ασφαλιστικών ταμείων διεθνώς και θα συγκριθεί με το καθεστώς διαχείρισης στην Ελλάδα.

Συγγράμματα:

Σημειώσεις: NAI

Φάκελος: OXI

Παρατηρήσεις:

510438

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Διδάσκων: Α. Μωυσίδης

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΧΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η κριτική προσέγγιση των μεθόδων παρέμβασης στον κοινωνικό αποκλεισμό και την κοινωνική και οικονομική υστέρηση μέσω της αξιοποίησης δομών της Κοινωνικής Οικονομίας και της παρεπόμενης Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας καθώς και η διερεύνηση των ορίων και προοπτικών του τομέα αυτού για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη και την ένταξη στην αγορά εργασίας ευπαθών και όχι μόνο, κοινωνικών κατηγοριών στο πλαίσιο των ευρύτερων στόχων της κοινωνικής πολιτικής.

Συγγράμματα:

Φάκελος
σημειώσεων: Συμπληρωματική βιβλιογραφία και κείμενα μελέτης στην ηλεκτρονική σελίδα του μαθήματος στο open class του Παντείου Πανεπιστημίου)
<http://openececlass.panteion.gr/modules/document/?course=TMG.....>

Παρατηρήσεις: -

510408

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ: SPSS II

Διδάσκουσα: Μ. Συμεωνάκη

ΣΕ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ Σεμινάριο

Γενικό μάθημα Υποενότητα: Μεθοδολογία

Σκοπός του σεμιναρίου είναι η επί πλέον εκπαίδευση των φοιτητών/τριών στη χρήση του στατιστικού πακέτου για τις κοινωνικές επιστήμες Statistical Package for the Social Sciences (SPSS). Πιο συγκεκριμένα το μάθημα πραγματεύεται: Ανάλυση διασποράς (One-way ANOVA), απλή συσχέτιση και παλινδρόμηση, ανάλυση ποιοτικών δεδομένων, Μη παραμετρική Στατιστική (οι έλεγχοι Mann-Witney, Kolmogorov-Smirnov και Kruskal-Wallis), Ερωτηματολόγια και SPSS, Ανάλυση παραγόντων και εφαρμογές.

Συγγράμματα: - Συμεωνάκη, Μ., 2008. *Στατιστική ανάλυση κοινωνικών δεδομένων με το SPSS 15.0*. Θεσσαλονίκη: Σοφία
- Δαφέρμος, Β., 2005. *Κοινωνική στατιστική με το SPSS*. Θεσσαλονίκη: Ζήτη.

Σημειώσεις: ΟΧΙ

Φάκελος: ΟΧΙ

Παρατηρήσεις: - Η παρακολούθηση του μαθήματος διευκολύνεται αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει τα (ΠΕ) μαθήματα 510008-Στατιστική Ι: περιγραφική στατιστική, 510014-Εισαγωγή στη θεωρία και τις μεθόδους των κοινωνικών ερευνών και 510022-Στατιστική ΙΙ: δειγματοληπτική θεωρία και πρακτική καθώς και το σεμινάριο 510401-SPSS I.

510443

ΧΑΜΗΛΟΥ ΚΥΡΟΥΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΤΙΚΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Διδάσκουσα: Α. Αθανασοπούλου

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση και εξειδίκευση του/της φοιτητή/τριας στα κοινωνικά προβλήματα πρόσβασης και χρήσης των κοινωνικών υπηρεσιών και αγαθών από εργαζόμενους που δουλεύουν σε χαμηλόμισθες, χαμηλού κύρους και υπηρετικές εργασίες (οικιακή εργασία). Τα προβλήματα αυτά – όπως προκύπτει από τη διεθνή και την ελληνική βιβλιογραφία – φαίνεται πως συνδέονται τόσο με αντικειμενικά όσο και με υποκειμενικά εμπόδια.

Ειδικότερα εξετάζεται πως οι κρατικές μορφές προστασίας συμβάλλουν στην παραγωγή και την αναπαραγωγή χαμηλού κύρους και υπηρετικών επαγγελμάτων και τι σηματοδοτούν αυτές για την διατήρηση της ανασφάλιστης εργασίας και της άτυπης κοινωνικής προστασίας. Πιο συγκεκριμένα, αναλύονται οι περιπτώσεις της πρόσβασης στην πρωτοβάθμια / δευτεροβάθμια υγεία, κοινωνική ασφάλιση και την παιδική φροντίδα.

Μέσα από ιστορικές αναδρομές και συγκριτικές κοινωνιολογικές αναλύσεις, το μάθημα προσφέρει τη δυνατότητα ανάπτυξης στοχευμένων πολιτικών παρέμβασης από την πολιτεία.

Με την εκτενή παρουσίαση ερευνών πεδίου το μάθημα προωθεί και στην εξοικείωση του/της φοιτητή/τριας με τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις α) της πρόσβασης και χρήσης των υπηρεσιών κοινωνικών προστασίας και β) των αναγκών, αντιλήψεων και δράσεων των εργαζομένων με ιδιαίτερη έμφαση στην καταμέτρηση του κύρους και της σημασίας του για την πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες κοινωνικής προστασίας.

- Συγγράμματα:
- Ψημμένος, Ι., (επιμ.), 2013. *Εργασία και κοινωνικές ανισότητες*. Αθήνα: Αλεξάνδρεια.
 - Lazarescu, D., 2015. *Σταδιοδρομία στην υπερρεκτικότητα: Η περίπτωση των Ρουμάνων μεταναστριών οικιακών εργατριών στην Ελλάδα*. Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Ξυπολυτάς, Ν., 2013. *Εσωτερική οικιακή εργασία: Η συμβολή της οικογένειας και των σχέσεων αλληλεγγύης στην αναπαραγωγή της εργασίας*. Αθήνα: Παπαζήσης.
 - Ψημμένος, Ι. και Σκαμνάκης, Χρ., 2008. *Οικιακή εργασία των μεταναστριών και κοινωνική προστασία: Η περίπτωση των γυναικών από την Αλβανία και την Ουκρανία*. Αθήνα: Παπαζήσης.

Σημειώσεις: ΟΧΙ
Φάκελος: ΟΧΙ
Παρατηρήσεις: -

510193

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Διδάσκων/ουσα: Διδάκτορας ΕΣΠΑ

ΕΠ ΕΣ3 ΔΜ:3 ΕΕ

Σκοπός του μαθήματος είναι να αποκτήσουν οι φοιτητές/τριες τις βασικές γνώσεις για ζητήματα που άπτονται του ρόλου της τοπικής αυτοδιοίκησης στην άσκηση της κοινωνικής πολιτικής. Το μάθημα πραγματεύεται ζητήματα αναφορικά με το ρόλο της ΤΑ στην κάλυψη των κοινωνικών αναγκών και την αντιμετώπιση του κοινωνικού αποκλεισμού, την προσβασιμότητα των κοινωνικών υπηρεσιών από τους πολίτες με τη μεσολάβηση των δήμων και το ρόλο του θεσμικού πλαισίου και των τεχνολογιών πληροφορικής στην ανάπτυξη της κοινωνικής πολιτικής στο τοπικό επίπεδο. Αναλύονται επίσης ο ρόλος των Ευρωπαϊκών Συνθηκών και εν γένει της Ε.Ε. στην ανάπτυξη της κοινωνικής πολιτικής στο τοπικό επίπεδο, η σχέση κεντρικού και τοπικού κράτους στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής στην ιστορική της εξέλιξη, το θεσμικό πλαίσιο άσκησης κοινωνικής πολιτικής από την τοπική αυτοδιοίκηση στην σύγχρονη Ελλάδα, τα χαρακτηριστικά και το περιεχόμενο των παρεμβάσεων των δήμων στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής και ο ρόλος των τεχνολογιών πληροφορικής στη διεύρυνση του ρόλου της ΤΑ στην τοπική κοινωνική πολιτική.

- Συγγράμματα:
- Μπέσιλα-Βήκα Δ., *Τοπική Αυτοδιοίκηση. Θεσμικό πλαίσιο και Ευρωπαϊκή διάσταση*, εκδ. Σάκκουλα, Αθήνα, 2010
 - Βενιέρης Δ., Παπαθεοδώρου Χρ., *Η Κοινωνική Πολιτική στην Ελλάδα. Προκλήσεις και Προοπτικές*. Ελληνικά Γράμματα. Αθήνα 2003.

Σημειώσεις: NAI σε μορφή PDF στον ΠΑΝΔΗΜΟ
Φάκελος: OXI
Παρατηρήσεις: -

510499

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Διδάσκων/ουσα:

ΕΠ ΕΣ4 ΔΜ: 9 ΕΕ

Παρατηρήσεις: Αναλυτικές οδηγίες δίνονται από τη Γραμματεία του Τμήματος και τους/τις διδάσκοντες/ουσες που θα ενεργοποιήσουν την Πτυχιακή πριν την έναρξη των εγγραφών του εξαμήνου.

ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑ

Διδάσκων/ουσα:

ΕΠ ΕΣ3-4 ΔΜ: 3 ΧΕ-ΕΕ

Παρατηρήσεις: - Πληροφορίες για το περιεχόμενο της εργασίας παρέχονται από τη Γραμματεία του Τμήματος πριν την έναρξη των εγγραφών του εξαμήνου.